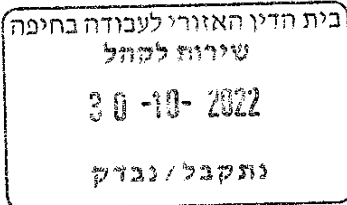

52632-10-22

סע"ש

תאריך חתימה: 27.10.2022
בית הדין האזורי לעבודה בחיפה

בעניין: זרבה בנר ת.ז. 050297548

ע"י ב"כ עוה"ד חלי בן ארי (מ.ר. 10741) ו/או שחר
הופמן (מ.ר. 49728) ו/או רונן שקלרש (מ.ר. 58244)
ואח' משרד בן ארי, פיש, סבן וקומיסר
בית אדם - רח' מעלה השחרור 15, חיפה 3328439
טל': 04-8371505; פקס': 04-8370231
דוא"ל: ronon@bf-law.co.il

התובעת

- נ ג ד -

**1. מנהל בתי המשפט בתפקידו כממונה על
גמלאות שופטים**

2. הנהלת בתי המשפט

ע"י פרקליטות מחוז חיפה (אזורי)
רח' פלי"ם 15 א קרית הממשלה חיפה 31004
טל': 04-8634005; פקס': 04-8634011

הנתבעים

מהות התביעה: כספית.

הסעדים המבוקשים: חיוב הנתבעת לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורים.

שווי נושא התובענה: 477,668 ש"ח.

אגרה בבית הדין לעבודה: 4,777 ש"ח לפי תקנה 8(ב) ופרט 1 לתוספת לתקנות בית הדין לעבודה
(אגרות), תשס"ח-2008

אגרה בבית משפט השלום: 11,942 ש"ח לפי פרט 1 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-
2007 [סכום ראשוני לתשלום לפי תקנה 6(א) - 5,971 ש"ח].

הליכים דומים או קשורים: אין.

הזמנה לדין: אין צורך. המצאה ישירות לעורך דין לפי תקנה 10(13).

כתב תביעה

בית הדין הנכבד מתבקש לחייב את הנתבעים לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורים בסך
477,668 ש"ח ולחלופין בסך 261,000 ש"ח ולחלופי חילופין בסך 151,728 ש"ח, בצירוף ריבית והצמדה
כדין מאוקטובר 2020.

בד בבד עם כתב התביעה הגישה התובעת בקשה למתן החלטה בנוגע לקיומה של סמכות
עניינית ומקומית לדון בהליך. בית הדין הנכבד מתבקש להכריע בבקשה לפני שיחל לדון בתביעה.

א. התביעה בקליפת אגוז

1. התובעת היא שופטת בדימי שכינה במשך 20 שנה כשופטת, בתחילה בבית משפט לענייני משפחה
בחדרה ולאחר מכן בבית משפט השלום בעכו. הנתבעת 2 אחראית על תשלום שכר וגמלאות
לשופטים. הנתבע 1 עומד בראש הנתבעת 2 ומשמש כממונה על גמלאות שופטים לפי חוק גמלאות

לנושאי-משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969 ותקנות גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (סדרי בקשות, ביצוע והיוון), התש"ל-1969.

2. עובר לפרישתה לגמלאות הוצג לתובעת תחשיב זכויות לפיו היא זכאית לתשלום השלמת פיצויי פיטורים בסך 202,000 ₪. ברם. תשלום זה מעולם לא הועבר לה. לאחר פרישתה פנתה התובעת לנתבעת מספר פעמים בדרישה לשלם לה השלמת פיצויי פיטורים ובמסגרת זו גם הבהירה כי זכאית לתשלום בסך 527,668 ₪ בגין רכיב זה.

3. על אף שחלפו כשנתיים מאז יציאתה של התובעת לגמלאות ויותר משנה וחצי שנה מאז שפנתה אל הנתבעים לראשונה, לא ניתנה החלטה כלשהי בנוגע לבקשתה וטרם שולמה לה השלמת הפיצויים המגיעה לה במלואה. מכאן התביעה דן.

ב. המסגרת הנורמטיבית

4. התביעה שבנדון מעוררות שאלות שטרם נדונו בפסיקה בנוגע לדין החל על תשלום פיצויי פיטורים לשופטים בדימוס. לפיכך, טרם שנפרט את עובדות המקרה, מן הראוי להקדיש מספר מילים למסגרת הנורמטיבית החלה בענייננו ולהסביר בתמצית את השאלות המשפטיות המתעוררות בהליך.

א(1). הנורמות הדין בנוגע לתשלום פיצויי פיטורים לעובדים

5. חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 (להלן: **חוק פיצויי פיטורים**) מורה כי מי שיצא לגמלאות לאחר גיל פרישה¹ זכאי לתשלום פיצויי פיטורים ממעסיקו. סעיף 12(ה) לחוק² מורה כי שכיר שיצא לגמלאות, זכאי לקבל ממעסיקו פיצויי פיטורים בסכום השווה למכפלת משכורתו האחרונה³ במספר שנות העסקתו. כך, למשל, עובד שהועסק במקום עבודה מסוים במשך 10 שנים ומשכורתו האחרונה הייתה בסך 10,000 ₪, יהיה זכאי לאחר פרישתו לקבל ממעסיקו פיצויי פיטורים בסך 100,000 ₪.⁴

6. סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים קובע כדלקמן:

תשלום לקופת תגמולים, לקרן פנסיה או לקרן כיוצא באלה, לא יבוא במקום פיצויי פיטורים אלא אם נקבע כך בהסכם הקיבוצי החל על המעסיק והעובד ובמידה שנקבע, או אם תשלום כאמור אושר על ידי שר העבודה ובמידה שאושר.

7. "מקריאת סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים עולה, כי נקודת המוצא בחוק היא, כי, בכלל, תשלומי מעסיק לקופות גמל אינם באים 'במקום' פיצויי פיטורים, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם קיבוצי או בצו של

¹ כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, דהיינו, 62 לנשים ו-67 לגברים.

² בצירוף עם תקנה 2 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), תשכ"ד-1964 (להלן: **תקנות הפיצויים**).

³ תקנות הפיצויים קובעות כיצד יש לחשב את משכורתו של העובד לצורך תשלום פיצויי פיטורים ואילו רכיבי שכר ייכללו בשכרו לצורך כך.

⁴ $10 \times 10,000 = 100,000$

שר העבודה. תשלומים הצבורים בקופות הפיצויים נחשבים, לפיכך, במקרה הרגיל, כ'חיסכון ביד' המעסיק' הזכאי להשבתם לידי אדם העובד סיים עבודתו בנסיבות שאינן מזכות בפיצויי פיטורים ... והם יזקפו 'על חשבון' הפיצויים עם שחרור הקופה לזכות העובד בנסיבות המזכות את העובד בפיצויי פיטורים ... הקביעה לפיה כספים הצבורים בקופות הפיצויים יבואו 'במקום' פיצויי פיטורים, היא, אפוא, החריג לכלל הקבוע בסעיף 14 לחוק".⁵

8. לדוגמא: עובד המשתכר 10,000 ₪ לחודש שמעסיקו הפריש בעבורו באופן שוטף 5% משכרו (500 ₪) לפיצויי פיטורים, יהיה זכאי לקבל ממעסיקו פיצויי פיטורים בסך 40,000 ₪ לאחר 10 שנות עבודה, משום שהמעסיק כבר הפקיד בעבורו 60,000 ₪ במהלך שנות עבודתו.⁶

9. בשנת 1998 פרסם שר העבודה "אישור כללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים" (להלן: **האישור הכללי**)⁷ בו נקבע כי בהינתן הסכמה בכתב של העובד (בהתאם לנוסח שקבע השר) ועמידה במספר תנאים נוספים,⁸ רשאי כל מעסיק להפקיד בעבור עובדיו תשלומים שיבואו במקום פיצויי הפיטורים שהוא מחויב לשלם להם על פי חוק. מעסיקים שהפרישו לעובדיהם פיצויי פיטורים בהתאם לתנאים שנקבעו באישור, קיבלו מאותו מועד ואילך⁹ פטור מלא או חלקי (בהתאם לסכומים שהפרישו)¹⁰ מתשלום פיצויי פיטורים במועד סיום ההעסקה.

10. בשנת 2007 פרסם שר העבודה (אז שר התמ"ת) את צו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשך 2007, שהחולף בהמשך בצו הרחבה [נוסח משולב] לפנסיה חובה 2011 (להלן: **צו ההרחבה**). "צו ההרחבה ... קובע את הסדר הפנסיה הבסיסי החל על כלל העובדים במשק. מטרת הצו להבטיח מינימום של הכנסה בקרות אירוע מוכה, במקרים שבהם העובד אינו מבוטח ב"הסדר מיטיב" מכוח הסכם קיבוצי, צו הרחבה, הסכם אישי וכדומה".¹¹

11. צו ההרחבה קבע שיעורי מינימום להפרשות לפיצויי פיטורין שעלו בהדרגה משנת 2008 והתייצבו בסופו של דבר על 6% מהשכר בשנת 2014 (שיעור ההפרשה המינימאלי המחייב גם כיום). בצו נקבע כי מעסיק שיפריש באופן שוטף פיצויי פיטורים בשיעורי המינימום הקבועים בו יהיה פטור באופן אוטומטי (כלומר ללא צורך בהודעה או בהסכמה כלשהן) מלשלם אחוז מסוים (שהופרש לפי הצו) מפיצויי הפיטורים שהוא מחויב לשלם במועד סיום ההעסקה.

⁵ ע"ע (ארצי) 39921-01-16 קאטר נ' קרן קורת ישראל עמותה לפיתוח כלכלי, בפסקאות 9-11 (22.11.2017); עוד ראו בהקשר זה: ע"ע (ארצי) 29219-10-15 אירונאוטיקס בע"מ נ' שמאי, בסעיפים 42-44 (8.1.2018).

⁶ על מנת לפשט הדוגמא אינה מתייחסת לתשואה על הסכום שהפריש המעסיק במהלך שנים. במציאות, כספים המופרשים לפיצויי פיטורים מניבים תשואה על ההון והסכום המצטבר כולו (הפקדה + תשואה) מופחת מסכום הפיצויים שהמעסיק נדרש לשלם לעובד. אם, למשל, המעסיק הפריש במהלך השנים 60,000 ₪ ש"ח ובצירוף תשואה הצטברו בקרן הפיצויים 80,000 ₪ ש"ח, הוא ידרש לשלם לעובד רק 20,000 ₪ ש"ח עם יציאתו לגמלאות.

⁷ י"פ התשנ"ח 4659, זמין לצפייה בכתובת: <https://bit.ly/3uoV1gi>

⁸ לפירוט התנאים ראו: סע"ש (ת"א) 32654-05-16 למברג נ' דרך המעבדה בע"מ, בסעיפים 39-43 (10.3.2019).

⁹ בגין תקופת ההעסקה שקדמה לפרסום האישור ועמידה בתנאים נדרשו מעסיקים לשלם פיצויי פיטורים בהתאם לקבוע בחוק.

¹⁰ האישור כלל שתי חלופות: מעסיקים שהפרישו את מלוא הסכומים שנקבעו באישור זכו בפטור מלא מתשלום פיצויי פיטורים. מעסיקים ששילמו פחות זכו לפטור של 72% מסכום פיצויי הפיטורים שנדרשו לשלם על פי חוק.

¹¹ סע"ש (ת"א) 7748-03-14 קזריאן נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, בפסקה 58 (23.8.2017).

12. כמו כן נקבע כי מעסיק יוכל להגדיל את היקף הפטור באמצעות הגדלת שיעור הפרשות, אך זאת בתנאי שיודיע בכתב לעובד ולקופת הגמל כי הוא מעוניין שגם הסכומים הנוספים שהפריש בגין פיצויי פיטורין מעבר לשיעורי המינימום הקבועים בצו יבואו במקום פיצויי פיטורין. ככל שהמעסיק לא העביר לעובד ולקופה הודעה כאמור, יבואו הסכומים הנוספים שהפריש על חשבון פיצויי הפיטורים, ולא במקומם.

13. בכפוף להוראות אלו, הפרשות שוטפות בשיעור $8\frac{1}{3}\%$ משכרו החודשי של עובד יזכו את המעסיק בפטור מלא מתשלום פיצויי פיטורים במועד סיום ההעסקה, ואילו הפרשות בשיעור נמוך יותר יזכו בפטור נמוך יותר, בהתאמה. כך, למשל, מעסיק שהפריש 6% מהשכר החודשי יהיה פטור מלשלם של 72% מסכום הפיצויים שהוא מחויב לשלם על פי חוק במועד סיום ההעסקה,¹² ואילו הפרשות שוטפות בשיעור של 7% יזכו את המעסיק בפטור בשיעור 84% מהסכום,¹³ וכן הלאה.¹⁴

14. כאמור, צו ההרחבה מהווה הסדר פנסיה ופיצויים בסיסי ומחייב. הוא לא נועד לגרוע מזכויות עובדים הנהנים מהסדרים טובים יותר (וכך גם נקבע בו מפורשות). עד שנת 2014 הצו לא חל באופן גורף על כל עובד ששיעור הפרשות הכולל בעבורו לפנסיה ולפיצויים עמד על יותר מ-17.5% משכרו.¹⁵ משנת 2014 ואילך, הוראות הצו חלות על כל העובדים במשק, את זאת רק במקרה שבו לא חלה עליהם הוראה מקבילה מטיבה יותר. בתי הדין לעבודה פסקו לא אחת כי במקרה שבו חלות על עובד מסוים הוראה מהצו והוראה מקבילה מהסכם קיבוצי או צו הרחבה אחר, יש לפעול בעניינו בהתאם להוראה המטיבה ביותר מבחינתו.¹⁶

15. נסכם אפוא בתמצית את הוראות הדין בנוגע לפיצויי פיטורים לעובדים:

- חוק פיצויי פיטורים מחייב לשלם לעובד שהעסקתו הסתיימה בנסיבות מזכות (בעת פרישה לגמלאות למשל) פיצויי פיטורים בסכום השווה בערכו למכפלת שכרו האחרון בשנות עבודתו. סכומים שהפריש המעביד בגין פיצויי פיטורים במהלך שנות העבודה יחשבו, ככלל, כבאים "על חשבון" סכום הפיצויים המתחייב על פי חוק ויופחתו ממנו במועד התשלום;
- בשנת 1998 פרסם שר העבודה אישור כללי לפיו הפרשות לפיצויי פיטורים יבואו "במקום" תשלום פיצויים במועד סיום ההעסקה ויזכו בפטור (מלא או חלקי) מתשלום הסכום המתחייב על פי חוק, אם העובד הסכים לכך בכתב (בנוסח שקבע השר);
- בשנת 2008 נכנס לתוקפו צו הרחבה במסגרתו נקבעו שיעורי הפרשות מינימאליים ומחייבים לפנסיה ולפיצויים פיטורים. עד שנת 2014 הצו לא חל על עובדים שסך

¹² מכיוון ש-6 הם 72% מ- $8\frac{1}{3}$

¹³ מכיוון ש-7 הם 84% מ- $8\frac{1}{3}$

¹⁴ ראו בהקשר זה: ס"ק (ארצי) 1002/04 ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים בסמינרים ובמכללות נ' מרכז השלטון המקומי, בסעיף 10 (30.9.2009).

¹⁵ סעיף 4(א)(1) לצו ההרחבה.

¹⁶ ראו: ע"ע (ארצי) 25181-03-19 מלונות הכשרת הישוב בע"מ נ' בן עמי, בסעיף 38 (4.3.2021); ת"צ (ת"א) 52334-03-16 שממה נ' KPMG סומך חייקין, בסעיף 24 (5.8.2018).

ההפרשות הפנסיוניות בעבורם עמד על 17.5% משכרם או יותר. משנת 2014 ואילך הוראות הצו חלות על כלל העובדים במשק בהיעדר הוראות מטיבות יותר החלות עליהם;

- הפרשות לפיצויי פיטורים בשיעור המינימאלי הקבוע בצו ההרחבה מזכות בפטור אוטומטי מתשלום חלק מפיצויי הפיטורים שהמעסיק מחויב לשלם על פי חוק (ללא צורך בהודעה או הסכמה). הפרשות בשיעורים גבוהים יותר, מזכות בפטור משמעותי יותר, אך זאת בתנאי שהמעסיק הודיע לעובד ולקופה כי הוא מעוניין בכך. בהיעדר הודעה, סכומי ההפרשה הנוספים יבואו על חשבון יתרת סכום הפיצויים שהמעסיק מחויב לשלם על פי חוק;

- מאז שנת 2014 ועד היום, מעסיקים מחויבים להפריש לפיצויי פיטורים סכום השווה בערכו ל- 6% משכרו של העובד. מעסיקים הנוהגים כך מקבלים פטור אוטומטי מתשלום 72% מסכום הפיצויים שהם מחויבים לשלם לעובד על פי חוק במועד סיום ההעסקה;
- הפרשות בשיעור $8\frac{1}{3}\%$ מהשכר, מזכות בפטור מלא מתשלום פיצויי פיטורים במועד סיום ההעסקה (בכפוף למתן הודעה כדיון). הפרשות בשיעור נמוך יותר מזכות בפטור חלקי מתשלום פיצויים, בהתאם לסכום ההפרשה.

א(2). הוראות הדין בנוגע לתשלום פיצויי פיטורים לשופטים

16. תארנו לעיל את הדין החל על תשלום פיצויים פיטורים לעובדים. ברם, כידוע, מעמדם ותנאי העסקתם של השופטים מוסדרים בחקיקה ספציפית והם אינם "עובדים".¹⁷

17. סעיף 10(א) לחוק יסוד: השפיטה מורה כי "משכורותיהם של שופטים ותשלומים אחרים שישולמו להם, בתקופת כהונתם או לאחריה, או לשאידיהם לאחר מותם, ייקבעו בחוק או בהחלטה של הכנסת או של ועדה מועדונית שהכנסת הסמיכה לכך".¹⁸ מכוח תוראה זו פרסמה ועדת הכספים של הכנסת את החלטת משכורת נושאי משרה שיפוטית, התשמ"א-1981 המסדירה את תנאי שכרם של שופטי ישראל.

18. תנאי הפרישה של שופטים מוסדרים בחוק גמלאות לנושאי-משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הגמלאות). סעיף 1 לחוק מורה כי לשופטים ולנושאי משרה בכירים אחרים במדינה "ישולמו, מאוצר המדינה גמלאות ותשלומים אחרים נוספים כפי שייקבע בהחלטות הכנסת...". סעיף זה זיכה שופטים שמונו עד לשנת 1999 בפנסיה תקציבית ששיעורה נקבע בהחלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נושאי משרה שיפוטית ושאידיהם), התשמ"א-1981 (להלן: החלטת הגמלאות), כפי שתוקנה מעת לעת על ידי ועדת הכספים.

19. בשנת 1999 נוסף לחוק הגמלאות (במסגרת חוק ההסדרים)¹⁹ סעיף 1א שהורה כי שופטים שהחלו לכהן לאחר 15.5.1999 לא יהיו זכאים לפנסיה תקציבית "וזכויותיהם לגמלה יבוסחו בקופת גמל". על אף התיקון, ועדת הכספים לא קבעה מה יהיה שיעור ההפרשות לפנסיה ולפיצויי פיטורים

¹⁷ ראו: סעיפים 4-11 לחוק יסוד: השפיטה; סעיף 11 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט); החלטת משכורת נושאי משרה שיפוטית, התשמ"א-1981; וסעיף 1(2) לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959.

¹⁸ הוראה דומה הייתה קבועה בעבר בסעיף 18 לחוק השופטים, התשי"ג-1953 שבוטל במסגרת חוק בתי המשפט.

¹⁹ חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999), התשנ"ט-1999.

בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת, וגם שנים רבות לאחר החלו לכהן שופטים במסלול זה המשיכה החלטת הגמלאות להתייחס אך ורק לשופטים במסלול פנסיה תקציבית.

20. בשל העובדה שלא נקבעה כל נורמה חוקית בנוגע לשיעורי ההפרשה לפנסיה ולפיצויי פיטורים בעבור שופטים שהחלו לכהן לאחר מאי 1999, החליטו הנתבעים, על דעת עצמם ובאופן חד צדדי, להפריש בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת פיצויי פיטורים בשיעור 6% משכרם, וכי שיעור ההפרשות הכולל לפנסיה ולפיצויי פיטורים בעבור שופטים כאמור יעמוד על 17.5% מהשכר, וזאת בדומה לשיעור ההפרשות שהיה נהוג בזמנו לגבי עובדי מדינה.

21. לתובעת ידוע כי הנתבעת החתימה חלק מהשופטים במסלול פנסיה צוברת על כתב ויתור לפיו ההפקדות שתבצע בעבורם לפיצויי פיטורים יבואו במקום תשלום פיצויים כאמור על פי חוק במועד סיום ההעסקה. עם זאת, התובעת עצמה מעולם לא חתמה על מסמך כאמור ולא ידוע לה מה היה תכנם המדויק של כתבי הוויתור שעליהם החתימה הנתבעת שופטים אחרים.

22. בשנת 2007 מינתה ועדת הכספים ועדה מקצועית מייעצת לבחינת שכר השופטים בראשות ח"כ לשעבר יוסי שריד ז"ל.²⁰ ועדת שריד המליצה שלא להעלות את שכר השופטים, אך ציינה כי תנאי הפרישה שלהם נפגעו בצורה משמעותית כתוצאה מהמעבר לפנסיה צוברת. בהמשך לכך, בשנת 2013, מינה שר המשפטים ועדה מקצועית נוספת לבחינת תנאי גמלאות של נושאי משרה שיפוטית במסלול פנסיה צוברת בראשות חבר הכנסת ושר המשפטים והאוצר לשעבר משה נסים (להלן: **ועדת נסים**).

23. בשנת 2015 המליצה ועדת נסים להשוות את שיעור ההפרשות הפנסיוניות בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת לשיעור ההפרשות שלו זכאים עובדי מדינה בחוזים בכירים. ספציפית לגבי פיצויי פיטורים המליצה ועדת נסים כי ההפרשות בגין רכיב זה יוגדלו מ- 6% מהשכר ל- $8\frac{1}{3}\%$. על אף האמור, רק בשנת 2017 פנו הנתבעים לוועדת הכספים וביקשו ממנה לתקן את ההחלטה בדבר גמלאות שופטים בהתאם להמלצות הוועדה.²¹

24. בהמשך לכך, ביום 23.1.2017, אישרה ועדת הכספים את המלצות ועדת נסים ועיגנה אותן בהחלטת הגמלאות.²² הייתה זו הפעם הראשונה שבה ניתנה התייחסות כלשהי לשופטים במסלול פנסיה צוברת במסגרת ההחלטה. בכל הנוגע להפרשות לפיצויי פיטורים, קבעה הוועדה כי הן יעלו ל- $8\frac{1}{3}\%$. עם זאת, הוועדה לא קבעה דבר בשאלה האם הפרשות בגין רכיב זה יבואו על חשבון פיצויים הפיטורים ששופטים במסלול פנסיה צוברת זכאים להם במועד פרישתם או במקומם, ולמעשה, כלל לא התייחסה לשאלה כיצד יש לחשב את סכום הפיצויים שלו זכאים שופטים במועד סיום כהונתם וממה הוא נגזר.

²⁰ כתב המינוי פורסם ב"פ התשס"ז 5622

²¹ ראו: מכתבו של מנהל בתי המשפט דאז השופט מיכאל שפיצר ליו"ר ועדת הכספים דאז ח"כ משה גפני מיום 3.1.2017 [זמין לצפייה בכתובת: <https://bit.ly/3uCKgM7>].

²² פרוטוקול הדיון זמין לצפייה באתר הכנסת בכתובת: <https://bit.ly/3A6rV6g>

25. בעקבות התיקון, החלה הנתבעת להפריש באופן שוטף לשופטים במסלול פנסיה צוברת פיצויי פיטורים בסכום השווה בערכו ל- $8\frac{1}{3}\%$ משכרם. עם זאת, ההפרשות בעבור שופטים שהיו באותה העת לפני פרישה, והתובעת ביניהם, לא עלו בהתאם לאמור בהחלטה ונותרו בשיעור של 6% מהשכר בלבד.

ג. העובדות הצריכות לעניין

26. התובעת התמנתה לשיפוט בשנת 2000 והייתה חלק ממחזור השופטים הראשון שכיהן במסלול פנסיה צוברת. התובעת כיהנה כשופטת במשך 20 שנה עד ליציאתה לגמלאות בשנת 2020. במהלך כל שנות עבודתה הופרשו בעבור התובעת כספים בגין פיצויי פיטורים בשיעור של 6% משכרה, ושיעור ההפרשות הפנסיוניות הכולל בעבורה עמד על 17.5% מהשכר (וזאת גם לאחר תיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017). התובעת מעולם לא חתמה על מסמך כלשהו בנושא פיצויי פיטורים ולא קיבלה הודעה כלשהי בנושא מהנתבעת או מכל גורם אחר.

27. סמוך למועד יציאתה לגמלאות, הוצג לתובעת תחשיב של הזכויות המגיעות לה בשל פרישתה, שנערך על ידי מחלקת השכר בהנהלת בתי המשפט. במסגרת תחשיב זה צוין כי התובעת זכאית להשלמת פיצויי פיטורים בסך 202,000 ₪. תחשיב זה מעיד שהנתבעים סברו באותה העת כי פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבור התובעת במהלך השנים, באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים שהיא זכאית להם במועד פרישתה, משל הוראות צו ההרחבה שנכנסו לתוקפן בשנת 2014 חלות עליה באופן רטרואקטיבי החל ממועד תחילת כהונתה בשנת 2000.

• צילום התחשיב שהוצג לתובעת לפני פרישתה מצורף כנספח 1 לכתב התביעה.

28. חרף האמור, לאחר פרישתה לא שולמה לתובעת השלמת הפיצויים המובטחת. בעקבות זאת, בחודש פברואר 2021, פנו הח"מ בשמה של התובעת להנהלת בתי המשפט ושוחחו עם עורכת דין מורן פרוינד שמסרה כי סוגיית השלמת פיצויי פיטורין לשופטים שפרשו נמצאת כיום בבחינה, אך נטיית הנתבעת היא שלא לשלם השלמות כאמור. זאת, כך הובהר, משום שהנתבעים מפרשים את התיקון להחלטת הגמלאות במסגרתו נקבע כי יש להפריש לשופטים פיצויי פיטורים בשיעור $8\frac{1}{3}\%$ משכרם כהוראה השוללת תשלום השלמת פיצויי פיטורים לשופטים שהופרשו בעבורם פיצויים בשיעור 6% משכרם במהלך השנים.

29. בעקבות זאת, שלחו הח"מ לסמנכ"לית חטיבת שופטים ורשמים בנתבעת 2, הגב' שרון בר-דור, מכתב בו דרשו לשלם לתובעת את השלמת הפיצויים שהובטחה לה ערב פרישתה. במסגרת מכתב זה ציינו הח"מ כי התובעת זכאית, לכאורה, להשלמת פיצויי פיטורים בסך 527,668 ₪ (ולא רק 201,728 ₪ כפי שהובטח לה). זאת, כך טענו הח"מ, משום שבהיעדר הוראה אחרת, יש לראות בפיצויי הפיטורים שהופרשו בעבור התובעת במהלך השנים כבאים על חשבון סכום הפיצויים שלו היא זכאית במועד פרישתה, ולא במקום 72% ממנו. משלא קיבלו כל מענה, שלחו הח"מ לגב' בר-דור תזכורת, וביום 6.5.2021 נמסר להם כי הנושא בבדיקה.

- העתק המכתב ששלחו הח"מ בשם התובעת להנהלת בתי המשפט מצורף כנספח 2 לכתב התביעה.
- העתק התזכורת ששלחו הח"מ להנהלת בתי המשפט מצורף כנספח 3 לכתב התביעה.
- העתק מההודעה נשלחה לח"מ לפיה בקשת התובעת נמצאת בבדיקה מצורף כנספח 4 לכתב התביעה.

30. בחלוף מספר חודשים נוספים, שלחו הח"מ מכתב נוסף, הפעם למנהל בתי המשפט, וביקשו ממנו לקבל החלטה בנוגע לזכאותה של התובעת להשלמת פיצויי פיטורין מתוקף תפקידו כממונה על גמלאות שופטים.²³ הח"מ הבהירו כי התובעת עומדת על טענתה לפיה פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבורה במהלך השנים היו על חשבון סכום הפיצויים המלא שהיא זכאית לו על פי דין ולא במקום חלק ממנו, וכי היא סבורה שיש לשלם השלמת פיצויי פיטורים מלאה. בנוסף על כך הבהירו הח"מ כי ככל שלא תינתן החלטה בעניינה של התובעת בתוך חודש ימים היא תפנה להליך מתאים.

- העתק מהמכתב ששלחו הח"מ למנהל בתי המשפט מצורף כנספח 5 לכתב התביעה.

31. ביום 3.10.2021 מסרו הנתבעים לח"מ כי שאלת זכאותה של התובעת להשלמת פיצויי פיטורים עדיין נבחנת. בתגובה, הבהירו הח"מ כי התובעת ממתינה כבר זמן רב לתשלום ההשלמה המגיעה לה וביקשו לקבל מסגרת זמנים ברורה למתן החלטה בעניינה.

- העתק מהתשובה שנשלחה לח"מ ביום 3.10.2021 מצורף כנספח 6 לכתב התביעה.

32. ביום 7.12.2021 השיבו הנתבעים לתובעת כי סוגיית זכאותם של שופטים להשלמת פיצויי פיטורין עודנה בבחינה אך הבהירו כי יסכימו לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורין בשיעור $2\frac{1}{3}\%$ מיום 1.1.2017 (המועד בו תוקנה החלטת הגמלאות) כך שבסך הכל תזכה בפיצויי פיטורין בשיעור $8\frac{1}{3}\%$ משכרה בהתאם לתיקון החלטת הגמלאות משנת 2017.

- העתק ממכתב הנתבעים מיום 7.12.2021 מצורף כנספח 7 לכתב התביעה.

33. במענה למכתב זה הבהירו הח"מ כי התובעת אינה מוכנה לחתום על כתב ויתור בתמונה לתשלום סכום הפיצויים שאינו שנוי במחלוקת, וביום 8.5.2022 מסרו המשיבים כי הם מסכימים לשלם לתובעת את הסכום המדובר בלא חתימה על כתב ויתור ובהמשך לכך הועברו ₪ 50,000 לחשבונה. לאחר התשלום ביקשו הח"מ לקבל לידיהם את התחשיב שלפיו נקבע סכום הפיצויים שאינו שנוי במחלוקת והוא הועבר לידיהם. בהמשך לכך דרשו הח"מ לשלם לתובעת את יתרת הפיצויים שהיא זכאית להם וביום 28.6.2022 נענו כי סוגיית תשלום השלמת פיצויי פיטורין לשופטים עודנה נבחנת ושטרם התקבלה החלטה בנושא.

²³ לפי תקנות גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (סדרי בקשות, ביצוע והיוון), התשי"ל-1969, וסעיפים 44 ו-44 לחוק הגמלאות.

- העתק מהודעת התובעת כי אינה מוכנה לחתום על כתב ויתור מצורף כנספח 8 לכתב התביעה.
- העתק מהסכמת הנתבעים לשלם את סכום הפיצויים שאינו שנוי במחלוקת בלא חתימה על כתב ויתור מצורף כנספח 9 לכתב התביעה.
- העתק מבקשת התובעת לקבל את תחשיב הסכום שאינו שנוי במחלוקת מצורף כנספח 10 לכתב התביעה.
- העתק מתחשיב הסכום שאינו שנוי במחלוקת מצורף כנספח 11 לכתב התביעה.
- העתק מדרישת התובעת לשלם לה את יתרת הסכום השנוי במחלוקת מצורף כנספח 12 לכתב התביעה.
- העתק מתשובת הנתבעים לדרישת התובעת לשלם לה את יתרת הסכום השנוי במחלוקת מצורף כנספח 13 לכתב התביעה.

ד. הטיעון המשפטי

34. כמפורט לעיל, בשנת 1999 נוסף לחוק הגמלאות סעיף 1א אשר קבע כי זכויותיהם לגמלה של שופטים שיחלו לכהן לאחר חקיקתו יבוטחו בקופת גמל. בסעיף לא נקבע מה יהא שיעור ההפרשות הפנסיוניות שיופקדו בעבור שופטים כאמור וכיצד ייקבע סכום פיצויי הפיטורים שישולמו להם במועד פרישתם, ואין בדברי ההסבר להצעת החוק²⁴ או בדיוני ועדת הכספים בנוגע אליו²⁵ רמז לכוונת המחוקק בהקשר זה.

- העתק מדברי ההסבר לסעיף 1א לחוק הגמלאות מצורף כנספח 14 לכתב התביעה.
- העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה ועדת הכספים בנוגע לסעיף 1א לחוק הגמלאות טרם אישורו בקריאה שנייה ושלישית מצורף כנספח 15 לכתב התביעה.

35. ניתן להניח שהמחוקק סבר שההסדרים הפרטניים בנוגע להפרשות לפנסיה ולפיצויי פיטורים בעבור שופטים ייקבעו על ידי מחוקק המשנה (ועדת הכספים) וזה גם הרושם המתקבל למקרא דיוני הכנסת בנוגע לסעיף 1א. ברם, כפי שפורט לעיל, ועדת הכספים לא קבעה דבר בנושא עד לשנת 2017 ובמסגרת התיקון להחלטת הגמלאות בו נקבע כי יש להפריש בעבור שופטים פיצויי פיטורים בשיעור $8\frac{1}{3}\%$ משכרם, לא פורט כיצד יש לחשב את סכום הפיצויים ששופטים זכאים לקבל במועד סיום העסקתם ומה דינם של פיצויים שהופרשו בעבורם לפני מועד זה. בפרט לא נקבע האם פיצויי פיטורים שהופרשו בעבר באים על חשבון או במקום סכום הפיצויים ששופטים זכאים לקבל במועד סיום ההעסקה ומה ההסדר החוקי שחל עליהם בהקשר זה.

36. למען ההגינות יצוין כי מפרוטוקול הדיון שקיימה ועדת הכספים עובר לתיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017²⁶ עולה כי כל הנוכחים (לרבות מנהל בתי המשפט דאז השופט מ' שפיצר) היו סבורים שפיצויי הפיטורים בשיעור 6% שהופרשו במהלך השנים בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת

²⁴ הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999) (מס' 2785), התשנ"ט-1999, הצ"ח התשנ"ט 2785.

²⁵ פרוטוקול ישיבה מס' 355 של ועדת הכספים, הכנסת ה-14 (6.1.1999), זמין לצפייה באתר הכנסת בכתובת: <https://bit.ly/3AdIT3P>.

²⁶ פרוטוקול ישיבה מס' 621 של ועדת הכספים, הכנסת ה-20 (23.1.2017), זמין לצפייה באתר הכנסת בכתובת: <https://bit.ly/3B9I7VU>.

באים במקום 72% מסכום הפיצויים שהם זכאים לו במועד סיום ההעסקה.²⁷ ברם, אין בעובדה זו כדי לסייע לפתרון הסוגייה הפרשנית שעל הפרק מכיוון שוועדת הכספים לא הייתה מוסמכת לקבוע מה דינם של פיצויי פיטורים שהופרשו לפני תיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017.

• **העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה ועדת הכספים עובר לתיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017 מצורף כנספח 16 לכתב התביעה.**

37. כידוע "בשיטת המשפט הישראלית ישנה חזקה פרשנית נגד תחולה למפרע של דברי חקיקה, דהיינו שבהיעדר הוראה מפורשת של המחוקק חקיקה חלה מכאן ואילך בלבד".²⁸ "ביחס לחקיקה ראשית, הכלל הוא כי באין כוונה אחרת משתמעת, חזקה על המחוקק כי התכוון ליחס לחוקיו חוקף מכאן ולהבא ... באשר לחקיקת משנה בעלת תחולה למפרע – בעוד שבעבר נהגה ההלכה שלפיה זו מותרת, אלא אם החוק המסמיך אסר זאת, ובכפוף למבחן הסבירות ... כיום חקיקת משנה בעלת תחולה למפרע נדרשת להסמכה בחקיקה ראשית (דרישה הנובעת מעיקרון חוקיות המנהל), וכן נדרשת לעמוד באמות המידה שחלות על הפעלה שיקול הדעת המינהלי".²⁹

38. מן האמור לעיל עולה כי אין לנו צורך להיכנס לעובי הקורה בשאלה האם ועדת הכספים התכוונה לשנות בדיעבד את מהותם של פיצויי הפיטורים שהופרשו עבור שופטים בעבר באופן שירע את מצבם, וגם לא את סבירותה של החלטה מעין זו, ככל שהתקבלה.³⁰ הטעם לכך הוא שחוק הגמלאות אינו מסמיך (במפורש או במשתמע) את ועדת הכספים לקבל החלטות בעלות תחולה למפרע בנושא גמלאות שופטים באופן הגורע מזכויותיהם ומרע את מצבם בדיעבד. למעשה, לנוכח העובדה שסמכות להרע את תנאי הפרישה של שופטים בדיעבד עלולה לשמש כמנוף לחץ של הדרג הפוליטי על מערכת המשפט ולפגוע בעצמאות השופטים, ניתן להניח בסבירות גבוהה כי המחוקק ביקש שלא להפקיד סמכות כזו בידי ועדת הכספים.³¹ כל פרשנות אחרת עלולה להוות פתח מסוכן להתערבות פוליטית במערכת המשפט ולפגיעה בעצמאותה של הרשות השופטת.

39. זאת ועוד – אפילו אם ועדת הכספים הייתה מוסמכת לקבל החלטות בעלות תחולה רטרואקטיבית בנוגע לגמלאות שופטים ולגרוע מזכויותיהם הפנסיוניות בדיעבד, היה עליה לעשות זאת באופן ברור וחד משמעי. שהרי, כידוע, "אין מפרשים הוראה חוק באופן הפוגע בזכות מהותית, אם מלשונה של הוראה זו לא עולה באופן ברור כי לשם כך נועדה. זאת אפילו עולה מן ההיסטוריה החקיקתית כי לכך כיוון המחוקק".³² והדבר נכון במיוחד כאשר מדובר בפגיעה למפרע.³³ במסגרת התיקון להחלטת הגמלאות משנת 2017 לא נקבע (במפורש או במשתמע) כי הפרשות

²⁷ שם, בעמ' 27 ואילך.

²⁸ ע"א 1013/15 משרד הפנים נ' מלול, בפסקה 10 (1.11.2016) (להלן: עניין מלול).

²⁹ ע"מ 7749/09 אורט ישראל חברה לתועלת הציבור נ' הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים, בפסקה 29 (30.11.2011); עוד ראו: דנג"ץ 9411/00 ארקו תעשיות חשמל בע"מ נ' ראש עיריית ראשון לציון, פ"ד סג(3) 41, 55-57 (2009).

³⁰ החלטה מעין זו, אילו הייתה מתקבלת, הייתה בעלת תחולה רטרואקטיבית אשר נדרשת סמכות מפורשת בחוק על מנת לקבלה, וראו בהקשר זה את פסק דינה של השופטת ע' ברון בעניין מלול, מפסקה 11 ואילך.

³¹ וראו בהקשר זה את סעיף 10(ב) לחוק יסוד: השפיטה המורה כי "לא תתקבל החלטה המכוונת להפחית ממעמדם של שופטים בלבד". סעיף זה מעיד כי המחוקק ביקש למנוע מהדרג הפוליטי להשתמש בסמכותו לקבוע את תנאי השכר והגמלאות של שופטים על מנת לפגוע בעצמאותם.

³² ע"א 7115/14 סירוגה-ברניר נ' סלקום ישראל בע"מ, בפסקה 23 (3.7.2017).

³³ ראו ההפניות בה"ש 32 לעיל.

לפיצויי פיטורים (בעבר או בעתיד) באות במקום סכום הפיצויים ששופטים זכאים לו במועד סיום ההעסקה. לפיכך, גם אם זו הייתה כוונתה של ועדת הכספים, לא ניתן לפרש את התיקון כהוראה כאמור.

40. מן האמור עולה כי על אף שחברי ועדת הכספים והנתבעים יצאו מנקודת הנחה לפיה ההפרשות לפיצויי פיטורים שהופקדו במהלך השנים בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת באים במקום 72% מסכום הפיצויים המגיע להם במועד סיום ההעסקה, הלכה למעשה, קיימת בהקשר זה לאקונה ואין בנמצא הסדר חוקי או נורמה משפטית אשר יכולים לבסס הנחה מעין זו. במילים אחרות, מדובר בהנחה נעדרת בסיס משפטי שאין לה על מה שתסמוך.

ד(1). יש לראות בהפרשות לפיצויים לתובעת בהפרשות על חשבון סכום הפיצויים המגיע לה בסיום

ההעסקה

41. התובעת סבורה כי בהיעדר הסדר פרטני המגדיר מה דינם של פיצויי פיטורים שהופרשו במהלך השנים בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת, יש לראות בפיצויים כאמור כבאים על חשבון סכום הפיצויים המגיע להם במועד סיום ההעסקה. לכך שני טעמים.

42. הראשון הוא שבהיעדר הסדר ספציפי בנוגע לדינם של פיצויי פיטורים המופרשים בעבור שופטים במסלול פנסיה צוברת, חל עליהם הכלל הרחב הקבוע בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים לפיו הפרשות לקופת גמל בגין רכיב זה לא יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים במועד סיום ההעסקה.

43. כאמור, בשנת 1999 קבעה הכנסת כי שופטים שימונו לאחר חודש מאי בשנה זו יכהנו במסלול פנסיה צוברת. בעשותו כן, החיל המחוקק על שופטים את רובד החקיקה הבסיסי החל על כלל החוסכים בקופות גמל וזאת, כאמור, מתוך הנחה כי בהמשך הדרך תקבע ועדת הכספים הסדר פרטני בנושא. ברם, כל עוד לא נקבע הסדר פרטני כאמור, הדין היחיד שניתן לומר בוודאות שחל על הפרשות לפנסיה ולפיצויי פיטורים בעבור שופטים הוא רובד החקיקה הבסיסי החל על כל החוסכים במשק. כל פרשנות אחרת תחטא לכוונת המחוקק ותחרוג למחוזות החקיקה השיפוטית.

44. כמפורט לעיל "הכלל הבסיסי בחוק פיצויי פיטורים, הוא כי עובד המסיים עבודתו בנסיבות המזכות בפיצויי פיטורים לפי החוק ... זכאי לפיצויי פיטורים המחושבים לפי מכפלת משכורתו האחרונה בשנות עבודתו ... תשלומים הצבורים בקופות הפיצויים נחשבים, לפיכך, במקרה הרגיל, כחיסכון בידי המעסיק הזכאי להשבתם אם העובד סיים עבודתו בנסיבות שאינן מזכות בפיצויי פיטורים ... והם יוקפו 'על חשבון' הפיצויים עם שחרור הקופה לזכות העובד בנסיבות המזכות את העובד בפיצויי פיטורים ... נקודת המוצא בחוק היא, כי, ככלל, תשלומי מעסיק לקופות גמל אינם באים 'במקום' פיצויי פיטורים, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם קיבוצי או בצו של שר העבודה".³⁴

³⁴ ברי"ע (ארצי) 53583-01-17 סופרקום בע"מ נ' מיזנשטיין, בסעיפים 8-11 (24.2.2017).

45. על כן, בהיעדר הסדר פרטני המחריג שופטים מתחולתו של הכלל הרחב שנקבע ברישא של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, יש להחיל עליהם הוראה זו ולקבוע כי התובעת זכאית לפיצויי פיטורים בשווי מכפלת משכורתה האחרונה במספר שנות כהונתה וכי פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבורה במהלך השנים באים על חשבון סכום זה ולא במקומו.

46. הטעם השני שבעטיו יש להחיל על התובעת את הרישא של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים נעוץ בהלכה המושרשת לפיה במקרים שבהם קיים ספק פרשני בנוגע למסמך או הוראת דין בנושא ביטחון סוציאלי, יש לפרשם לטובת העובד/גמלאי/מבוטח.³⁵ יפים לעניין זה דברי כב' המשנה לנשיאה א' רובינשטיין בע"א 3783/16 נדל נ' הממונה על גימלאות השופטים - מנהל בתי המשפט (1.3.2017) אשר ציין כי:

לזכויות הנוגעות לזקנה ולענייני הפנסיה חשיבות הרת גורל ... ככלל, לחברה חובה מיוחדת כלפי האדם הקשיש ... המחייבת לדאוג כי הזקנה תהיה מכובדת ... בפרשה אחרת כתבתי על החשיבות הגורלית של ענייני הפנסיה: 'החיסכון לעת זקנה מטריד, וחייב להטריד, כל אדם בישראל, הזוכר כי תוחלת החיים התארכה ומייחל לאריכות ימים, והיודע כי מה שיצבור לו בקרנות הפנסיה והגמל הוא משענתו לערוב יום ... הטיפול השיפוטי – וכמובן המינהלי – בזכויות הנוגעות לזקנה צריך להיות רגיש ועדין, ולזכור כי המשאלה יאל-תשליכני לעת זקנה ככלות כוחי אל-תעזבני' (תהלים ע"א, ט') תקפה בכל עת ותקפה ביתר שאת בימינו אלה, עם התארכות תוחלת החיים וצרכי הפרנסה לקשישים הכרוכים בכך'. ... שם נאמר גם, כי מקום שיש יותר מאפשרות פירוש אחת, ראוי לשקול את הפגיעה באדם הקשיש ולפרש לטובתו.

[שם, בפסקה כט]

47. כאמור, מאז תיקון חוק הגמלאות בשנת 1999 ועד תיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017 לא היה קיים הסדר חוקי כלשהו בנוגע לפיצויי פיטורים שהופרשו בעבור שופטים, וגם במסגרת ההסדר שנקבע בהחלטת הגמלאות בשנת 2017 אין תשובה לשאלה האם פיצויים כאמור באים במקום או על חשבון סכום הפיצויים המגיע לשופטים במועד פרישתם. זאת, יש להדגיש, בפרט במקרים כמו זה שבנדון שבו הנתבעים המשיכו להפריש פיצויי פיטורים בשיעור של 6% גם לאחר התיקון.

48. כאמור, התובעת סבורה כי בנסיבות אלו חל עליה רק רובד החקיקה הבסיסי החל על כל החוסכים בקופות גמל ועל כן יש להחיל בעניינה את הרישא של סעיף 14 של חוק פיצויי פיטורים. ואולם, גם אם יהיה מי שיטען שלא זה המצב, לא ניתן לבסס באופן רציני טענה לפיה חל בעניינה של התובעת הסדר חוקי אחר. רוצה לומר, אם הפרשנות שמציעה התובעת תידחה, אין משמעות הדבר כי פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבורה באים במקום סכום הפיצויים המגיע לה, אלא רק שישנו ספק פרשני בנוגע להוראות הדין החלות בענייננו שאותו לא ניתן להסיר בכלים הפרשניים המקובלים.

³⁵ פסקה א' לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' רובינשטיין ברע"א 8622/13 המוסד לביטוח לאומי נ' שור (7.9.2016); בג"ץ 2944/10 קוריזקי נ' בית הדין הארצי לעבודה, בפסקאות 55 ו-112 (13.10.2015); ע"ע (ארצי) 19460-04-11 מזור נ' פרידנזון שירותים לוגיסטיים, הובלה ופרויקטים בע"מ, בסעיף 221 (3.11.2016); דב"ע לט/3-6 אבניאלי נ' קרן הגימלאות המרכזית בע"מ, פד"ע יא 209, 213 (1980); עוד ראו בהקשר זה: סעיף 23 לחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957.

49. בהינתן שאין תשובה ברורה לשאלה הפרשנית שעל הפרק, יש לנקוט בפרשנות המטיבה עם השופטים הפורשים ולהחיל עליהם את הרישא של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים. כלומר, כך או אחרת, יש לראות בפיצויי הפיטורים שהופרשו בעבור התובעת במהלך השנים כבאים על חשבון סכום הפיצויים המלא המגיע לה עם פרישתה.

50. לפיכך, על הנתבעים לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורים בסך 477,668 ₪ (527 אש"ח בניכוי 50 אש"ח ששולמו ביוני 2022) וכך מתבקש בית הדין הנכבד להורות.

ד(2). לחלופין פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבור התובעת באים במקום פיצויי פיטורים על פי דין רק

משנת 2014 ואילך

51. ככל שבית הדין הנכבד יגיע למסקנה כי יש להחיל על שופטים במסלול פנסיה צוברת הסדר כלשהו מעבר לרובד החקיקה הבסיסי החל על כל החוסכים בקופות גמל, תטען התובעת כי יש להחיל עליה את הוראות צו ההרחבה, אך זאת רק החל משנת 2014 ואילך.

52. בהינתן שאין בחוק או בהחלטת הגמלאות הוראה המחילה על שופטים במסלול פנסיה צוברת הסכם קיבוצי או צו הרחבה כלשהם, ובהיעדר אינדיקציה ברורה לכוונה להחיל עליהם הסכם קיבוצי או צו הרחבה מסוימים, יש להעניק להם, למצער, את אותן זכויות שהוקנו לכלל העובדים שלא היו צד להסדר או הסכם קיבוצי מיוחד בתקופה הרלבנטית ולנהוג בעניינם בהתאם להוראות הסדרי המינימום המחייבים שנקבעו בהקשר זה באישור הכללי ובצו ההרחבה. מסקנה זו מתבקשת בנסיבות העניין, שכן אין להעלות על הדעת כי המחוקק ומחוקק המשנה התכוונו להעניק לשופטים תנאי פרישה פחות טובים מהתנאים המינימאליים והמחייבים שכל עובד במשק זכאי להם.

53. כזכור, עד שנת 2008 עמד בתוקפו האישור הכללי. על פי הסדר הבסיס המחייב שנקבע באישור הכללי, הפרשות לפיצויי פיטורים יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים על פי דין רק אם העובד נתן לכך הסכמה כתובה בנוסח שקבע השר. התובעת מעולם לא נתנה הסכמה כאמור ואין כל היגיון או צידוק לשלול דווקא ממנה ומשופטים אחרים את ההגנה הבסיסית שהוקנתה בהקשר זה לכלל העובדים במשק. מכאן שההפרשות בגין פיצויי פיטורים שהופקדו בעבור התובעת עד לשנת 2008 לא באו במקום פיצויי הפיטורים המגיעים לה, אלא על חשבונם.

54. בשנת 2008 נכנס לתקפו צו ההרחבה. הצו קבע כי הפרשות בגין פיצויי פיטורים בשיעורי המינימום הקבועים בו יבואו באופן אוטומטי במקום פיצויי פיטורים. עם זאת, עד שנת 2014 הוראות הצו לא חלו על עובדים שסכום ההפרשות הכולל בעבורם לפנסיה ולפיצויי פיטורים היה בשיעור של 17.5% משכרם או יותר. סך ההפרשות לפנסיה ולפיצויי פיטורים בעבור התובעת היו בשיעור 17.5% משכרה. לפיכך, הוראות צו ההרחבה לא חלו על התובעת עד לשנת 2014 ומכאן שגם פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבורה משנת 2008 ועד שנת 2014 לא באו במקום פיצויי הפיטורים המגיעים לה על פי דין, אלא על חשבונם.

55. משמעות הדבר היא כי אם ננהג בעניינם של שופטים בהתאם להסדרי הבסיס המחייבים שנהגו בתקופה הרלבנטית ונחיל עליהם את התוראות שנקבעו בהקשר זה בצו ההרחבה ובאישור הכללי, פיצויי הפיטורים שהופרשו בעבור התובעת משנת 2000 ועד שנת 2014 היו **על חשבון סכום פיצויי הפיטורים המגיע לה על פי דין ורק הפיצויים שהופרשו בעבורה לאחר שנה זו באו במקום 72% מהחלק היחסי מהסכום המגיע לתובעת בגין אותן שנים.**

56. משמע, בהינתן שהוראות האישור הכללי וצו ההרחבה לפנסיה חובה חלות בענייננו, יש לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורים בסך 261 אש"ח (סך זה מורכב מ- 28% מהפיצויים לפי שכרה האחרון בגין השנים 2014 – 2020, והשלמת פיצויים לפי שכר אחרון בגין התקופה שבין 2000 ל- 2014, בהפחתת החלק היחסי שנצבר בקופת הפיצויים בגין תקופה זו, לרבות התשואה היחסית, ובהפחתת סך 50 אש"ח ששולמו ביוני 2022)

ד(3). למצער יש לשלם לתובעת השלמת פיצויי פיטורים בשיעור 28% מהסכום המלא המגיע לה על פי דין

57. לחלופי חילופין תטען התובעת כי למצער יש לשלם לה השלמת פיצויי פיטורים בשיעור 28% מהסכום המלא המגיע לה כחוק. כזכור, במועד תיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017 יצאו חברי ועדת הכספים מתוך הנחה כי שופטים שהופרשו בעבורם פיצויי פיטורים בשיעור של 6% מהשכר יהיו זכאים לקבל השלמת פיצויי פיטורים בשיעור 28% מהסכום המלא המגיע להם על פי חוק, וכך סבר גם מנהל בתי המשפט דאז השופט מ' שפיצר שהשתתף בדיון.

58. התובעת תפנה את בית הדין הנכבד לחילופי הדברים הבאים במהלך הדיון בנוגע לתיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017 שם נאמר כדלקמן:

דורון סמיש: המשמעות שמפרישים באופן שוטף 8.3%, שהם לא יכולים בסוף לקבוע את ההשלמה לפי משכורת קובעת, שזה מה שניתן לעובדי מדינה - - -

[...]

ורדה וירט לבנה: רק לחדשים.

חיים אבידור: לא רק לחדשים, גם לוותיקים, מרגע זה ואילך הוא לא יוכל. מה שנצבר לו עד עתה, הוא יוכל לבקש הפרשה.

מיכאל שפיצר: מה זה הפרשה?

חיים אבידור: אם מהיום מפרישים לו 8.3%, זאת אומרת מהיום ואילך הוא לא יוכל לדרוש השלמה של המשכורת הקובעת בסוף עבודתו.

מיכאל שפיצר: על העבר בוודאי.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת): על העבר כן, בוודאי.³⁶

³⁶ עמי 35 לפרוטוקול הדיון שצורף כנספח 8 לכתב התביעה.

59. מדברים אלו עולה בבירור כי מנהל בתי המשפט דאז היה בדעה כי שופטים שהופרשו להם פיצויי פטורים בשיעור 6% מהשכר יהיו זכאים להשלמת פיצויי פטורים בשיעור 28% מהסכום המלא המגיע להם. התובעת סבורה כי בהתחשב בפורום שבו נאמרו הדברים והעובדה שהם משקפים הסכמות עם נציגות השופטים הם עולים כדי הבטחה מנהלית ולמצער הודאת בעל דין לזכאות התובעת להשלמת פיצויי פטורים בשיעור 28% מהסכום.

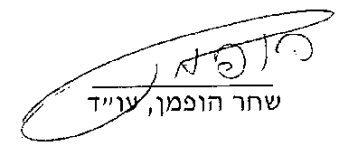
60. התובעת תזכיר בהקשר זה כי גם במסגרת תחשיב הזכויות שהוצג לה לפני פרישתה נכתב כי היא זכאית להשלמת פיצויי פטורים בשיעור 28% ויש בכך כדי לחזק את המסקנה שמדובר במדיניות רשמית של הנתבעים שהם אינם יכולים לחזור ממנה. עוד תזכיר התובעת כי מדובר בפחות מהמינימום שכל עובד במשק זכאי לו ולא יעלה על הדעת כי היא זכאית לפחות מכך. כל טענה אחרת אין לה על מה שתסמוך שהרי, כאמור, זו עמדת ועדת הכספים שהיא הגורם המוסמך להכריע בנושא.

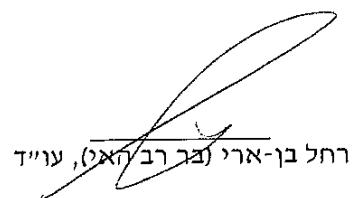
61. בהיתן שהתובעת זכאית להשלמת פיצויי פטורים בסך 28% מסכום הפיצויים המלא המגיע לה, על הנתבעים לשלם לה בסך 201,728 ₪, בניכוי 50 אש"ח ששולמו ביוני 2022 (כפי שהובטח לה במועד פרישתה).

62. אשר על כן מתבקש בית הדין הנכבד להורות לנתבעים לשלם לתובעת השלמת פיצויי פטורים בסך 477,668 ש"ח ולחלופין בסך 261,000 ש"ח ולחלופין חילופין בסך 151,728 ש"ח, בצירוף ריבית והצמדה כדין מאוקטובר 2020.

63. כמו כן מתבקש בית הדין הנכבד לחייב את הנתבעים בתשלום שכר טרחה והוצאות משפט בגין הגשת התביעה.

רונן שקלרש, עו"ד

שחר הופמן, עו"ד
בן ארי, פיש, סבן ושות' עורכי דין
באי כוח התובעת

רחל בן-ארי (בר רב/חא), עו"ד

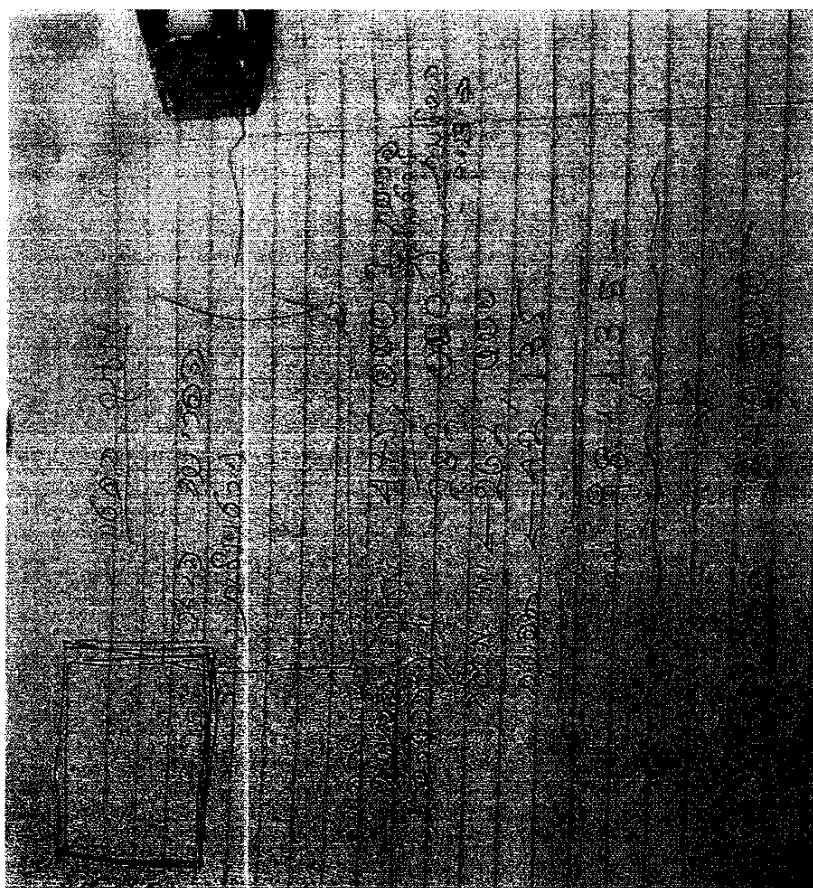
תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	צילום התחשיב שהוצג לתובעת לפני פרישתה	18
2	העתק המכתב הראשון ששלחה התובעת להנהלת בתי המשפט	20
3	העתק התזכורת ששלחה התובעת להנהלת בתי המשפט	24
4	העתק מההודעה נשלחה לתובעת לפיה בקשתה נמצאת בבדיקה	27
5	העתק מהמכתב הראשון ששלחה התובעת למנהל בתי המשפט	29
6	העתק מהתשובה שנשלחה לתובעת ביום 3.10.2021	36
7	העתק ממכתב הנתבעים מיום 7.12.2021	39
8	העתק מהודעת התובעת כי אינה מוכנה לחתום על כתב ויתור	43
9	העתק מהסכמת הנתבעים לשלם את סכום הפיצויים שאינו שנוי במחלוקת בלא חתימה על כתב ויתור	45
10	העתק מבקשת התובעת לקבל את תחשיב הסכום שאינו שנוי במחלוקת	47
11	העתק מתחשיב הסכום שאינו שנוי במחלוקת	49
12	העתק מדרישת התובעת לשלם לה את יתרת הסכום השנוי במחלוקת	51
13	העתק מתשובת הנתבעים לדרישת התובעת לשלם לה את יתרת הסכום השנוי במחלוקת	53
14	העתק מדברי ההסבר לסעיף 1א לחוק הגמלאות	55
15	העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה ועדת הכספים בנוגע לסעיף 1א לחוק הגמלאות טרם אישורו בקריאה שנייה ושלישית	59
16	העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה ועדת הכספים עובר לתיקון החלטת הגמלאות בשנת 2017	109

נספח 1

**צילום התחשיב שהוצג לתובעת לפני
פרישתה**

עמ' 18

נספח 2

**העתק המכתב הראשון ששלחה
התובעת להנהלת בתי המשפט**

עמ' 20

נספח 3

**העתק התזכורת ששלחה התובעת
להנהלת בתי המשפט**

עמ' 24

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

מיסודם של דוד בר רב האי (1977-1894)
מאיר בר רב האי (1989-1920)

אדם פיש ז"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרומצ'בסקי • גילת ויזל-סב (LL.M) • עירית הוכרמן (D.Sc) • עביר אסדי (LL.M) • יובל אדלר
גילי שפר (זופה) • ערן אלוני • אור מילנר • שי נותקין • ליאת ורנר-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקר-כהן • אבי גבאי (LL.M) • חן שקרלש
איתן פלוגר • ענת לזר (LL.M) • טל רגב (LL.M) • עדי ערמן (LL.M) • אפרת שגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון • ניבי אטיאס (M.urg)
הדס גרי • נעה שחף רבי • יובי ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בועז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדנפלד • ברטה לזין • דנית ביטון

תאריך: 20.4.21
מספרנו:

הודעת פקסימיליה

לכבוד: מרת שמואל מר בן
מאת: עוז'ל שמואל בן
פקס מס': 0527481965
מספר עמודים כולל עמוד זה

הנדון: השוכסא (כניסה) בן - השלם פז'ל פטיון

לצב' קצק אנחנו שפאל בזם אל (החל)
שק' אל' אורי
אל' צב' אל' אורי אל' קבאו

בכבוד רב,
עוז'ל שמואל בן
מר

כל מידע הכלול בהודעת פקסימיליה זו ובנספחיה כפוף לחסיון עורך-דין – לקוח, ומעד לידיעת הנמען בלבד.
אם הודעה זו הגיעה לידיך מתוך טעות, מדה לך אם תודיע/י למשרדנו לפי פרטי הטלפון דלמטה

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

TIME : 20/04/2021 15:16
NAME :
FAX :
TEL :
SER.# : E70781B5N989070

DATE, TIME : 20/04 15:15
FAX NO./NAME : 0747481965
DURATION : 00:01:53
PAGE(S) : 04
RESULT : OK
MODE : STANDARD

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

מיסודם של דוד בר רב האי (1977-1894)
מאיר בר רב האי (1989-1920)

אדם פיש ד"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרומלצקי • גילת ויזל-סבן (LL.M) • עירית הוכרמן (D.Sc) • עביר אסדי (LL.M) • יובל אדלר
גילי שפר (יופה) • ערן אלזני • ארז מילנר • שי נותקין • ליאת ורר-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקר-כהן • אבי גבאי (LL.M) • חנן שקדלש
איתן פלוגר • ענת לזר (LL.M) • טל רגב (LL.M) • עדי ערמן (LL.M) • אפרת שגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון • ניבי אטיאס (M.urg)
הדס גרי • נעה שחף רבי • יניב ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בועז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדפלד • ברטה לוין • דנית ביטון

20.4.21

תאריך:
מספרנו:

הודעת פקסימיליה

לכבוד: מר שרון
מאת: מר שרון
פקס מס': 0747481965
מספר עמודים כולל עמוד זה

הודות: הסוכנות (ממנה) מר -הלאה שרית פסח

מר שרון
מר שרון
מר שרון
מר שרון

מכבוד רב
ח

נספח 4

**העתק מההודעה נשלחה לתובעת
לפיה בקשתה נמצאת בבדיקה**

עמ' 27

Ronen Shklarsh

מאת: <LimorH@court.gov.il> לימור חבושה
נשלח: יום חמישי 06 מאי 2021 14:48
אל: BFOffice - Dana Elkayam
נושא: השופטת (בדימוס) זהבה בנר - השלמת פיצויי פיטורים
קבצים מצורפים: Untitled_20210429_160636.pdf

שלום רב,

קיבלנו את פנייתכם בעניינה של כב' השופטת בדימוס זהבה בנר.

הנושא נמצא בבדיקה של המח' המשפטית במשרדנו.

נודיעכם עם סיום הבדיקה.

בברכה,

לימור חבושה | חטיבת שופטים ורשמים, הנהלת בתי המשפט

משרד: 074-7481732 | נייד: 050-6255522 | פקס: 074-7481965 | Limorh@court.gov.il

נספח 5

**העתק מהמכתב הראשון ששלחה
התובעת למנהל בתי המשפט**

עמ' 29

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

מיסודם של דוד בר רב האי (1894-1977)
מאיר בר רב האי (1920-1989)

אדם פיש ז"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרנצ'בסקי • גילת ויזל-סבן (LL.M.) • עירית הוכרמן (D.Sc.) • עביר אסדי (LL.M.) • יובל אדלר
גילי שפר (יופה) • ערן אלוני • ארז מילגר • שי מותקין • ליאת ורנר-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקר-כהן • אבי גבאי (LL.M.) • חן שקרלש
איתן פלוגר • ענת לזר (LL.M.) • טל רגב (LL.M.) • עדי ערמן (LL.M.) • אפרת שגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון • ניבי אטיאס (M.urp)
הדס גרי • נעה שחקר • רבי • ניב ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בועז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדנפלד • ברטה לון • דנית ביטון

תאריך: 29.9.2021
מספרנו: 20236/11

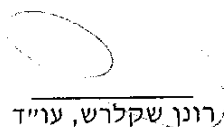
לכבוד
כב' השופט ד"ר יגאל מרזל
מנהל בתי המשפט

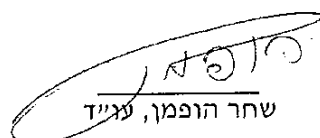
בדוא"ל: Yigalm@court.gov.il

א.נ.

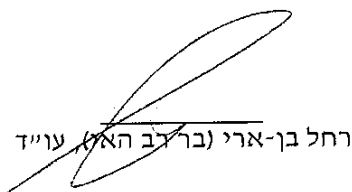
הנדון: בקשה לקבלת החלטה בעניינה של השופטת בדימ' זהבה בנר סימוכין: מכתבנו לגבי שרון בר דור מיום 21.2.2021; מכתב תזכורת מיום 20.4.2021

1. אנו פונים אליך בשם מרשתנו, כב' השופטת בדימ' זהבה בנר, בכובדך כממונה על גמלאות שופטים לפי חוק גמלאות לנושאי-משרה ברשויות השלטון, התשי"ט-1969 ותקנות גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (סדרי בקשות, ביצוע והיוון), התשי"ל-1969.
2. בחודש פברואר השנה פנתה מרשתנו לגבי שרון בר דור בדרישה לשלם לה השלמת פיצויי פיטורים. בחודש אפריל פנתה מרשתנו לגבי בר דור פעם נוספת בבקשה לקדם את עניינה [ראה מכתבינו המצורפים שבסימוכין]. חרף העובדה שחלפו מאז מספר חודשים, עד היום לא קיבלה מרשתנו התייחסות כלשהי לדרישתה.
3. לפיכך נבקש מכבודו להחיש את הטיפול בפנייה ולקבל בהקדם החלטה בעניינה של מרשתנו, בהתאם לסמכותו כממונה על גמלאות שופטים.
4. נבהיר כי בשל העיכוב הרב שחל בטיפול בעניינה של מרשתנו והעובדה שטרם שולמה לה השלמת פיצויי הפיטורים שהובטחה לה עם פרישתה לגמלאות, היא עומדת על טענתה לפיה פיצויי הפיטורים שהופרשו לה במהלך כהונתה היו על חשבון התשלום המלא המגיע לה ולא במקומו.
5. ככל שלא תתקבל החלטה בעניינה של מרשתנו בתוך חודש ימים, ניאלץ לפנות להליך מתאים.

רון שקרלש, עו"ד

שחר הופמן, עו"ד

בן ארי, פיש, סבן ושות' עורכי דין

רחל בן-ארי (בר רב האי), עו"ד

העתקים:
ברק לייזר – יועמ"ש הנהלת בתי המשפט
גברת שרון בר-דור – סמנכ"ל חטיבת שופטים ורשמים בהנהלת בתי המשפט

מיסודם של דוד בר רב האי (1894-1977)
מאיר בר רב האי (1920-1989)

אדם פיש ז"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרנצלבסקי • גילת ויזל-סבן (LL.M.) • ערית הוכרמן (D.Sc.) • עביר אסדי (LL.M.) • יובל אדלר
יעל הדני (LL.M.) • גילי שפר (יופה) • ערן אלוני • ארז מילנר • שי נותקין • ליאת ורנר-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקנר-כהן • אבי
גבאי (LL.M.) • רונן שקרלש • איתן פלוגר • ענת לזר (LL.M.) • טל רגב (LL.M.) • עדי ערמן • אפרת שגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון
ניב אטיאס (M.Urp.) • הדס גרי • נעה שחף רבי • יניב ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בעז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדנפלד • ברטה לוין

21 פברואר 2021
מספרנו: ב/236-11

לכבוד
גברת שרון בר-דור
סמנכ"ל חטיבת שופטים ורשמים
הנהלת בתי המשפט
כנפי נשרים 22, גבעת שאול, ירושלים 9546436
בדואר רשום ובפקס: 074-7481965

שלום רב,

הנדון: השופטת (בדימוס) זהבה בנר - השלמת פיצויי פיטורים

1. ביום 11/10/2020 פרשה כב' השופטת (בדימוס) בנר מתפקידה כשופטת בבית המשפט השלום בעכו.
2. לאורך השנים, מאז מונתה בספטמבר 2000 לשופטת ועד פרישתה הופרשו עבורה בגינה לקרן פנסיה קג"מ ותיקה כספים ע"ח פיצויי פיטורים בשיעור 6% משכרה.
3. על אף התיקון במסגרת סעיף 12א. להחלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נושאי משרה שיפוטית ושאיירהם), תשמ"א-1981 גם מינואר 2017 ועד לפרישתה, לא הועלה שיעור ההפרשות ל- 8.33% משכרה ע"ח פיצויים.
4. עובר לפרישתה הוצג לשופטת בנר תחשיב הזכויות המגיעות לה בשל פרישתה, שנערך על ידי הנהלת בתי המשפט (מחלקת שכר) ובמסגרת תחשיב זה פורט כי היא תהיה זכאית להשלמת פיצויי פיטורים בסך 201,728 ₪.
5. להפתעתה, לאחר פרישתה לא שולם לה סך זה. ההסבר שניתן עד כה לאי ביצוע התשלום, לא רק שהוא אינו עולה בקנה אחד עם המצג שהוצג לשופטת בנר ערב פרישתה, אלא שהוא מנוגד לדין.

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים LAW OFFICES & NOTARY

6. הפרשנות שהוצגה לנו על ידי נציגת הנהלת בתי המשפט היא כי העלאת שיעורי ההפרשה בינואר 2017, מ-6% ל-8.33%, שכאמור- ממילא לא יושמה בעניינה של השופטת בנר, אינה כוללת התייחסות מפורשת להשלמת הפיצויים ביחס לעבר, ועל כן יש בה כדי לשלול את תשלום השלמת הפיצויים לשופטת בנר, ובכלל לשופטים המכהנים העונים להגדרת "נושא משרה שיפוטית שהוא עמית בקופת גמל", שהם השופטים הנמצאים בהסדר "פנסיה צוברת".

7. בכל הכבוד, זוהי פרשנות בלתי מתקבלת על הדעת, שיוצרת מצב אבסורדי והיא מנוגדת לדין.

האם יעלה על הדעת כי הטבה לכאורה שניתנה לנושאי המשרה השיפוטית במסגרת תיקון ההחלטה למעשה הרעה את מצבם, שעה שביד אחת היא העלתה את שיעורי ההפרשה לקופת הגמל ברכיב הפיצויים, ובשתיקתה – "העלימה" זכאות של השלמת פיצויים בגין כל שנות הוותק עד אז?

יתר על כן, האם ייתכן כי ניתן ללמוד מההחלטה, מבלי שהדברים מפורטים בה אלא על דרך "ההן מלמד על הלאה" כי היא מכוונת לשלול מנושאי המשרה השיפוטית את הזכות המוקנית לכל עובד לפיצויי פיטורים?

8. בעניינה של השופטת בנר, אשר לאורך כל שנות כהונתה הופרשו עבורה סכומים ברכיב הפיצויים בשיעור של 6%, לא יכול להיות חולק כי היא זכאית – לכל הפחות – להשלמת הפיצויים לפי שיעור של 28% מהפיצויים (בשיעור "החסר" של 2.33%), **בהתאם לתחשיב שנערך על ידי הנהלת בתי המשפט עובר לפרישתה. סך זה אכן עומד על 201,728 ₪.**

9. יתר על כן, אילו נדקדק בעניין, הרי כידוע, עובד שמפוטר, או שמסיים את עבודתו לאחר גיל פרישה או במגוון נסיבות מזכות אחרות – זכאי לפיצויי פיטורים. ככל ולא נקבע במפורש כי ההפרשות לפיצויים באות "במקום" זכותו של העובד לפיצויים, בהתאם למנגנון המעוגן בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג – 1963, יחושבו הפיצויים לפי שכרו האחרון של העובד, במכפלת שנות הוותק. ככל שהמעסיק הפריש לקופת גמל על חשבון הפיצויים, יש לנכות את הסך שנצבר בקופה מסך החבות בפיצויים.

תחשיב כזה בעניינה של השופטת בנר, בהתאם לסך החבות לפיצויים ולפי שכרה האחרון בסך 65,347 ₪, במכפלת 20 שנות וותק עומד על 1,339,613 ₪ לחבות מלאה, ובניכוי 811,945 ₪ הצבורים לזכותה בקופת הפיצויים, יש להשלים סך של **527,668 ₪.**

לא בכדי חוק גמלאות לנושאי-משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט-1969 או ההחלטה בנ"ל מכוחו, אינם קובעים כי ההפרשות לפיצויים עבור נושאי המשרה השיפוטית שהם חברים בקופת גמל הם "במקום פיצויי פיטורים" ודווקא משתיקה זו יש ללמוד שהכוונה לא הייתה לפגוע או לצמצם את זכויותיהם של נושאי המשרה.

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

- 32 -
3

10. לפיכך, נבקשכם לבחון מחדש את עמדתכם ולשלם לשופטת בנר את השלמת הפיצויים לפי התחשיב שהוצג לה ערב פיטוריה – קרי: 201,728 ₪. העיכוב בשל שינוי עמדתכם והחלטתכם בעניין זה מונע מהשופטת בנר להשלים את ההליכים מול רשויות המס בנוגע לתשלומים השונים להם היא זכאית בפרישתה, ועלולים לגרור חיובים מיותרים במס.

11. נודה לטיפולכם המהיר בעניין.

בכבוד רב,

שחר הופמן, עו"ד

רחל בן-ארי (בר רב הא), עו"ד

העתק:

נציגות השופטים

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

מיסודם של דוד בר רב האי (1894-1977)
מאיר בר רב האי (1920-1989)

אדם פיש ז"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרומצ'בסקי • גילת ויזל-סבן (LL.M.) • עירית הוכרמן (D.Sc.) • עביר אסדי (LL.M.) • יובל אדלר
גילי שפר (יוזפה) • ערן אלוני • ארז מילנר • שי מותקין • ליאת ורנר-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקר-כהן • אבי גבאי (LL.M.) • חנן שקרלש
איתן פלוגר • ענת לזר (LL.M.) • טל רגב (LL.M.) • עדי ערמן (LL.M.) • אפרת שגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון • ניבי אטיאס (M.uzp)
הדס גרי • נעה שתף רבי • יניב ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בועז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדפלד • ברטה לוין • דנית ביטון

תאריך: 20.4.21
מספרנו:

הודעת פקסימיליה

לכבוד: מרת שמון מר בר
מאת: עוזי שחר
פקס מס': 0527481965
מספר עמודים כולל עמוד זה

הנדון: השופט (כפאט) צביה בן-השאל פזי פטיון

לציב קצק אנחנו ששלה באם אל (העלוי)
שק לא אולי
אציב לאילונים א קאבו

בכבוד רב,
עוזי שחר
מר

כל מידע הכלול בהודעת פקסימיליה זו ובנספחיה כפוף לחסיון עורך-דין – לקוח, ונועד לידיעת הנמען בלבד.
אם הודעה זו הגיעה לידיך מתוך סעות, מדה לך אם תודיע/י למשרדנו לפי פרטי הטלפון דלמטה

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

TIME : 20/04/2021 15:16
NAME :
FAX :
TEL :
SER. # : E70781B5N989070

DATE, TIME
FAX NO./NAME
DURATION
PAGE(S)
RESULT
MODE

20/04 15:15
0747481965
00:01:53
04
OK
STANDARD

בן ארי, פיש, סבן ושות'
Ben Ari, Fish, Saban & Co
עורכי דין ונוטריונים
LAW OFFICES & NOTARY

מיסודם של דוד בר רב האי (1894-1977)
מאיר בר רב האי (1920-1989)

אדם פיש ז"ל • רחל בן-ארי (בר רב האי) • משה פרומל'בסקי • גילת ויזל-סבן (LL.M) • עירית הוכרמן (D.Sc) • עביר אסדי (LL.M) • אבנ'ל אדלר
גילי שפר (יופה) • עין אלזני • אור מילר • שי מתקין • ליאת ורדי-כהן • שחר הופמן • צחי פיסטל • חלי דנקר-כהן • אבי גבאי (LL.M) • חגית שקדלש
איתן פלוגר • ענת לידר (LL.M) • טל רגב (LL.M) • עדי ערמן (LL.M) • אפרת שאגיא • תמר גינזבורג • לונה הלון • ניבי אטיאס (קצ.מ.)
הדס גרי • נעה שחר רבי • יניב ימפולסקי • שיר ששון-מצגר • איל שריד • בועז קליין • ספיר טלומק • קרן לינדנפלד • ברטה לוי • דנית ביטון

20.4.21

תאריך:
מספרנו:

הודעת פקסימיליה

לכבוד: מרת שרון בן בר
מאת: אליזבת שחר פלוגר
פקס מס': 0747481965
מספר עמודים כולל עמוד זה

הודעה: השוכנת (מרת) אליזבת שחר פלוגר - השלטת פלוגר

לצד פקס אנחנו מקבלים את המסמך
שק אלו
אליזבת שחר פלוגר

בכבוד רב,
ח

נספח 6

**העתק מהתשובה שנשלחה לתובעת
ביום 3.10.2021**

עמ' 36

Ronen Shklarsh

מאת: Ronen Shklarsh
נשלח: יום שני 04 אוקטובר 2021 10:22
אל: טלי ויינר
עותק: Shachar Hoffman; שרון בר-דור; דקלה נדב; ברק לייזר; קרולינה בנסון; Rachel Ben-Ari
נושא: RE: פיצויי פטורים השופטת בדימ' זהבה בנר

טלי שלום,

תודה על תשובתך.

השופטת בנר פרשה כבר לפני שנה ודרישתנו לשלם לה השלמת פיצויי פטורים נשלחה אליכם לפני יותר מחצי שנה.

בנסיבות אלו נבקש לקבל מסגרת זמנים ברורה למתן החלטה ע"י מנהל בתי המשפט בעניינה של השופטת בנר וזאת על מנת שתוכל לכלכל את צעדיה.

רון

From: טלי ויינר [mailto:TALIVA@court.gov.il]
Sent: Sunday, October 3, 2021 7:01 PM
To: Ronen Shklarsh <Ronen@bf-law.co.il>
Cc: קרולינה <BARAKL@court.gov.il>; ברק לייזר <diklal@court.gov.il>; דקלה נדב <Sharonb@court.gov.il>; שרון בר-דור <Karolinab@court.gov.il>; בנסון
Subject: FW: פיצויי פטורים השופטת בדימ' זהבה בנר

עו"ד שקלרש שלום רב,

אני מאשרת בתודה קבלת מכתבך מיום 29.9.2021 למנהל בתי המשפט בעניין השלמת פיצויי פטורים לשופטת (בדימוס) זהבה בנר.

אבקש לעדכןך שהנושא עדיין נמצא בבדיקתה של המחלקה המשפטית בהנהלת בתי המשפט.

בכל הנוגע לנאמר במכתבך בסעיף 3 לפיו מרשתך לא קיבלה עד היום התייחסות כלשהי לדרישתה, אני מפנה תשומת ליבך לקובץ המצורף שלפיו ביום 6.5.2021 אישרה חטיבת השופטים והרשמים (הגבי לימור תבושה) קבלת מכתבכם והוסיפה וכתבה שהנושא נמצא בבדיקה, וכי הם יעדכנו עם סיום הטיפול בנושא.

כאמור, הנושא נמצא עדיין בבדיקה ונשיבכם דבר עם תום הבדיקה.

בברכה,
טלי

טלי ויינר | יועצת למנהל בתי המשפט | לשכת מנהל בתי המשפט
 משרד: 074-7481840 | נייד: 050-6256888 | פקס: 02-6513191 | taliva@court.gov.il

מאת: Ronen Shklarsh <Ronen@bf-law.co.il>
תאריך: 29 בספטמבר 2021 בשעה 10:38:31 GMT+3
אל: Pniyot <Pniyot@court.gov.il>, ברק לייזר <BARAKL@court.gov.il>, שרון בר-דור <Sharonb@court.gov.il>, יגאל מרזל-מנהל בתי המשפט <Yigalm@court.gov.il>
עותק: Rachel Ben-Ari <RachelB@bf-law.co.il>, Shachar Hoffman <shachar@bf-law.co.il>
נושא: פיצויי פטורים השופטת בדימ' זהבה בנר

ד"ר מרזל שלום רב,

אנא ראה מכתבנו המצורף בנושא תשלום פיצויי פטורים לכב' השופטת בדימ' זהבה בנר.

נודה לך מאוד אם תוכל להשיבנו בהקדם.

בברכה,

רון שקלרש, עו"ד

בית אדם - רח' מעלה השחרור 15, חיפה 3328439

04-8371505

ישיר- 04-6653939

פקס: 04-8370231

oritk@bf-law.co.il

www.bf-law.co.il

כתובת דוא"ל זו אינה משמשת ככתובת להמצאת כתבי בי דין

כל מידע הכלול בהודעת דוא"ל זו ובנספחיה כפוף לחסיון עורך-דין - לקוח, ונועד לידיעת הנמען בלבד. אם הודעה זו הגיעה לידיך מתוך טעות, נודה לך אם תודיע לי למשרדנו לפי הפרטים לעיל. למרות שאנו עושים כל מאמץ סביר כדי למנוע שהודעה זו או הנספחים לה יכילו וירוסים או קודים פוגעניים ידועים אחרים, אין באפשרותנו למנוע זאת לחלוטין, ועל המקבל למקוט באמצעי הזהירות הסבירים הנחוצים כדי להימנע מפגיעה. תודה.

נספח 7

העתק ממכתב הנתבעים מיום

7.12.2021

עמ' 39

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

ג' בטבת, תשפ"ב

7 בדצמבר, 2021

4700-1011-2021-0003607

(בתשובה נא לציין מס')

לכבוד:

עו"ד רחל בן ארי (בר רב האי)

עו"ד רונן שקלרש

בן-ארי, פיש, סבן ושות' עורכי דין

רח' מעלה השחרור 15

חיפה

באמצעות דוא"ל: Ronen@bf-law.co.il

שלום רב,

הנדון: כב' השופטת (בדימ') זהבה בנר - השלמת פיצויי פיטורין

סימוכין: מכתבם מיום 29.9.2021

בהמשך לפנייתכם שבסמך, הרינו להשיבכם כדלקמן:

1. זכאותם של שופטים להשלמת פיצויי פיטורים, ובכלל זה של כב' השופטת (בדימ') בנר, הינה סוגיה עקרונית שהדיון בה מצוי בפני המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, והכרעה צפויה להתקבל בזמן הקרוב. אנחנו נמצאים בקשר שוטף עם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ומקווים לקבל עמדה סופית בהקדם. לאחרונה ביקשה נציגות השופטים שהות על מנת להגיש עמדה מטעמה בסוגיה ואנו תקווה כי עמדת ייעוץ וחקיקה תינתן בסמוך לאחר מכן.

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

2. כמו כן, נבקש לציין כי מבדיקה שערכנו עולה כי זכויותיה הפנסיוניות של כב' השופטת (בדימ') בנר מבוטחות בחלקן בביטוח מנהלים. ביחס לחלק זה ממילא הופרשו 8.33% לרכיב של פיצויי פיטורין.

3. באשר לחלק הנוסף של זכויותיה הפנסיוניות המבוטחות בקרן פנסיה ותיקה הרי שבהתאם לסיכום אליו הגענו עם משרד האוצר, בכפוף לחתימה על כתב ויתור תביעות, ישולם למרשתכם מענק שיחושב כמכפלה של 2.33% במשכורתה הקובעת האחרונה (משכורת קובעת להפרשה לפנסיה, שלמען הסר ספק אינה כוללת החזרי הוצאות) ובמספר החודשים שבהם כיהנה כשופטת בתקופה שמיום 1.1.2017 ועד למועד פרישתה. בהתאם לתחשיב שנערך על-ידי חטיבת השופטים והרשמים בהנהלת בתי המשפט מדובר בסכום של 49,989.54 ₪. מצ"ב התחשיב.

4. ככל שההצעה מקובלת על מרשתכם, אנא עדכנו אותנו ונפעל בהתאם.

בכבוד רב,

מורן פרוינד, עו"ד

הלשכה המשפטית

העתק:

כבוד השופט ד"ר יגאל מרזל, מנהל בתי המשפט
עו"ד ברק לייזר, יועץ משפטי למערכת בתי המשפט
גב' שרון בר-דור, סמנכ"ל חטיבת השופטים והרשמים

מדינת ישראל

הנהלת בתי המשפט
ירושלים, מחלקת משכורות

תאריך: י"ז כסלו, תשפ"ב
21 נובמבר, 2021

לכבוד

א.ג.נ.,

הנדון: תחשיב פיצויים – השופטת בנר זהבה 050297548

תקופה מזכה: 1.1.2017 – 31.10.20 סה"כ 46 חודשים

אחוז פיצויים לתשלום: 2.33%

תמהיל הפרשות פנסיוניות נכון לשכר אחרון 10/20

עד לשכר 8,800 ₪ (תקרת הכנסה מזכה) 15.83% במגדל חברה לביטוח – מלא הפיצויים (8.33%)

בגין שכר 46,640.74 ₪ (יתרת השכר) 13.5% בקג"מ קרן פנסיה ותיקה – הופרש 6% לרכיב פיצויים.

$46,640.74 \times 2.33\% = 49,989.54$ ₪.

סה"כ לתשלום 49,989.54 ₪

הערה: יש לקחת בחשבון זקיפת הפרשה לפיצויים מעבר לתקרה המזכה.

אביבה עמירם

מנהלת תחום פנסיה

הנהלת בתי משפט

נספח 8

**העתק מהודעת התובעת כי אינה
מוכנה לחתום על כתב ויתור**

עמ' 43

BEN ARI, FISH, SABAN & KOMISSAR

בן ארי, פיש, סבן & קומיסר

LAW OFFICES

ליאור יוסף	נעה שחף רבי	דנה שם-טוב	ערן אלוני	רחל בן-ארי (בר רב האי)
	גיא רבי	מיכל הראל בן דור	ארז מילנר	אריאל קומיסר
	שיר ששון-מצגר	ענת לזר LL.M	שי מתקין	עירית הוכמן D.Sc
יועצים	שיר ויינברגר	עדי ערמן LL.M	ליאת זרנר	שרון זיגור-אלפונטה LL.M
יעקב עציוני	ספיר טלומק	רותם פיטרמן גינולד	שחר הופמן	עביר אסדי LL.M
גילת ויזל-סבן LL.M	ברטה לזין	אפרת שגיא LL.M	צחי פיסטל	ישי שידור LL.M
משה פרונצ'בסקי	עומר בלס LL.M	תמר גיסבורג	חלי דנקר-כהן	יובל אדלר
	דנית ביטון	לונה הלון	אבי גבאי LL.M	גילי שפר (יופה)
	שיר שמואל	ניבי אטיאס M. urp	רוחן שקרלש	סימאר דאניאל

תאריך: 6 לאפריל 2022
מספרנו: 20236/11

בדוא"ל: MoranF@court.gov.il

עבור:
עו"ד מורן פרוינד
הנהלת בתי המשפט

שלום רב,

הנדון: השופטת בדימ' זהבה בנר – השלמת פיצויי פיטורין

סימוכין: מכתבינו מימים 21.2.2021 ו- 20.4.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 6.5.2021; מכתבנו מיום 29.9.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 3.10.2021; הודעת דוא"ל מטעמנו מיום 4.10.2021; מכתבך מיום 7.12.2021

במענה למכתבך האחרון שבסימוכין מיום 7.12.2021, הרינו להבהיר כי ראוי שסכום השלמת פיצויי הפיטורין המפורט במכתבך ושאינו שנוי במחלוקת ישולם למרשתנו בהקדם.

עם זאת, מרשתנו אינה מוכנה לחתום על כתב ויתור בתמורה לביצוע התשלום ועומדת על טענתה כי סכום ההשלמה המוצע על ידי הנהלת בתי המשפט מהווה רק חלק קטן מהכספים המגיעים לה ואשר טרם שולמו לה בגין פיצויי פיטורין.

למותר לציין כי עיכוב תשלום בהיקף משמעותי שאין מחלוקת כי מרשתנו זכאית לקבל בניסיון ללחוץ עליה לוותר על טענותיה מהווה הלנת פיצויי פיטורין. מדובר בהתנהלות שאינה ראויה לאף מעסיק, ובוודאי שלא להנהלת בתי המשפט.

עוד נבהיר כי מרשתנו טרם נקטה בהליך משפטי למיצוי זכויותיה משום שהיא ממתנה לראות מה יוליד המשא ומתן המתנהל בימים אלו בין הנהלת בתי המשפט ונציגות השופטים. עם זאת, אין בעובדה שמרשתנו טרם פנתה לערכאות משום ויתור על טענה כלשהי.

מרשתנו עומדת על כל הטענות שהעלתה במכתביה הקודמים ושומרת על כל זכויותיה בהקשר זה.

בכבוד רב,

רוחן שקרלש, עו"ד

רחל בן-ארי (בר רב האי), עו"ד
בן ארי, פיש, סבן & קומיסר עורכי דין

נספח 9

**העתק מהסכמת הנתבעים לשלם את
סכום הפיצויים שאינו שנוי
במחלוקת בלא חתימה על כתב
ויתור**

עמ' 45

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

ד' באייר, תשפ"ב

8 במאי, 2022

4700-1011-2022-0000968

(בתשובה נא לציין מס')

לכבוד:

עו"ד רחל בן ארי (בר רב האי)

עו"ד רונן שקלרש

בן-ארי, פיש, סבן ושות' עורכי דין

רח' מעלה השחרור 15

חיפה

באמצעות דוא"ל: Ronen@bf-law.co.il

שלום רב,

הנדון: כב' השופטת (בדימ') זהבה בנר - השלמת פיצויי פיטורין

בהמשך לפנייתכם מיום 6.4.22, ולאחר שיח נוסף עם משרד האוצר, הוחלט שהמענק, על סך 49,947 ש"ח (מחוקן) ישולם בלי צורך בחתימת השופטת (בדימ') זהבה בנר על כתב ויתור על תביעות.

לתשומת ליבכם, תשלום המענק יגרור בעקבותיו חישוב מחודש של המיסוי שישולם בגין מענק זה ובגין תשלומים נוספים ששולמו לכב' השופטת בשנת 2020.

בכבוד רב,

מורן פרוינד, עו"ד

הלשכה המשפטית

נספח 10

**העתק מבקשת התובעת לקבל את
תחשיב הסכום שאינו שנוי במחלוקת**

עמ' 47

BEN ARI, FISH, SABAN & KOMISSAR

בן ארי, פיש, סבן & קומיסר

LAW OFFICES

שיר שמזאל ליאור יוסף	נעה שחף רבי גיא רבי שיר ששון-מצגר שירן ויינברגר ספיר טלומק ברטה לזין ליבי הורוביץ עומר בלס LL.M דנית ביטון	דנה שם-טוב מיכל הראל בן דור ענת לזר LL.M עדי ערמן LL.M רותם פטרמן גינגולד אפרת שגיא LL.M תמר גימבורג לונה הלון ניבי אטיאס M.urf	ערן אלוני ארז מילנר שי מותקין ליאת זרנר שחר הופמן צחי פיסטל חלי דנקר-כהן אבי גבאי LL.M רון שקרלש	רחל בן-ארי (בר רב האי) אריאל קומיסר עירית הוכמן D.Sc שרון זיגר-אלפונטה LL.M עביר אסדי LL.M ישי שנידור LL.M יובל אדלר גיל שפר (יופה) סיזאר דאניאל
-------------------------	--	---	--	--

תאריך: 23.5.2022
מספרנו: 20236/11
בלי לפגוע בזכויות

בדוא"ל: MoranF@court.gov.il

עבור:
עו"ד מורן פרוינד
הנהלת בתי המשפט

שלום רב,

הנדון: השופטת בדימ' זהבה בנר – השלמת פיצויי פיטורין

סימוכין: מכתבינו מימים 21.2.2021 ו- 20.4.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 6.5.2021; מכתבנו מיום 29.9.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 3.10.2021; הודעת דוא"ל מטעמנו מיום 4.10.2021; מכתבך מיום 7.12.2021; מכתבנו מיום 6.4.2022; מכתבך מיום 8.5.2022.

במענה למכתבך האחרון שבסימוכין מיום 8.5.2022, אנו מודים לך על הסכמתכם לשלם למרשתנו את סכום הפיצויים שאינו שנוי במחלוקת בלא חתימה על כתב ויתור.

לצד זאת נבקש לקבל לידינו את התחשיב שבאמצעותו הגעתם לסכום המצוין במכתבך האחרון.

כמו כן נבקש להבהיר כי על כל סכום שישולם למרשתנו יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד פרישת מרשתנו ועד מועד התשלום בפועל וכן שכר טרחת עו"ד בסך 3000 ₪ + מע"מ.

עוד נבקש להבהיר, למען הזהירות, כי אין בקבלת התשלום משום ויתור על טענה כלשהי בנוגע לסכום הפיצויים השנוי במחלוקת שטרם שולם.

בכבוד רב,

רון שקרלש, עו"ד

רחל בן-ארי (בר רב האי), עו"ד

בן ארי, פיש, סבן & קומיסר עורכי דין

נספח 11

העתק מתחשיב הסכום שאינו שנוי
במחלוקת

עמ' 49

מדינת ישראל

הנהלת בתי המשפט
ירושלים, מחלקת משכורות

תאריך: י"ז כסלו, תשפ"ב
21 נובמבר, 2021

לכבוד

א.ג.נ.,

הנדון: תחשיב פיצויים – השופטת בנר זהבה 050297548

תקופה מזכה: 1.1.2017 – 31.10.20 סה"כ 46 חודשים

אחוז פיצויים לתשלום: 2.33%

תמהיל הפרשות פנסיוניות נכון לשכר אחרון 10/20

עד לשכר 8,800 ₪ (תקרת הכנסה מזכה) 15.83% במגדל חברה לביטוח – מלא הפיצויים (8.33%)

בגין שכר 46,640.74 ₪ (יתרת השכר) 13.5% בקג"מ קרן פנסיה ותיקה – הופרש 6% לרכיב פיצויים.

$46,640.74 \times 2.33\% = 49,989.54$ ₪.

סה"כ לתשלום 49,989.54 ₪

הערה: יש לקחת בחשבון זקיפת הפרשה לפיצויים מעבר לתקרה המזכה.

אביבה עמירם

מנהלת תחום פנסיה

הנהלת בתי משפט

נספח 12

**העתק מדרישת התובעת לשלם לה
את יתרת הסכום השנוי במחלוקת**

עמ' 51

BEN ARI, FISH, SABAN & KOMISSAR

בן ארי, פיש, סבן & קומיסר

LAW OFFICES

שיר שמואל
ליאור יוסף

נעה שחף רבי
גיא רבי
שיר ששון-מצגר
שירן ווינברגר
ספיר טלומק
ברטה לזין
ליבי הוחביץ
עומר בלס LL.M
דנית ביטון

דנה שם-טוב
מיכל הראל בן דור
ענת לזר LL.M
עדי ערמן LL.M
רותם פיטרמן גינגולד
אפרת שגיא LL.M
תמר גינזבורג
לונה הלון
ניבי אטיאס M.urg

ערן אלון
ארי מילנר
שי בותקין
ליאת ורנר
שחר הופמן
צחי פיסטל
חלי דנקנר-כהן
אבי גבאי LL.M
רומ שקרלש

רחל בן-ארי (בר רב האי)
אריאל קומיסר
עירית הוכמן D.Sc
שרון זיגר-אלפונטה LL.M
עביר אסדי LL.M
ישי שניידר LL.M
יובל אדלר
גילי שפר (יופה)
סיזאר דאניאל

יועצים
יעקב עציוני
גילת ויזל-סבן LL.M
משה פרוצ'בסקי

14 יוני 2022
מספרנו : 20236/11
בלי לפגוע בזכויות

בדוא"ל : MoranF@court.gov.il

עבור :
עו"ד מורן פרוינד
הנהלת בתי המשפט

שלום רב,

הנדון: השופטת בדימ' זהבה בנר – השלמת פיצויי פיטורים

סימוכין: מכתביו מימים 21.2.2021 ו- 20.4.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 6.5.2021; מכתבנו מיום 29.9.2021; הודעת דוא"ל מטעמכם מיום 3.10.2021; הודעת דוא"ל מטעמנו מיום 4.10.2021; מכתבך מיום 7.12.2021; מכתבנו מיום 6.4.2022; מכתבך מיום 8.5.2022; מכתבנו מיום 23.5.2022; הודעות דוא"ל מטעמכם מימים 2.6.2022 ו- 14.6.2022.

בהמשך להתכתבות שבסימוכין ולתשלום סך של 53 אש"ח ששולם ביום 2.6.2022, מרשתנו דורשת כי ישולם לה הסך של השלמת פיצויים לפי תחשיב הנהלת בתי המשפט, כאמור בסעיף 8 למכתבנו מיום 21.2.2021, בסך 201 אש"ח (נכון למועד פרישתה).

נציין כי מרשתנו המתינה עד כה לראות מה יוליד המ"מ בין הנהלת בתי המשפט לנציגות השופטים בנוגע לתשלום השלמת פיצויי פיטורין. עם זאת, נוכח הזמן הרב שחלף ובהיעדר פתרון בטווח הזמן הנראה לעין, החליטה מרשתנו למצות את זכויותיה באמצעות נקיטה בהליכים משפטיים.

ככל שהסכום הנ"ל לא ישולם למרשתנו עד ליום **30.6.2022** היא תפנה לערכאות, ביחס לכלל טענותיה, לרבות בטענה לחובת הנהלת בתי המשפט להשלים את פיצויי הפיטורים לפי שכרה האחרון, כאמור בסעיף 9 למכתבנו הנ"ל.

בכבוד רב,

רוֹנֵן שְׁקֵלֶרֶשׁ, עו"ד

רחל בן-ארי (פר רב הא), עו"ד
בן ארי, פיש, סבן & קומיסר עורכי דין

נספח 13

**העתק מתשובת הנתבעים לדרישת
התובעת לשלם לה את יתרת הסכום
השנוי במחלוקת**

עמ' 53

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

כ"ט בסיוון התשפ"ב

28 ביוני 2022

4700-1011-2022-0001437

(בתשובה נא לציין מס')

לכבוד:

עו"ד רחל בן ארי (בר רב האי)

עו"ד רונן שקלרש

בן-ארי, פיש, סבן ושות' עורכי דין

רח' מעלה השחרור 15

חיפה

באמצעות דוא"ל: Ronen@bf-law.co.il

שלום רב,

הנדון: כב' השופטת (בדימ') זהבה בנר - השלמת פיצויי פיטורין

בהמשך למכתבכם מיום 14.6.22, הריני להשיבכם כדקלמן –

1. כפי שנמסר בעבר, עניין השלמת פיצויי פיטורין נמצא בשיח עם הגורמים הרלוונטים במשרד המשפטים ובמשרד האוצר.
2. לאחר שהתקבלה לאחרונה עמדת נציגות השופטים בסוגיה, ונוכח מכתבכם, נעשים בימים אלה מהלכים לקידום עמדת המדינה בנושא זה בהקדם האפשרי, אולם טרם התקבלה החלטה סופית.
3. אנו נשוב ונעדכןכם בהקדם האפשרי כאשר תהיה החלטה בעניין זה, אולם כמובן שהדרך פתוחה בפניכם לפעול לפי שיקול דעתכם.

בכבוד רב,

מורן פרוינד, עו"ד

הלשכה המשפטית

נספח 14

העתק מדברי ההסבר לסעיף 1א
לחוק הגמלאות

עמ' 55

רשומות

הצעות חוק

29 בדצמבר 1998

2785

י"ב טבת התשנ"ט

עמוד

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 1999) (מס' 2) התשנ"ט-1998

230

- (2) החלטת משכורת נשיא המדינה, התשמ"ב-1982;⁸
 (3) החלטת שכר שרים וסגני שרים, התשמ"ב-1982;⁹
 (4) החלטת שכר חברי הכנסת, התשמ"ז-1986.¹⁰

7. בדוק שכר חברי הכנסת, התשי"ט-1949,¹¹ אחרי סעיף 3 יבוא:
 ערכון אחד זא. ערכון שכר היסוד של יושב ראש הכנסת, של סגני יושב ראש
 לשנה הכנסת, של יושבי ראש ועדות הכנסת ושל חברי הכנסת ייעשה פעם
 בשנה, ב-1 באוקטובר של כל שנה.

8. (א) בסעיף זה -
 "מועדי ערכון" - יום ט"ו בניסן התשנ"ט (1 באפריל 1999) ויום כ"ה באדר ב' התש"ס
 (1 באפריל 2000);

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
 (ב) על אף האמור בהגדרה "שכר מינימום" שבסעיף 1 לחוק שכר מינימום,
 התשמ"ז-1987,¹² שכר המינימום לחודש במועדי הערכון יהיה שכר המינימום לחודש שהיה
 בתוקף ביום ה' בניסן התשנ"ח (1 באפריל 1998), בתוספת הפרשי הצמדה, מהמדד האחרון
 הידוע בכל אחד ממועדי הערכון לעומת המדד של חודש פברואר 1998.

9. בחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969,¹³ אחרי סעיף 1
 יבוא:

1א. על אף האמור בסעיף 1, לא יושלמו גמלאות מאוצר המדינה לנושאי
 משרה כאמור שם שהחלו בכהונתם לאחר יום י"ב בטבת התשנ"ט (31
 בדצמבר 1998) (להלן - היום הקובע) ולשאריהם, וזכויותיהם לגמלה
 יבוטחו בקופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה [נוסח חרש];
 הוראה זו תחול גם על חברי כנסת ועל שרים שהחלו בכהונתם לפני היום

ד ב ר י ה ס ב ר

שכר המינימום בישראל הוא מתנהגים בעולם
 המערבי, והוא מדווח בשנים האחרונות את אחד
 הגורמים לפליטה עובדים, בעיקר בתעשיות עתירות
 העבודה.

ערכון ריאלי של שכר המינימום יפגע בתעשיות
 עתירות עבודה, ויביא להתרפת התופעה של פיטורי
 עובדים בתעשיות אלו. לפיכך מוצע לקבוע, כחוקרת
 שעה לשנים 1999 ו-2000, כי שכר המינימום יעוררן
 בשיעור עליית המדד בלבד.

סעיפים נושאי משרה ברשויות השלטון זכאים
 9 ו-10 לפנסיה תקציבית המשולמת מאוצר
 המדינה לפי חוק הגמלאות לנושאי משרה
 ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969.

ראשי רשויות מקומיות וסגניהם זכאים לפנסיה
 תקציבית המשולמת מקופת הרשות לפי חוק הרשויות
 המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניה), התשל"ז-
 1977.

שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן, ולא לפי שיעור
 השינוי בשכר הממוצע במשק, הצמדה כזו, לתקופה
 מוגבלת, תשמוך על כוח הקניה של השכר ותמנע את
 ההעלאה הריאלית בשכר לפי מנגנון ההצמדה הקיים.

סעיף 8 לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987,
 נקבע שכר המינימום מדי 1 באפריל בכל
 שנה, ושיעורו 47.5% מהשכר הממוצע כהגדרתו בחוק
 הביטוח הלאומי. במהלך השנה מגדל שכר המינימום
 בתהאם לשיעור תוספת היוקר, מיצוי בער התיקרות או
 תוספות שכר אחרות.

בשנה 1999 צפוי שכר המינימום להעריך בכ-3%
 מעבר לגידול הצפוי במדד המחירים לצרכן.

8. ק"ת התשמ"ב, עמ' 1248; התשנ"ז, עמ' 30.
 9. ק"ת התשמ"ב, עמ' 508; התשנ"ז, עמ' 30.
 10. ק"ת התשמ"ז, עמ' 368; התשנ"ב, עמ' 501.
 11. ס"ח התשי"ט, עמ' 41.
 12. ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.
 13. ס"ח התשכ"ט, עמ' 98.

הקובע ונבחרו או מוטו לתקופת כהונה נוספת לאחר תקופה כלשהי שבה לא כיהנו כחברי כנסת או כשרים, וזאת לגבי תקופת הכהונה הנוספת האמורה ואילך.

10. חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) התשל"ז-1977¹⁴, אחרי סעיף הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) 2 יבוא:

א. על אף האמור בסעיף 2, לא יושלמו גמלאות מקופת הרשות המקומית לראש רשות שהחל בכהונתו לאחר יום כ' בחשון התשנ"ט (9 בנובמבר 1998) (להלן - היום הקובע) ולשאריו, וזכויותיו לגמלה יבוטחו בקופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]; הוראה זו תחול גם על ראש רשות, שכיהן בתפקידו לפני היום הקובע ונבחר לתקופת כהונה נוספת לאחר אותו יום, לאחר תקופה כלשהי שבה לא כיהן כראש רשות, וזאת לגבי תקופת הכהונה הנוספת האמורה ואילך.

11. בסעיף 35 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשל"ז-1970¹⁵ - שירות המדינה (גמלאות)

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) בפסקת משנה (א2), אחרי "לגיל 55" יבוא "ולגבי זכאי המקבל משכורת מאוצר המדינה - רק אם חלפו חמש שנים מיום יציאתו לקצבה";

(ב) בפסקת משנה (א2), אחרי "תקופת המתנה" יבוא "של חמש שנים" ובמקום הסיפה המתחילה במילים "והיא שנה אחת" יבוא "ואם היה שוטר, סוחר או עובד שירותי הבטחון כמשמעותו בסעיף 63א שפסקת משנה (א2) לא חלה עליו - תקופת המתנה של שנה אחת המתחילה עם יום יציאתו לקצבה";

(2) בסעיף קטן (1), אחרי "שהגיע לגיל 60" יבוא "ואם הוא מקבל משכורת מקופת המדינה - הגיע לגיל 65".

ד ב ר י ה ס ב ר

ותקדם את יכולת הממשלה להעביר את כל העובדים החדשים במגזר הציבורי מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת.

סעיף 11 חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח חדש] התשל"ז-1970, קובע כי עובר היוצא לגמלאות משירות המדינה וחוזר לשירות המדינה או עובר לעבוד בגוף המוגדר כ"קופה ציבורית" לענין זה, זכאי לקבל זון גמלה מהמדינה זון משכורת מהגוף שבו הוא מטעם, אך זאת בניכוי חלק מסרים של הגמלה, בהתאם לגילו (ניכוי זה מוגבל עד גיל 60, ולאחריו - יקבל גמלה מלאה).

ההגבלה היחידה הנוספת הקיימת לגבי מי שחוזר להיות מועסק על ידי המדינה, באופן שהוא מקבל משכורת וגמלה מאותה קופה ממש, היא שבמשך שנה מיום יציאתו לקצבה, ואם טרם הגיע לגיל 55 - ביום יציאתו, לא תחול "הרצפה" הקבועה בחוק לגבי חלק הגמלה שאותו יהיה זכאי לקבל.

ראשי מועצות דתיות וסגניהם זכאים לפנסיה תקציבית המשולמת מקופת המועצה הדתית לפי חוק שירותי הרוח והיהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971, המחיל לגביהם את חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל"ז-1977, בשינויים המחויבים.

בספטמבר 1992 החליטה הממשלה לפעול להפסקת הסדר הפנסיה התקציבית לגבי עובדים חדשים, ולבטח את זכויותיהם לפנסיה של עובדים אלה במסגרת קרן פנסיה צוברת.

לאור העלות הגבוהה לתקציב המדינה והזיקה העצום של ההתחייבות האקטוארית בשל הפנסיה התקציבית, יש חשיבות רבה לביצוע החלטה זו. העברת נושאי משרה ברשויות השלטון, ראשי רשויות וסגניהם וראשי מועצות דתיות וסגניהם לפנסיה צוברת תסייע

¹⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 77.
¹⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 65.

נספח 15

העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה
ועדת הכספים בנוגע לסעיף 1א לחוק
הגמלאות טרם אישורו בקריאה
שנייה ושלישית

עמ' 59

נוסח לא מתוקן

הכנסת הארבע-עשרה
מושב רביעי

פרוטוקול מס' 355
מישיבת ועדת הכספים
יום רביעי, י"ח בטבת התשנ"ט (6 בינואר 1999), שעה 9:00

נכחו:

חברי הוועדה:

אברהם רביץ - היו"ר

חיים אורון

אברהם הירשזון

צבי הנדל

יוסי כץ

מיכאל נודלמן

אחמד סעד

אופיר פינס-פז

מיכאל קליינר

אברהם שוחט

רענן כהן

יוסי קוצ'יק

דוד מילגרום

ימימה מזוז

אהרון עוזיאלי

קובי הבר

אלדר דוכן

יואל נווה

עדנה הראל

מיכל אטלן

איילת זלדין

שלמה יצחקי

נחמיה דוידי

סרן צחי חדד

עזי פרל

אברהם בירנבאום

עו"ד אבי ניסן-כהן

לאה אחדות

אפרת ישראלי

איריס רש

עו"ד אביטל רימון-קפלן - מרכז שלטון מקומי

אנה שניידר

מיכל דויטש

איוור קרשנר

תמר פוליבוי

יועצת משפטית:

מתמחה:

מנהל הוועדה:

קצרנית:

סדר-היום: חוק החסדרים: פרק ב' - שכר וגמלאות.
פרק ח' - הצמדה למדד.

חוק ההסדרים: פרק ב' - שכר וגמלאות
פרק ח' - הצמדה למדד

היו"ר אברהם רביץ:

אני פותח את הישיבה. הסעיף הראשון יהיה בפרק ב': שכר וגמלאות הוא סעיף 6.

דוד מילגרום:

על פי הודעה שמסרנו בוועדת הכנסת, הדיון על סעיפים 6 ו-7 יהיה לא לפני שוועדת הכנסת והיושב ראש יגידו את דברם.

היו"ר אברהם רביץ:

נכון, אז בואו נדלג על זה.

דוד מילגרום:

אני עובר לסעיף 8. אנחנו מדברים על מועדי עדכון. השיטה שקיימת היום בעדכון שכר המינימום היא שהעדכון הבסיסי נעשה בחודש אפריל מדי שנה. על פי תיקון לחוק, שהכל זוכרים אותו, העדכון כבר נעשה צמוד לשכר הממוצע במשק בגובה 47.5% מהשכר הממוצע במשק שמפורסם על ידי המוסד לביטוח לאומי. במהלך השנה יש עדכונים, אם יש תוספות יוקר, אבל הן מתקזזות מהעדכון הבסיסי שנעשה אחת לשנה באפריל כל שנה, עדכון לפי שכר ממוצע במשק.

המטרה הבסיסית של החוק, כפי שגם הובאה בדברי ההסבר לחוק ובחקיקה שהיתה בכנסת, היתה להבטיח רמת כוח קנייה מינימלית לציבור עובדים שהשכר לא יפחת ממשהו שמאפשר רמת כוח קנייה מסוים לעובדים.

אנחנו סבורים שהשיטה הזאת של העדכון לפי שכר ממוצע במשק יוצרת עיוותים שבסופו של דבר פוגעים בעובדים החלשים ביותר ובעתידות במשק. אני יודע שזה אולי לא הכי פופוליסטי, וכשאתה רק אומר את ה-SLOGAN שכר מינימום, ומייד כולם קופצים. אבל אני מבקש מחברי הכנסת להבין מה באמת יוצר כאן עיוות בלתי רגיל.

מיכאל קליינר:

לא, תגיד שבמדינות אירופה, שם אין שכר מינימום, אין אבטלה.

דוד מילגרום:

העיוות המרכזי שאנחנו עדים לו הוא כזה: השכר הממוצע במשק בודק את כל שכרם של השכירים, את כל שכרם של העובדים במשק על פי נתונים שאוספים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. קורה מצב שענפים מסורתיים מצמצמים את היקף התעסוקה שלהם, וענפים עתירי טכנולוגיה דווקא מעלים את היקף התעסוקה שלהם בשנים האחרונות, אנחנו מעריכים שזאת מגמה ארוכת טווח. השכר באותן תעשיות עתירות טכנולוגיה הוא גבוה יחסית לעומת השכר במפעלים המסורתיים.

למשל, בשנת 1996 מספר המועסקים בענפים המסורתיים ירד ב-0.6%, מספר המועסקים בענפים עתירי הטכנולוגיה עלה ב-2.7%, על פי נתוני התאחדות התעשיינים. בשנת 1997 מספר המועסקים בענפים מסורתיים ירד אבסולוטית ב-3.3%, ומספר העובדים בענפים עתירי טכנולוגיה עלה ב-1.3%. בשנת 1998 מספר המועסקים בענפים המסורתיים ירד ב-2%, ואילו בענפים עתירי הטכנולוגיה הוא עלה ב-2%.

מה זה עושה? כאשר עוברים עובדים מענפים מסורתיים לענפים עתירי טכנולוגיה שמתאפיינים בשכר גבוה יותר מבלי שלאף עובד יש תוספת שכר, רק השינוי במיקס גורם לעליית השכר הממוצע במשק, שהוא כמובן מבטא ממוצע משוקלל של כל השכר. כלומר, גם אם לא ניתן תוספת שקל לאף עובד בשכרו, עצם העובדה שמשקלם של ענפים מסורתיים ירד ועתירי טכנולוגיה עלה, מקבלים לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עלייה בשכר הממוצע במשק.

שימו לב מה קורה. העלייה הזאת בשכר הממוצע במשק חוזרת לשכר המינימום דרך מנגנון ההצמדה, וזה 47.5%. מה התוצאה? שאותם מפעלים שירדו במספר המועסקים, מדוע הם ירדו? לא בגלל שהם משגשים, בגלל שהריווחיות שלהם הולכת ונשחקת, בגלל שנסגרים מפעלים כי הם לא מגיעים לריווחיות המתאימה המאפשרת להם קיום ארוך טווח.

אותם מפעלים שהם בקשיים והם איכשהו על הגבול פתאום חוטפים את המכה של העלייה הריאלית בשכר המינימום, שהיא אריתמטית בלבד, היא אפילו לא אמיתית, אף אחד לא קיבל נניח תוספת שכר, היא רק כתוצאה מהבעיה שלהם עצמם. כלומר, הם בעצם מוכים כפליים, פעם אחת - במצבם הבסיסי הבעייתי, פעם שנייה - המצב הבסיסי הבעייתי שלהם שגורם להם לצמצם עובדים מכה אותם אחר כך דרך השכר הממוצע במשק שמשפיע על שכר המינימום.

אומרים לנו המפעלים הללו - אני מקווה שיש פה גם נציג של התעשיינים - שזאת מכה על מכה שהם מתקשים לעמוד בפניה. עלויות השכר במפעלים מסורתיים עתירי כוח אדם יכולות להיות 50%-60% מעלויות המפעל. אם הרווח השולי באותו מפעל 3%-4%, זה יכול להיות מצב טוב שמאפשר לו לשרוד. שערך בנפשכם שמקבלים עליית שכר ריאלית בשכר המינימום של 2%-3% כשיש לך רווח שולי של 4%. זה אומר שהמפעל עובר מייד מתחת לקו האדום, ומדוע? רק בגלל השינוי בתמהיל.

כתוצאה מכך, אנחנו מוצאים שמפעלים עתירי עובדים: טקסטיל, מזון וכדומה, נסגרים, עוברים לשטחים, עוברים מחוץ לגבולות ישראל, והתופעה הזאת היא תופעה שהיא לרעת ציבור העובדים, היא פוגעת בתעסוקה. אחת הסיבות לעלייה במימדי האבטלה זה אותו שינוי מבני שענפים מסורתיים יוצאים החוצה.

יוסי כץ:

בלבול מוח, זה הכל. אני מתאפק לשמוע את הדברים שלך, זה החלום הרטוב שלכם להחזיר את הגלגל אחורנית.

דוד מילגרם:

לא אמרתי שהסיבה היחידה לכך זה שכר המינימום. המשפט הזה לא נאמר מפי, אבל האם זה איננו גורם מדרבן שמחזק את התופעה הזאת?

חיים אורון:

אתה צודק, במפעלים האלה יש גם שכר מקסימום. הכלל הזה יכול על מפעלים שבהם המעסיקים מוכנים שיהיה שכר מקסימום צמוד לאותם קריטריונים, הכל ירוץ ביחד. אין תנועות בשכר במפעלים האלה, לא למעלה בקרב המנהלים ולא בקרב אף אחד.

דוד מילגרם:

אני לא יורד לסוף דעתך.

יש עוד תופעה אחת שיוצרת עיוותים, וזה נניח מחסור שקיים בענפים מסויימים עתירי טכנולוגיה, כמו: מהנדסי מחשבים ואנשים בעלי מקצועות נחוצים. יש מחסור גדול במשק בענפים עתירי הטכנולוגיה בסוג מסויים של עובדים. כתוצאה מכך, השכר שם עולה מעל ומעבר, וגם זה מעלה את השכר הממוצע במשק. זה מעלה את השכר הממוצע במשק, חוזר לשכר מינימום לעובדים שכרגע עובדים במפעל הנמצא על גבול הריווחיות ומקשה עליו.

מהטעם הזה אנחנו סבורים שהצמדה לשכר הממוצע במשק של שכר המינימום מאיצה תהליך שהוא נכון, בסיסי, ארוך טווח, הוא קיים, אבל היא מאיצה אותו אולי מעבר למה שצריך, היא מאיצה אותו בצורה מלאכותית כתוצאה מאריתמטיקות, ואני יכול להוכיח שזה יכול לקרות גם במצב שאף אחד לא מקבל תוספת שכר, רק משום שינוי התמהיל.

אני רוצה להוסיף שגם מצאנו ששינויים כאלה לא קיימים בהצמדה לשכר הממוצע במשק. במדינות רבות יש שכר מינימום, אבל לא מצאנו את ורע לשיטה כזאת. ברוב המדינות אין בכלל הצמדה לשכר, אין בכלל הצמדה, אלא נקבע - נניח בארצות הברית, בקנדה, בניו זילנד ובמדינות אחרות - שכר מינימום בסכום נומינלי, ומעת לעת, לפי המצב - אגב, בארצות הברית יש שינויים כל כמה שנים ולא משנים כל יום - מעדכנים אותו. במדינות אחרות, כמו: בלגיה קיימת הצמדה למדד. אגב, בהולנד היה מנגנון של הצמדה לשכר שבוטל.

יוסי כץ:

הצמדה למדד כל כמה חודשים?

דוד מילגרום:

אם תבקש, נוכל גם למצוא את זה.

בהולנד בוטלה ההצמדה למדד. בספרד זה מתעדכן מדי שנה. לשאלתך, תוך התפשרות גם במצב המשק והאינפלציה. זאת ההגדרה. אם תבקש, נחפש כל כמה זמן זה מתעדכן צמוד למדד באותן מדינות שיש הצמדה למדד.

לכן, המנגנון שהגיעו אליו בארץ הוא מנגנון חריג, הוא לא קיים ברוב המדינות, ולדעתנו, הוא לא קיים באף מדינה מערבית. המנגנונים שקיימים, או נומינלי מעת לעת מתעדכן, או הצמדה לכוח הקנייה. אגב, אם יש הגיון בשכר המינימום כדי להבטיח לעובד כוח קנייה, אז הצמדה למדד מבטיחה לו את כוח הקנייה הזה.

מהטעם הזה אנחנו סבורים שלפחות בשנתיים הקרובות - ולא ביקשנו כאן מעבר לשנתיים כדי שיתאפשר גם לבחון בחלוף שנתיים את השיטה הזאת להעריך, לראות, לבחון שוב, ולא לקבוע את זה כשינוי פרמננטי, אם כי אני חושב שיש בו הגיון גם לטווח ארוך יותר, אבל הגבלנו את עצמנו מראש לשנתיים, משום שאנחנו יודעים שיש כאן משהו חדש - יש לקבוע ששכר המינימום יתעדכן לפי המדד.

אגב, אנחנו סבורים שגם בגלל העלייה במדד בחודשים האחרונים של שנת 1998, כמעט שלא יהיה הבדל בשנת 1999. צריכים גם לראות איך ייגמר נושא דרישת ההסתדרות מהמעסיקים לתת פיצוי בגין העלייה באינפלציה ברבעון האחרון של שנת 1998, כי אם יהיה עדכון שכזה, זה יכול להעלות את השכר הממוצע במשק, ובעקבותיו את שכר המינימום ולהקשות עוד על אותם מפעלים שנמצאים על גבול הריווחיות ועל היקף התעסוקה במשק. כמובן שההשפעה של זה גם מבחינת התקציב זה על דמי אבטלה, גם על תשלומים ישירים של הממשלה, אבל פחות מכך על תשלומי אבטלה.

אני רוצה רק לציין שכאשר אנחנו מדברים על שכר המינימום, אנחנו צריכים לזכור שהוא אמנם נמצא היום על גובה של 2,600 שקלים, אבל יש פטורים בחוק שאומרים שלא לוקחים בחשבון השכר על כל מיני הוצאות, אם זה פרמיות. כך שבבדיקות שעשינו מצאנו שיש לנו גם עובדים שמשכרים 8,000 ו-9,000 שקלים - אם כי אלה בודדים, אבל זה יכול להגיע לכך במקרים קיצוניים - והם מקבלים השלמת הכנסה לפי חוק שכר מינימום. זה כתוצאה מכך שהרבה מאד מרכיבים לא נחשבים לצורך שכר לקביעת שכר מינימום. אז כשמדברים על שכר מינימום, אני חושב שגם את זה צריך לזכור ברקע.

אדוני היושב ראש, השאלה היא אם אתה רוצה שנעבור לנושא הבא או להישאר בנושא הזה.

היו"ר אברהם רביץ:

אני רוצה לסכם את הנושא הזה, אני רוצה לשמוע את המשלחות, אני רוצה לשמוע את חברי הכנסת, ואחר כך נעבור לנושא הבא. אמנם יש לנו היום הרבה נושאים דומים - קבוצה של נושאים - אבל זה נושא שעומד בפני עצמו. מר דוד מילגרום, אתה מדבר בכזאת שלווה נפש, אבל זאת מהפכה, לא? אולי טובה, אני לא אומר שלא.

דוד מילגרום:

האם זאת מהפכה? קודם כל, בעצם זה שאני אומר בשנת 1999 הביטוי של זה הוא מאד מצומצם -

היו"ר אברהם רביץ:

כי לא תהיה לזה השפעה ממשית בגלל העלייה במדד.

דוד מילגרום:

והוא יכול גם להקל על המעבר לשיטה הזאת, שנראית לנו נכונה יותר לטובת התעסוקה.

היו"ר אברהם רביץ:

בסדר, אנחנו נקיים דיון בעניין הזה. האם נמצא כאן נציג התעשיינים?

אפרת ישראלי:

יש להם נציג מצוין, משרד האוצר.

היו"ר אברהם רביץ:

לא, משרד האוצר יותר קרוב לעובדים מאשר לתעשיינים. גברת לאה אחדות, דברי בקצרה בבקשה.

לאה אחדות:

נציג משרד האוצר קיבל הרבה זמן.

היו"ר אברהם רביץ:

נציג משרד האוצר תמיד יקבל יותר זמן ממך.

לאה אחדות:

אני רוצה לעשות את ההבחנה בין הגישה העקרונית לקביעת שכר מינימום לבין הוראת השעה שיש בחוק ההסדרים לשנתיים. הגישה הכללית היא ששכר המינימום, שהוא נקבע כאחוז מהשכר הממוצע, בעצם עולה בקנה אחד עם כל הקונספציה שיש במערכת הרווחה בישראל, זאת אומרת: אנחנו שומרים על רמת החיים של מקבלי השכר הנמוך באותה מידה שאנחנו שומרים על רמת החיים של מקבלי גמלאות, ולכן כאשר השכר עולה - והשכר הוא האינדיקציה לרמת החיים - אנחנו לא מקפחים את בעלי השכר הנמוך.

כל התיאור שניתן פה על השינויים המבניים הוא נכון, אבל שכר המינימום לא שחק תפקיד בשינויים המבניים. אני יכולה גם לומר שהשפעתו גם בנפח השכר היא שולית, ולא נרחיב פה את הדיבור. גם בשל הציות של מעסיקים לשכר מינימום, כמו שהמחקרים מראים, ההשפעה שלו על האבטלה היא שולית.

אבל אני רוצה להתייחס להוראת השעה, ואני תמיד חושבת שברוב המקרים הוראות שעה הופכות להיות הוראות קבע, ולכן אי אפשר לנתק בין הגישה הקונספטואלית איך אנחנו רוצים לראות את שכר המינימום, למעט הבעיה הזמנית של שינויים מבניים, שאני מקווה שהיא לא ארוכת טווח. אנחנו רוצים לעבור את השינויים המבניים, ואחר כך מבנה הייצור יהיה אחר.

אם אני מסתכלת על שנת 1999 בלבד, בינואר אמרנו שאנחנו מחשבים את השכר הממוצע, ואני לא יודעת איזו תוספת יוקר תינתן. אני יודעת בוודאות שתינתן תוספת יוקר של רבע אחוז, כפי שהיא היום מעוגנת בהסכם תוספת היוקר. אם אני עושה את ההשוואות של המדד, באפריל שכר המינימום - השפעה של מדד פברואר לעומת פברואר - אמור לגדול ב-9% בניכוי 0.5% תוספת יוקר שניתנה באוגוסט 1998, כלומר: ב-8.5%.

יש לנו שכר ממוצע מחושב לינואר על פי הנתונים שפירסמה הלשכה המרכזית לפני יומיים. בהנחה שמה שנידון אתמול על פריסה של חודש ספטמבר אכן יתקבל בחוק ההסדרים, מחשבים את השכר הממוצע לינואר, ואז מקבלים שהשכר הממוצע, עם תוספת היוקר שתינתן של רבע אחוז, לא יעלה על 6%. זאת אומרת, כאשר שכר המינימום מחושב על פי השכר הממוצע, הוא לא יעלה על 6%.

לא ברור לי מה ייצא מתוך ההסכם. אני חושבת שבשנת 2000 - גם לפי התחזיות של מה שיקרה לשכר הממוצע במשק לעומת מה שיקרה למדד - נהיה במצב דומה, וזה משתי סיבות. ראשית כל, המגמה הזאת של השכר בסקטור הציבורי ומה שקורה בשכר הריאלי, לדעתי, פחות או יותר תימשך. המגמה של עליית השכר בסקטור העסקי תיפסק - כי כל העלייה של השכר בסקטור העסקי שנובעת גם מהשינויים המבניים, גם מחוזים שנעשו קודם וגם מהאופי של האבטלה שמשפיעה על השכר הממוצע בסקטור העסקי, כי מי שנפלט משוק העבודה אלה בעלי שכר נמוך - כל המגמות האלה ביחד בעצם ימתנו את עליית השכר הריאלי גם בשנת 2000.

לכן, אם אני מתייחסת להוראת השעה לגבי השנים 1999 ו-2000, אני לא רואה בה כל צורך, אף על פי שאני חושבת שהדיון לגבי הגישה שלנו לשכר מינימום הוא דיון מאד חשוב, הוא צריך להיעשות, אבל לא בחוק ההסדרים ולא במסגרת של לחץ של יומיים.

היו"ר אברהם רביץ:

אני חוזר ואומר כל הזמן, האם את מרגישה לחוצה? אנחנו יושבים ודנים. חוק ההסדרים הוא חוק כמו כל חוק, הוא "ירד" אלינו ואנחנו צריכים לדון בו. זה דבר חוזר על עצמו. כך אני סבור.

- 7 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

זה לא נכון. אנחנו לא חייבים לדון בקצב זה. אתה אומר את זה כאילו שזה ירד מהר סיני וחייבים לדון בזה בקצב הזה ובצורה הזאת.

היו"ר אברהם רביץ:

מליאת הכנסת החליטה בקריאה ראשונה והעבירה את זה לוועדה שנדון בזה.

אברהם שוחט:

אז מה?

היו"ר אברהם רביץ:

אבל אני מסכים איתך גברתי - ובעצמי אמרתי שזה נראה לי שינוי דרמטי של כל הגישה - ולכן אנחנו צריכים להתייחס לנושא הזה בכובד ראש, אבל לא להגיד שזה בגלל שזה חוק ההסדרים.

יוסי כץ:

רציתי לשאול כמה עובדים עלו מעל לקו העוני כתוצאה מהעלאת שכר המינימום? כי זכור לי שאנשי האוצר הדגישו את העובדה הזאת, כאשר היה דוח לגבי מימדי העוני. אני מזכיר לכם שהצעת חוק שכר מינימום, כלומר: העדכונים בחוק שכר מינימום, הם פרי יוזמתו של שר האוצר המיועד, מאיר שטרית, ומעניין לדעת איך זה מתיישב עם ההצעה לבטל את הצעת החוק.

היו"ר אברהם רביץ:

זה החלק הפוליטי שבדבריו.

יוסי כץ:

בכמה קטנה עלות השכר כתוצאה מביטול המס המקביל לעומת העלאת עלות השכר כתוצאה מהשינויים בשכר המינימום?

חיים אורון:

אני בכל זאת רוצה להעיר הערה לגבי הסדר. אני לגמרי לא לחוץ. כבר קיבלנו סדר יום של שבוע הבא, וספרתי פה שביום ראשון אנחנו עומדים לדון 22 דקות בחוק בהנחה שכולם יישבו שלוש שעות. יש שמונה חוקים בשלוש שעות.

היו"ר אברהם רביץ:

למה שלוש שעות?

דוד מילגרומ:

עד השעה 16:00.

חיים אורון:

אני מבין שזה יהיה עד השעה 16:00. אני יודע בדיוק מי ישב בשבוע שעבר -

- 8 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

אפשר לדון שעה על חוק הבזק? על רפורמה בכל בזק? יש גבול לחוצפה הזאת, מה זאת ההפקרות הזאת?

חיים אורון:

אני בדרך כלל לא אוהב לעשות את זה, אבל מכיוון שאין שר אוצר, אז אני אומר את זה כלפי שר האוצר שאיננו. זאת שערוריה, ואני מבקש ומתחנן בפני מר דוד מילגרום שיתפוס מרחק, אחרת לא תהיה ברירה אלא להתקיפו אישית, שיתפוס מרחק ויתן לנו לפעול כחברי כנסת.

אברהם שוחט:

מה אתה רוצה ממנו? הוא עושה את שלו.

חיים אורון:

אני לא רוצה ממנו דבר, אבל מי שמביא לכנסת 12 חוקים שעל כל אחד מהם - אני יודע מה שיקרה בחוק הבזק ומה שיקרה בחוק גז לשימוש ביתי - במשך 22 דקות לחוק, מתכוון לדבר אחר. אגב, זה לא מקרה שאין פה אף אחד, ואדוני היושב ראש, אתה יודע היטב על מה אני מדבר.

היו"ר אברהם רביץ:

יש פריימריס, מה איתך?

חיים אורון:

וככה יקבלו את ההחלטות על החוקים. אגב, חלק מהדברים זה לא עניין של קואליציה ואופוזיציה. זאת פשוט צורה בלתי אפשרית של ניהול עניינים. אני אומר את זה פעם עשירית.

כשמר דוד מילגרום ישב בוועדת הכנסת, היה מוסכם על כל החברים מי יושב ראש הקואליציה - אני לא יודע אם השר המיועד או לא השר המיועד - כל החברים שהיו בישיבה אמרו שנעביר את החוק לפה, אבל נקיים סינון. ראית מה קרה אתמול? לא היית אתמול, אבל אני הייתי אתמול. ראית מה קרה ביום ראשון בדיון על הנושא של הבריאות. אני אומר את זה כעמדה עקרונית.

שאלת העדכון של השכר זה ויכוח שמתקיים פה כל הזמן והוא לא חדש. היו שנים שבהן השכר הממוצע לא עלה כי אז נכנסו הרבה עולים שאמרו שהם מורידים את השכר. אי אפשר לשחק עם המנגנונים האלה.

הייתי רוצה שיוגש לנו דיווח, או על ידי ההסתדרות או על ידי משרד האוצר, מה היה קורה לשכר המינימום בחמש השנים האחרונות אם היו פועלים על פי המנגנון הזה. אפשר לעשות בדיקה מה היה קורה בחמש השנים האחרונות אם היינו פועלים על פי המנגנון הזה.

השאלה העקרונית היא - ואותה ציינה גברת לאה אחדות - מה הוא שכר המינימום. לגבי כל מרכיבי השכר האחרים שמגיעים פה לדיון - ואמרתי את זה גם בהקשר לדבר אחר - תוספת היוקר היא לא מלאה משום שיש העלאות דרגה - ומר יוסי קוצ'יק יסביר - יש משיכה כלפי מעלה וכו' וכו'.

שכר המינימום זה התחום היחיד שכולם מבינים שאם מה שייצא מפה ייאכף על כלל המשק, במקרה הטוב, הוא יהיה השכר המקסימלי שאותה קבוצה נמוכה תקבל, כי בדרך כלל הקבוצה הזאת היא לא בתוך כל המנגנונים האחרים.

מה יקרה עכשיו? מר דוד מילגרום, אני שומע את הסיפורים האלה על המעבר מטקסטיל להיי טק, ואני רוצה לדעת כמה כבר עברו מטקסטיל להיי טק ואיך זה השפיע. מר דוד מילגרום, גם בהיי טק, אם תסע למוטורולה בערד או בדימונה, יש שכר ויש טקסטיל אלקטרוני, ששם זה שכר מינימום. גם בתוך ההיי טק יש מרכיב חזק מאד של שכר מינימום, כי בתוך התעשיות הללו - לא בהיי טק הזה של חמישה או 25 חבר'ה עובדים - בתחום שבו קיימת שבירת שכר בתעשיות האלקטרוניות יש גם שכר מינימום, ושם העובדות יכולות להיות בדואיות או רוטיות שמקבלות את שכר המינימום, אפילו לא החודשי, אלא לפי שעה.

זה מה שעכשיו מצאו לעשות בעיתוי הזה. לא במקרה קראתי את קריאת הביניים. כל פעם שמציעים פה איזשהו מנגנון - ואני לא מציע אותו בסקטור הפרטי - של התעסקות עם השכר ברמות אחרות, אומרים לי שלא ניתן לעשות את זה, אי אפשר להתמודד עם זה, יש שוק חופשי. המקום היחיד שבו אפשר, זה כאן.

אז בואו ניתן לאותה קבוצה חלשה שאין לה מנגנון אחר. היא חלשה במשא ומתן, אצלה לא קופצים בדרגות כל כך מהר, אצלה לא מעדכנים תפקידים כל כך מהר. מי שנכנס אצלה, מקבל את שכר המינימום, ומזה מתחיל הסיפור. זה משפיע על המון ענפים, שבהם אולי נאכף העניין, כל מיני מוסכים, כל מיני מקומות כאלה, כל מיני זבנים.

אברהם בירנבאום:

זבנים מקבלים אצל הקמעונאים הרבה מעבר לשכר המינימום. לא באתי לדון על הסעיף הזה. אני תומך בדברים שלך.

אברהם שוחט:

האם אתה רוצה לבוא איתי לסיור בכמה רשתות?

אברהם בירנבאום:

אני לא מדבר על רשתות השיווק, אלא על קמעונאים פרטיים.

חיים אורון:

התכוונתי - -

אברהם בירנבאום:

לשופר-סל ולקואופ.

חיים אורון:

האם מה שאמרתי נכון?

איריס רש:

לא, בשופר-סל ובקואופ יש להם הסכמים קיבוציים. הם בין הקבוצות שאליהן דברייך לא צריכים להיות מכוונים.

- 10 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אבי ניסן-כהן:

אז גרינברג.

חיים אורון:

האם זה נכון לגבי גרינברג?

איריס רש:

לגבי גרינברג אני לא יודעת.

חיים אורון:

אני לא רוצה לעסוק פה באף חברה עם שם פרטי.

היו"ר אברהם רביץ:

אתה מדבר על עקרונות, עזוב את הדוגמאות.

חיים אורון:

אני חושב שיש לשכר הממוצע במשק השלכות למערכות רבות ושונות. אגב, אני באמת מציע שיהיו לנו פה מספרים לגבי מה שזה היה גורם בחמש השנים האחרונות, ואם יתברר שבחמש השנים האחרונות עלה שכר המינימום בגלל הדבר הזה בהפרש של עוד 3%, 4% או 5% ביחס למדד ולא באופן מוחלט, אז מה קרה?

היה בכנסת מאבק גדול - ואני מודה שעצרנו אותו - לשנות את הרצפה ולהעלותה גבוה יותר. למרות שנאמר שזה לא מקובל בארצות העולם, כן מקובל במקומותינו שפערי השכר במדינת ישראל הם מהגבוהים בעולם. לא פערי ההכנסות, פערי השכר הם מהגבוהים בעולם. איך משפיעים על פערי השכר? אתם אומרים לנו שאי אפשר מלמעלה, מלמטה אי אפשר, אז מה נעשה? נתפלל? אז רביץ מתפלל, אני לא יכול רק להתפלל.

אחד המנגנונים להתמודד עם פערי השכר, כשאתם מסבירים לנו שלמעלה אי אפשר כי המשק מסורף - ומעלים את השכר כל פעם מחדש למנהל שמפעלו מופיע בבורסה בהפסדים שלוש שנים, ומר יוסי קוצ'יק יאשר שמה שאני אומר מדויק - אז אם שם אי אפשר להתמודד עם זה, אז לפחות פה. בגלל כל השיקולים שצינתי וגם בגלל השיקול של הזמן רדו מזה.

אחמד טעד:

אני מסכים עם כל מה שאמר חבר הכנסת אורון. בקיצור נמרץ, אני רואה שהמטרה העיקרית היא לדפוק את מי שמקבל שכר מינימום על ידי שינוי הקריטריונים והמנגנון בחישוב שכר המינימום. זה נגד השכירים, ולכן גם ביקשתי הסתייגות על העניין הזה ואני מתנגד לכך בתוקף.

אברהם שוחט:

אני לא אכנס לנושא שעומד פה. אני רוצה לומר משהו על דרך הדיונים ועל סדר היום שקיבלנו. אני אומר את זה מבחינת הצעה לסדר, וסלח לי אדוני היושב ראש אם הדברים יהיו קצת חריפים.

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

אין דבר.

אברהם שוחט:

אין לי כל טענה למר דוד מילגרום. מבחינתו זה אידיאלי, מבחינתו שהדף יהיה גם מודפס משני הצדדים וביום אחד יגמרו את כל העסק. אין שום בעיה מבחינתו, וזה בסדר. אני גם מצדיק אותו. לתפיסתו, לשיטותיו ולצורך לקיים דיון - אין בעיה.

אני מפנה אצבע מאשימה אליך, חבר הכנסת רביץ. אתה גורם בוושה לכנסת, אתה גורם בוושה לסדר הדיון. אני לא רוצה להעלות ולהטיל שמא יש לזה גם תמורה במקום כלשהו, לא אישית כמובן. אני לא יכול להבין איך אתה מוכן להכניס את התיקון לחוק הבזק שיכול להיות שאני בעדו, שזאת רפורמה מוחלטת בבזק - יחד עם שבעה סעיפים, אחרי שישבה ועדת ברוזט על העניין שנה, אחרי שקיימו ועדה ליישום עוד שנה, אחרי שכל אחד מבין שזאת מהפכה שלמה בנושא הבזק. לקחתי את זה כדוגמה. קיים גם הנושא של התחבורה הציבורית.

יש כאן נושאים שכל אחד מהם בעצמו מחייב שתיים, שלוש, ארבע ישיבות, ויש לשמוע את האנשים, אלא אם כן אתה רוצה לקחת ולהעביר את כל העסק ולהעביר אותו ביום אחד, ויהיה לך הרבה יותר טוב.

אדוני היושב ראש, אתה לא מתאר לעצמך מה אתה גורם למוסד החקיקה בדרך הדיון הזאת. אי אפשר בכלל לתאר איזה נזק אתה גורם, ואתה יושב כאן עם שלושה-ארבעה חברי כנסת שמואילים לבוא כי הם לוקחים איזו מידה מסוימת של אחריות. הסתכל איפה כל הקואליציה וכמה יש כאן מהאופוזיציה, לפחות יש קצת יותר, ומר דוד מילגרום יושב כאן מבסוט. הוא לא מחייך, אבל הוא מבסוט, כי הוא מצליח להעביר ככה את העסק.

זאת לא בעיה בינך וביני, או בינך לבין חברי הוועדה, זאת בעיה שאתה יוצר תקדים שלא היה קיים כמותו, מבחינת מהירות החקיקה, מבחינת חוסר שמיעה. תאמין לי שעדיף לקחת את זה ביום אחד, להצביע ולגמור עניין בלי דיונים.

היו"ר אברהם רביץ:

האם סיימת בקטע הזה?

אברהם שוחט:

אדבר רק על הקטע הזה, כי כל השאר באמת בלתי רלוונטי, מספיק שאחד יגיד משהו ושני יאמר משהו. אני יודע מה יהיה אחרי זה בהצבעה. בהצבעה יביאו את כל הקואליציה, כי כולה מקבלת תמורה, כולה מקבלת תמורה, וראינו מה היה בימים האחרונים של התקציב, איזה דברים העבירו אנשי אגף תקציבים, והעסק הזה יעבור ויעמוד כך, וכנסת ישראל תשב ותשתוק. אדוני היושב ראש, אתה לא מתאר לעצמך איזה נזק אתה גורם. זאת בעיה אחת.

בימי רביעי וחמישי הבא יש ועידה של מפלגת העבודה. מקובל שכאשר יש ועידה לא מקיימים הצבעות, וגם בדרך כלל לא מקיימים דיונים רציניים. אני מביא את זה עכשיו לידיעתך, כי אני רואה שבסדר היום מופיעות פה הצבעות ודיונים. לפי דעתי, אתה יכול לקיים את ההצבעות ביום שני, זה אותו דבר מבחינת הדיון.

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת שוחט, למרות כל המילים שהשתמשת בהן, כמו: בושה וכל הססמאות האלה, אני חושב שאני פועל כפי שאני צריך לפעול במדויק. באה אלינו הצעת חוק שהתקבלה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת וירדה לוועדה הזאת. היא נמצאת, מונחת על השולחן, ואני חייב לדון בה. אתה יודע היטב שכאשר היתה הצעת החוק שלך אתה, ולא דנתי בה, רצית להביא אותה לוועדת הכלכלה.

אברהם שוחט:

שנה וחצי סעיף אחד. אתה מדבר על מה שיש פה?

היו"ר אברהם רביץ:

לא משנה, העקרון הוא אחד.

אברהם שוחט:

הכמות היא גם כן עקרון.

היו"ר אברהם רביץ:

יש לנו דיון על התקציב, וכבר היו דברים מעולם.

אברהם שוחט:

לא היו דברים מעולם.

היו"ר אברהם רביץ:

לו היית תופס אותי בכך שאני דן ברשלנות ואינני מאפשר דיון בנושא כלשהו, אתה צודק. אני לא דן ברשלנות, ואתן את כל הזמן שבעולם שצריכים לכל סעיף וסעיף. דנו בנושא הבריאות, פיצלנו כמה סעיפים כי ראינו שהם אינם שייכים. נעשה כן גם בסעיפים נוספים תוך כדי דיון בוועדה. לא נעשה את הדברים כך שאני אשב בחדרי חדרים עם מר דוד מילגרום או עם מישהו מהאופוזיציה ואחליט מה אני מפצל ואעמיד את הוועדה כעובדה קיימת.

היו"ר אברהם רביץ:

זה יותר גרוע מחדרי חדרים, כי הכל לכאורה.

היו"ר אברהם רביץ:

זה הוגן? זה הוגן שכיושב ראש אעשה החלטות לבד?

אברהם שוחט:

עזוב, חבר הכנסת רביץ, זה לא בחדרי חדרים, אבל זאת רמייה.

אברהם שוחט:

רמייה וכל המילים האלה זה בשביל פריימריס.

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

זה לא בשביל פריימריס. תאמין לי, אין כאן עיתונאים ולא אלך אליהם.

היו"ר אברהם רביץ:

אנחנו מדברים בוועדה באופן הענייני ביותר, החוקי ביותר, הנכון ביותר והמסודר ביותר, כך צריך להיות. לא אעשה מחטפים בחוקים. נדון בהם, ואם לא נצליח לסיים את חוק ההסדרים בינואר, נעשה את זה בפברואר, ויושב ראש הכנסת לא יסגור את הכנסת בזמן ההוא. אנחנו חייבים לדון בכל הדברים האלה לפי התקנון.

אברהם שוחט:

אז תזמין בבקשה ליום ראשון את ברודט שיתן הסברים על הדוח שלו ואת נציגי בזק.

היו"ר אברהם רביץ:

אם יהיה צורך, הזמנו את כל המשלחות לכל החוקים.

אברהם שוחט:

עזוב, אין צורך בשום דבר. אתה משחק, ואני חושב שיש לזה גם מחיר כבד.

היו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת שוחט, אמרת דברים ממש לא הוגנים, כמו: יש מחיר וכל מיני רמזים כאלה.

אברהם שוחט:

יש מחיר, יש מחיר. לא אמרת רמזים, אמרתי דברים ברורים.

היו"ר אברהם רביץ:

אני לא מכבד את הדברים שאמרת.

אברהם שוחט:

מאה אחוז, תעשה מה שאתה רוצה.

היו"ר אברהם רביץ:

אני עושה מה שאני רוצה. אני עושה מה שאני מבין, לא מה שאני רוצה.

אברהם שוחט:

לא, אתה עושה מה שאתה רוצה.

היו"ר אברהם רביץ:

אני חושב שלפי אחריותי כיושב ראש הוועדה, אני עושה את הדבר הנכון ביותר, ואם הייתי עושה אחרת, הייתי חוטא לתפקידי כיושב ראש הוועדה.

- 14 -

ועדת הכספים
6.1.1999

חיים אורון:

חבר הכנסת רביץ, אני חוזר ואומר שבשנים הקודמות כמה פעמים היו -

היו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת אורון, גם השנה יהיה פיצול, היה ויהיה.

אברהם שוחט:

אז תפצל מראש, אפשר לדון עניינית בכמה סעיפים.

היו"ר אברהם רביץ:

נדון בכל דבר. יהיו סעיפים שנאמר: הם לא שייכים אלינו, בואו נעשה פיצול ונחליט על זה יחד, ולא אחליט על זה כיושב ראש. תפסיקו עם זה.

חיים אורון:

אבל הצענו את זה כמה פעמים. חבר הכנסת מאיר שטרית מציע את זה כל הזמן.

אברהם שוחט:

הצענו לך את זה, אמרנו לך וחבר הכנסת שטרית מציע את זה.

היו"ר אברהם רביץ:

אני מוכרח לומר שהדיון איתך לגבי הפיצול היה דיון לא ענייני. אמרת בוא נחליט רק על זה - -

אברהם שוחט:

זה היה עשר דקות דיון בדיוק.

היו"ר אברהם רביץ:

בסדר, זה דיון? מה לעשות, אני לא מקבל את זה.

אברהם שוחט:

זה יירשם לדיראון לזכותך.

אפרת ישראלי:

חבר הכנסת חיים אורון עשה את כמעט מרבית עבודתי, אבל אני רק רוצה להדגיש שבקרב מקבלי שכר מינימום יש מספר גדול מאד של נשים, ואני רוצה להדגיש את העניין הזה באופן מיוחד על רקע דברים ששמעתי שבכלל לא יידעו על איזושהי רגישות חברתית. אני לא תובעת ממשד האוצר את מקסימום הרגישות החברתית, אלא מחברי הכנסת.

הנושא של הגדלת פערי השכר במדינה הוא נושא ברור וידוע. הנושא שנשים הן האוכלוסיה הנפגעת מהעניין של שינוי ההצמדה הוא דבר ברור וידוע. העובדה שכות הקנייה יקטן היא דבר ברור.

- 15 -

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

גם אם יהיה צמוד למדד הוא יקטן?

אפרת ישראלי:

כן.

היו"ר אברהם רביץ:

למה? איך זה מסתדר? כי זה היה הנימוק של מר מילגרום. אני רוצה שתסביר לי למה כוח הקנייה יקטן אם יהיה צמוד למדד.

אפרת ישראלי:

אם שכר המינימום יקטן - -

היו"ר אברהם רביץ:

הוא לא יקטן, הוא יהיה צמוד למדד במקום השכר הממוצע.

לאה אחדות:

היא התכוונה לירידה ברמת החיים היחסית.

היו"ר אברהם רביץ:

היחסית. בסדר, את זה אני מבין.

אפרת ישראלי:

וכתוצאה מכך אני רק רוצה להצביע על מעגל נוסף של אנשים שנשמכים על שולחנם של אותם משתכרים שבאופן עקיף גם הם יימצאו נפגעים כתוצאה מהשינוי.

אבי ניסן-כהן:

אני רק רוצה להדגיש נקודה אחת שציננה גברת לאה אחדות. אסור לנו לשכוח את האצטלה שבה אנחנו דנים היום, שזה חוק ההסדרים שנועד לאפשר את העברת התקציב. מדובר פה על הוראת שעה לשנים 1999 ו-2000. לדעתי, שנת 2000 לא רלוונטית. הצפי לשנת 1999 הוא שממילא המדד גבוה מהשכר הממוצע במשק, כך שהחוק הזה הוא לא רלוונטי.

היו"ר אברהם רביץ:

ולכן אין לזה השלכה תקציבית.

אבי ניסן-כהן:

אין לזה השלכה תקציבית לשנת 1999.

היו"ר אברהם רביץ:

דע לך שזאת הטענה הטובה ביותר שטענתם כאן לדידי בשולחן זה, אבל צריך לבדוק אם זה נכון.

- 16 -

ועדת הכספים
6.1.1999

לאה אחדות:

יש לי מספרים.

אבי ניסן-כהן:

התיקון הקודם התקבל לאחר דיונים רבים בוועדת העבודה והרווחה. אם מדובר בשינוי עקרון מהותי, זה צריך לחזור לוועדת העבודה והרווחה לדיון מהותי. אין כל סיבה להעביר את זה - - -

דוד מילגרום:

כפי שהראיתי, אני לא מכיר דוגמה בעולם המערבי לשמירה על שכר יחסי, והראיתי שבכל המדינות המערביות שבדקנו או שאין מנגנון הצמדה כלל - ומעת לעת לפי היכולת, אם הן מחליטות שאפשר להרשות לעצמן העלאה מסוימת - הן מעלות, ואם לא - לא מעלות - או הצמדה למדד. אלה המנגנונים הקיימים. גם אם משהו טוען את הנושא של השמירה היחסית על רמת חיים, הטיעון שהצגתי כאן של שינוי התמהיל מאפשר מצב שבו גם אם לא חל שינוי ברמת החיים לכלל העובדים, הרי רק כתוצאה משינוי התמהיל והאריטמטיקה תהיה הגדלה של שכר המינימום.

אני חושב שיודעים את זה גם בהסתדרות וגם בקרב התעשיינים. לא פעם - שלא לציטוט - אומרים שיש פה בעיה הסברתית איך להסביר את זה, אבל לעצם העניין עצמו, קיבלנו לא מעט חיזוקים מכל הכיוונים לגבי הצדק בשיטה הזאת של הצמדה למדד, ואני אפילו אומר שלא נתפלפל אם בשנה כזאת זה כך או אחרת. שיטה נכונה יותר לא תפגע במפעלים.

חיים אורון:

האם יש לכם חוות דעת איך זה היה מתנהג בחמש השנים האחרונות?

דוד מילגרום:

כן, אראה לך.

סמדר אלחנני:

המדד תמיד פחות מהשכר. לאורך זמן המדד פחות מהשכר.

אבי ניסן-כהן:

אבל זה חוק ההסדרים לשנת 1999.

היו"ר אברהם רביץ:

אולי תאמר מילה אחת על ההשפעה התקציבית של החוק הזה?

דוד מילגרום:

תנודת ההשפעה התקציבית תלויה לא מעט בסיום הדיונים שמתנהלים בין ההסתדרות לבין המעסיקים, כאשר תביעת ההסתדרות עלויה גם ליצור בעיה מבחינה מקרו כלכלית, אבל המעסיקים וההסתדרות החליטו לדון בתביעה על פיצוי בגין האינפלציה הלא נצפית בשלהי שנת 1998. אם ההסדר הזה יסתיים באיזשהו הסדר שיעלה שכר, אזי בהחלט תהיה השפעה.

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

סיימנו בשלב זה את הדיון בסעיף הזה. נעבור לסעיף הבא.

דוד מילגרום:

סעיפים 9 ו-10 ביחד יוסברו על ידי הממונה על השכר. אגב, לגבי סעיף 11, קיבלנו ממש בימים האחרונים מספר הערות שיכול להיות שנבקש תיקון קל, ולכן אבקש לדחות את הדיון על סעיף 11. יכול להיות שיש טעם באחת מההערות שקיבלנו לבצע תיקון קל.

רענן כהן:

אדוני היושב ראש, האם אני יכול לבקש ממך בקשה? לא תמיד אני בא לכאן. אני רוצה לדון בסעיף 25 בנושא חיילים משוחררים.

דוד מילגרום:

זה לא עומד בפני עצמו, צריך להסביר את הכל.

רענן כהן:

אעזור לך להסביר אותו, תאמין לי. אני גם אלמד אותך איך להסביר אותו. קיראו לי ואבוא יותר מאוחר כדי ללמד אותו איך להתעסק עם חוק חיילים משוחררים. אני מציע שתוריד את זה. תאמין לי, חבל שיתקיים דיון, וזאת עצה של חבר. תוריד את הסעיף הזה, זה לא שווה, זה לא רצוי ולא כדאי להתעסק עם חיילים, חפש משהו אחר.

היו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת רענן כהן, אנחנו דנים פה בכל דבר.

רענן כהן:

לא, אבל אני מציע שלא יתעסק בנושא הזה.

היו"ר אברהם רביץ:

מר יוסי קוצ'יק, האם אתה רוצה להסביר את סעיפים 9 ו-10?

יוסי קוצ'יק:

כן. אנחנו נמצאים בסופו של משא ומתן של מעבר עובדים חדשים במגזר הציבורי מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת. אתמול בלילה בשעה מאוחרת בעצם גמרנו את המשא ומתן יחד עם שלמה שני - ויושב פה היועץ המשפטי של האגף לאיגוד מקצועי - עם אבי ניסן-כהן, איתי ועם אנשי הצוות שלנו. סיכמנו את כל הסעיפים של המחלוקת במעבר מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת, וזה אחרי משא ומתן של ארבע שנים וחצי.

חיים אורון:

גמרתם כבר?

- 18 -

ועדת הכספים
6.1.1999

יוסי קוצ'יק:

לא חתמנו, אבל ההסכם גמור. על כל נקודות המחלוקת שבו, נגמר ההסכם. אני לא צריך לספר מה הבעיות של הפנסיה התקציבית ועל החשיבות של המעבר מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת.

חשוב לציין שהמחוייבות האקטוארית של המדינה בגין הפנסיה התקציבית עומדת כיום על 180 מיליארד שקל ללא השלטון המקומי. אלה מחוייבויות אדירות כאשר התשלומים שהמדינה משלמת בגין הפנסיה התקציבית עולים משנה לשנה בסדר גודל וכמעט מכפילים את עצמם מדי כמה שנים.

אחת התביעות שלנו - גם מעצמנו, אבל אחת התביעות הקשות של החסדרות במהלך המשא ומתן, ואני לא מסתכל על זה כעל תביעה, מבחינתי אני תמכתי בה ותומך בה, וגם דיברתי על כך בוועדת הכספים - היא שגם הנבחרים יעברו לפנסיה צוברת, כלומר: כל מה שנקרא משרות ברשויות השלטון, כיוון שלא יכול להיות מצב שבו אנחנו מעבירים את כלל המשק הציבורי שנמצא בפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת, ואילו יש קבוצות של מורמים מעם שלהן נמשכת הפנסיה התקציבית שעלותה היקרה היא בלתי אפשרית.

סך הכל אנחנו מדברים על הצעה הוגנת כפי שהיא מדברת לגבי עובדים. אנחנו לא מדברים על עובדים קיימים שיעברו לפנסיה צוברת. עובדים קיימים שנמצאים בפנסיה תקציבית נשארים בפנסיה תקציבית. זכויותיהם לא נפגעות, ואנחנו דאגנו לכך שגם זכויותיהם לא תיפגענה. כנ"ל אנחנו מציעים את זה גם לגבי נושאי משרות. אנחנו לא מדברים על חברי כנסת מכהנים, אנחנו לא מדברים על שרים מכהנים, אנחנו לא מדברים על נושאי המשרות המכהנים.

היו"ר אברהם רביץ:

חרי אתם טוענים שלגבי חברי כנסת, לאחר תום הקדנציה יהיו חברי כנסת חדשים.

יוסי קוצ'יק:

לא, זאת לא ההצעה הזאת. ההצעה הזאת אומרת שמי שכיום נמצא בפנסיה תקציבית, ימשיך להיות בפנסיה תקציבית.

היו"ר אברהם רביץ:

גם בקדנציה הבאה.

יוסי קוצ'יק:

נכון, גם בקדנציה הבאה. הצעת החוק אומרת: "על אף האמור בסעיף 1, לא ישולמו גמלאות מאוצר המדינה לנושאי משרה כאמור שם שהחלו בכהונתם לאחר יום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998)". לא מדובר על מי שהיה פעם חבר כנסת והיתה לו הפסקה.

אנה שניידר:

כתוב: "הוראה זו תחול גם על חברי כנסת ועל שרים שהחלו בכהונתם לפני היום הקובע ונבחרו או מונו לתקופת כהונה נוספת".

יוסי קוצ'יק:

אם היתה לו הפסקה.

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

כל בחירה זה חוזה חדש.

אנה שניידר:

"לאחר תקופה כלשהי שבה לא כיהנו".

ימימה מזוז:

זה מנוסה לא טוב, צריך לחדד את זה.

יוסי קוצ'יק:

המשפטנים ינסחו את זה בצורה ברורה יותר.

אברהם שוחט:

רציתי להגיד שלפי דעתי נגמר הזמן של הסעיף הזה.

חיו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת שוחט, עזוב את הציניות.

אברהם שוחט:

אני יכול להגיד את זה למר יוסי קוצ'יק כי אנחנו חברים, אז הוא לא נעלב באופן אישי.

יוסי קוצ'יק:

אתה תומך בזה?

אברהם שוחט:

כן.

חיו"ר אברהם רביץ:

העלבתי אותי כבר, אז למה אתה צריך להעליב פקיד?

אברהם שוחט:

לא העלבתי אותך, תאמין לי שאני שומר על כבודך.

חיו"ר אברהם רביץ:

לא, כשאתה אומר שקיבלתי טובת הנאה מזה.

אברהם שוחט:

לא אמרתי שאתה קיבלת, אמרתי שזה לא ברמה האישית.

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

ברמה האישית וגם לא ברמה האישית.

אברהם שוחט:

ברמה המוסדית זאת מצווה.

היו"ר אברהם רביץ:

יודיע לך מר דוד מילגרום או מי שלא יהיה שלא דיברתי עם אף אחד על שום דבר בשום נושא.

אברהם שוחט:

ברמה המוסדית זאת לא טובת הנאה, זאת מצווה.

היו"ר אברהם רביץ:

בסדר, אבל עדיין לא עסקתי במצוות האלה.

חיים אורון:

עוד חזון למועד.

היו"ר אברהם רביץ:

כן, כולנו נעסוק במצוות.

יוסי קוצ'יק:

הדבר הזה יחול לגבי כלל נושאי המשרות, כולל לגבי ראשי ערים, שרים וראש הממשלה, כולל לגבי יושב ראש הכנסת, הנגיד ומשנהו, כולל לגבי ראשי ועדות וכדומה. הדבר מפורט בהצעת החוק שלנו. אסור להגזים בחשיבות של הדוגמה האישית של חברי הכנסת, השרים ונושאי המשרות. אי אפשר להגזים. לא יכול להיווצר מצב שבו נעביר את ה- PLEBEIAN והמורמים מהעם לא יעברו לפנסיה צוברת. אנחנו חולכים להצעה הוגנת.

אברהם שוחט:

מה עם מערכת הביטחון?

יוסי קוצ'יק:

מערכת הביטחון זה חוק נפרד, זה חוק שירות המדינה של מערכת הביטחון.

אברהם שוחט:

למה זה לא בחוק ההסדרים?

- 21 -

ועדת הכספים
6.1.1999

יוסי קוצ'יק:

לאחר שנגמור את המעבר של עובדי המדינה מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת, הודענו כבר למערכת הביטחון שעובדיה עוברים לפנסיה צוברת גם כן. אם כן, הם צריכים לקיים דיון נפרד, זה חוק נפרד, ואנחנו לא רוצים ללכת איתם בגרזן, אנחנו צריכים לקיים איתם דיון. זה מבנה שכן קצת שונה, והודענו להם את זה באופן החד ערכי וכולס יעברו לפנסיה צוברת. הצבא יודע את זה, המשטרה יודעת את זה, וגם המוסד והשב"כ. לכן אנחנו מבקשים מהוועדה לאשר את ההצעה הזאת. היא חשובה מאד.

היו"ר אברהם רביץ:

וסעיף 10 מדבר על הרשויות המקומיות?

יוסי קוצ'יק:

נכון.

דוד מילגרום:

מעבר לפנסיה צוברת נכון מאד גם מחייבט של שוק ההון - שאני יודע שהוא חשוב לחברי ועדת הכספים - משום שבכך יכולים להיות מועברים מקורות של חסכון ארוכי טווח לנושאים של השקעות. כידוע, גם בקרנות הפנסיה החדשות 30% הם לא לאגרות חוב מיועדות, אלא להשקעות חופשיות של קרנות הפנסיה החדשות, ויכול להיות בכך מקור גדול יותר להשקעות במשק.

אברהם שוחט:

האם זאת בחירה של העובד אם הוא רוצה פנסיה צוברת או שהוא יכול לא לעשות? האם עובד יכול לא לעשות בכלל פנסיה?

דוד מילגרום:

לא, הוא חייב.

אברהם שוחט:

זאת אומרת שתהיה לו שחיקה ריאלית בכסף הפנוי.

אבי ניסן-כהן:

לעובדים החדשים.

אברהם שוחט:

אני מדבר על העובדים החדשים.

יוסי קוצ'יק:

כמעט 90% משכרו של העובד החדש יהיה פנסיוני לעומת מצב של 60% מהשכר שהיום הוא פנסיוני, מכיוון שאנחנו כל נושא העבודה הנוספת אנחנו שולחים לפנסיה, ולכן יש פה שינוי מהותי במצבו הפנסיוני של העובד.

- 22 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

מה סגרתם לגבי הקיימים? ראיתי שעל זה היה ויכוח.

יוסי קוצ'יק:

לגבי הקיימים - גמרנו הכל.

היו"ר אברהם רביץ:

האם זה נכון שמבחינת ההשפעה התקציבית בסך הכל זאת תהיה הוצאה גדולה יותר?
אני לא מדבר על החשבון האקטוארי.

אברהם שוחט:

אין הרבה עובדים חדשים.

יוסי קוצ'יק:

5% לשנה.

דוד מילגרומ:

זה נכון שההשפעה והחסכון התקציבי מצטברים בהדרגה. לקחנו את זה בחשבון,
אבל חייבים להתחיל את זה בנקודה מסויימת.

יוסי קוצ'יק:

הפנסיה התקציבית זה ממש סרטן בתחום הניהול, מכיוון שאין היום אף מחיר
לקבלת עובדים ולפרישת עובדים. כאשר אתה מקבל עובד בפנסיה תקציבית, העלות
התקציבית של פנסיה תקציבית בשירות המדינה היא אדירה, זה עשרות אחוזים.

אברהם שוחט:

אין בעיה.

חיים אורון:

מר קוצ'יק, אתה לא צריך לשכנע אותנו, אני רוצה לשאול על תחום אחר.

יוסי קוצ'יק:

לא, זה מתקשר לשאלה התקציבית. אנחנו אומרים שנכון שבשלב הראשון יש איזו
עלות תקציבית מסויימת, אבל אנחנו אומרים שהרציונל בניהול יהיה כל כך גדול
שהיה חסכון עצום אפילו בשוטף.

חיים אורון:

השאלה שלי היא בכיוון מעט שונה. ראשית, אני חושב שהמהלך הוא נכון ונכון
להחיל אותו על כולם. אני רוצה להיות מעט נציג הוועד. זה נוח לי, כי לא מדובר
בי אישית. כשהמערב הזה היה מדובר על עובדי מדינה, התנהל מאבק איזה רכיב נכנס,
איזה רכיב יוצא, וכל הדברים הללו. כשמדובר על נבחרים, אני לא יודע אם התקיים
דיון כזה.

- 23 -

ועדת הכספים
6.1.1999

יוסי קוצ'יק:

אין לכם על מה לנהל מאבק. בתור יושב ראש אגף איגוד מקצועי אתה שואל שאלות נכונות, ואני רוצה לתת לך תשובה.

חיים אורון:

לא הייתי אף פעם, את זה עוד לא עשיתי.

יוסי קוצ'יק:

הגדרת את עצמך כנציג הוועד.

חיים אורון:

נציג הוועד זה לא יושב ראש אגף איגוד מקצועי.

יוסי קוצ'יק:

מה היתה הבעיה עם חלק מהעובדים? שחלק-הארי מהשכר שלהם הוא לא פנסיוני. קח שכר של עובד שמרויח 10,000 שקלים. הוא נמצא בפנסיה תקציבית. 60% פנסיוני, זאת אומרת: הוא יוצא לפנסיה אפילו עם 70% פנסיה. הוא יוצא עם פנסיה של 4,200 שקלים, מכיוון ש-70% על 6,000 שקל לשכר הפנסיוני. אם יש לו עוד 20% עבודה נוספת, 6,000 יסוד, עוד 2,000 שקל עבודה נוספת ועוד 2,000 שקל החזר הוצאות.

אז באנו ואמרנו לגבי העובדים הקיימים במעבר מתקציבית לצוברת, היום על עבודה נוספת מפרישים להם 5% לגמל, וסיכמנו שיפרישו 12% לקרן פנסיה חדשה. אצלכם וגם אצלנו, הבכירים, כמעט 100% מהשכר הוא פנסיוני.

סמדר אלחנני:

למה כמעט? 100%.

יוסי קוצ'יק:

ולכן במובן הזה המשא ומתן הגדול עם ההסתדרות היה בעצם איך לצמצם את הפער שבין השכר שהוא פנסיוני לשכר שהוא לא פנסיוני, זה כל המשא ומתן.

חיים אורון:

אני מאמין לכל מילה שאומר מר יוסי קוצ'יק, אבל שלא יתגלה מה שהבוקר עשה כותרות מאד גדולות - אני לא יודע למה, אבל זאת כנראה דרך לסדר עניינים - בעניין הפנסיה של חברי כנסת חדשים שאין להם דבר.

סמדר אלחנני:

הם לא קראו את החומר לפני שהם נבחרו?

חיים אורון:

הם לא קראו את החומר לפני שהם הצביעו.

- 24 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

לפני שהם נבחרו.

אברהם שוחט:

תקופת ההכשרה היא שלוש שנים וחצי.

חיים אורון:

שלוש וחצי שנים, ופתאום הם יוצאים באפס. בהחלט יכולה להיות בעיה עם חברים שנבחרו ולא ייבחרו והפסידו את כל התקופה.

ימימה מזוז:

מה זה כל התקופה? יש להם בכל מקרה פיצויים מוגדלים על התקופה הזאת של 18.5%.

מיכאל קליינר:

לא, אבל היה סיפור שקדנציה שלמה נחשבת ארבע שנים בכל מקרה. יש חוק כזה.

חיים אורון:

אני שואל שאלה מאד פשוטה, אם משהו ישב - נגיד מר יוסי קוצ'יק בכובע של נציג ועד הבכירים, ואני אומר את זה סתם - על התיקון הזה וראה שזה בסדר, כמו שישבו נציגי ההסתדרות ארבע שנים ודנו על כל עובדי המדינה.

אנה שניידר:

יש על זה דיון בוועדת הכנסת.

סמדר אלחנני:

לא, את מדברת על חברי הכנסת, והוא מדבר על הבכירים.

חיים אורון:

אני מדבר על זה שמישהו יגיד: חוקתם חוק, אבל לא שמתם לב לזה וזה וזה. אני שואל את זה כי אני לא יודע אם משהו עשה את העבודה. אני לא אומר את זה בהיבט של התנגדות, אני חושב שזה מהלך נכון. אני רק אומר שלא ייצא תחת ידינו משהו מקולקל.

אמרת לי תשובה מאד כללית: אין לך מה לדאוג, זה מסודר. אבל השאלה היא האם משהו "ישב" על כל הסעיפים ועשה השוואות בין שתיים-שלוש פנסיות, נגיד עכשוויות ובין מה שיהיה בטווח של עשר שנים או 15 שנה מנכ"ל, חבר כנסת או ראש עיר, ובדק את ההבדל ביניהם, לא מבחינת העלות למערכת, אלא בהנחה שבשני המקרים מתנהגים אותו דבר. אני רוצה לדעת אם הבדיקה הזאת נעשתה.

מיכאל קליינר:

אגב, אני חושב - ואני לא מתבייש בזה - שהסעיף הוא לא נכון.

- 25 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

למרות שבאופן עקרוני אני בעד העניין, אני רוצה לומר משהו. שכר חברי הכנסת לא נקבע כאן, כולל התנאים שלהם. זה לא נקבע בוועדה הזאת, זה נקבע בוועדת הכנסת. אני בעד העניין, אבל אני לא אתמוך בו כאן, מכיוון שחייבים לשבת עם אנשי ועדת הכנסת.

היו"ר אברהם רביץ:

במילים אחרות, כמו שפיצלנו את סעיפים 6 ו-7, גם זה צריך להיות נידון שם.

אברהם שוחט:

לא.

היו"ר אברהם רביץ:

למה לא?

אברהם שוחט:

אבל אלה לא רק חברי כנסת, אבל מההחלטות על חברי כנסת נגזר על האחרים. אני חושב שזה יהיה אבסורד מוחלט אם לא תשב אתה עם יושב ראש ועדת הכנסת, עם מישהו, ותגיד לו שהעניין הולך להיות מוכרע כאן.

היו"ר אברהם רביץ:

הוא יודע. זה היה בוועדה, ובוועדת הכנסת החליטו שסעיפים 6 ו-7 לא יהיו נידונים כאן.

אנה שניידר:

זה סעיף 9.

חיים אורון:

אני לא בטוח שהוא היה מודע לזה.

אברהם שוחט:

הוא לא היה מודע לזה. אני פשוט אומר שחברי הכנסת לא יבואו אלינו, ובצדק, ויגידו שיושבים ארבעה-חמישה אנשים בוועדת הכספים - אמנם בסמכות מלאה - ומאשרים חקיקה שמתייחסת לתנאים ולשכר חברי כנסת, בה בשעה שזה צריך להיות בוועדה שעוסקת בזה. היא עוסקת גם בהרבה דברים שהם לא בתפקידה, אבל לפחות בעניין של הכנסת, ואני בעד העניין.

אני רוצה רק להעיר הערה. יש לנו ספח של השופטים. אני לא יודע מה זה יהיה בהחלטה כזאת כשה יעבור וייכנס שופט חדש כאשר הוא עדיין ב-7% וזה לא מבוטל בשום מקום.

ימימה מזוז:

לא, את זה מבטלים.

- 26 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אברהם שוחט:

איפה מבטלים?

אנה שניידר:

ועדת הכספים צריכה לבטל.

ימימה מזוז:

אם זה עובר את ועדת הכספים, אתה צריך לבטל.

אברהם שוחט:

למה? יכול להיות גם ועדה צוברת על פי 7% לשנה. אז מה? אז אנחנו מבטלים את השופטים? אני בעד, כפי שאתה יודע.

סמדר אלחנני:

זה אפילו לא ה-2% שרצית לתת להם.

היו"ר אברהם רביץ:

השופטים כבר כן שייכים לוועדה שלנו.

אברהם שוחט:

השופטים במקרה שייכים לוועדה שלנו.

יוסי קנצ'יק:

גם השרים.

אברהם שוחט:

שרים שייכים למליאת הכנסת, וחברי כנסת שייכים לוועדת הכנסת והשופטים שייכים לפה.

חיים אורון:

אם זה עובר פה בחקיקה ראשית, זה עובר את כולם. כל התרגיל זה להעביר את זה פה בחקיקה ראשית ואז עוקפים את כולם.

אברהם שוחט:

אז מה אני אומר? אני לא אצביע בעד. יושבים שם חברי כנסת בוועדת הכנסת, וצריך לבוא ולהגיד להם.

היו"ר אברהם רביץ:

אני אדבר עם יושב ראש ועדת הכנסת.

- 27 -

ועדת הכספים
6.1.1999

דוד מילגרום:

רק צריך לחדד פה משהו. השינוי שבוצע כאן בסעיפים 6 ו-7 בשכר הבכירים הוא נושא שהוא בגדר סמכותה של ועדת הכנסת.

סמדר אלחנני:

רק חברי כנסת.

דוד מילגרום:

ולכן הסכמנו לבקשה הזאת.

אברהם שוחט:

הסכמתם לזה כי לא אחרת לא היה לכם רוב במליאה.

דוד מילגרום:

מדובר פה בתיקון חוק שהוא חוק רגיל. נניח בחקיקה רגילה, הוא לא היה מגיע לוועדת הכנסת, גם לא בחוק ההסדרים.

אברהם שוחט:

מה לא היה מגיע? שינוי תנאי הפנסיה של חברי כנסת לא היה מגיע לוועדת הכנסת? זה לא חלק מהמכלול? על מה אתה מדבר? לא מטעמים עקרוניים של צדק עשיתם את זה, כי כל הדברים שלא שייכים לוועדה הזאת נמצאים פה. עשיתם את זה כי חברי ש"ס אמרו שהם לא יעבירו את חוק ההסדרים, מה אתה מספר מעשיות?

אנה שניידר:

לא, בחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון מופיעים גם חברי כנסת וגם שרים.

הינ"ר אברהם רביץ:

אבוא בדברים עם יושב ראש ועדת הכנסת.

מיכאל קליינר:

יש פה גם כמה דברים שלא מובנים לי, ואני חושב שאני יכול להגיד אותם. אני מבין את העניין הזה שכל חדש עובר לפנסיה צוברת, וזה בסדר. אני לא רואה כל הצדקה בדקדוק-עניות הזה של מי שהיה שר או חבר כנסת והפסיק ואחרי תקופה מסויימת חוזר.

אברהם שוחט:

גם עובד מדינה?

מיכאל קליינר:

יכול להיות.

- 28 -

ועדת חכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

מה המשמעות של מה שאתה אומר? אני לא מבינה.

מיכאל קליינר:

בסך הכל זה לא תלוי ברצונו של חבר הכנסת.

אברהם שוחט:

זה לא בידיו, זה משמיים.

מיכאל קליינר:

בלאו הכי לציבור היחיד של חברי כנסת - והדבר הזה התקבל בעניין הפנסיה, זאת אומרת: בדרך כלל אדם שממשיך, כל עוד הוא עובד מדינה, לא שינו לו את זכויות הפנסיה הקיימות גם אם זה היה 4%, 7% או אני לא יודע כמה - הורידו את הפנסיה ל-2%.

יוסי קוצ'יק:

על מה אתה מדבר? יושב לידך אדם שהוריד לעצמו את הפנסיה מ-4% ל-2%.

חיים אורון:

חבר הכנסת קליינר, תאמין לי שהתחילו הבוקר לעבוד פה בכביש, כי מרחיבים אותו בגלל התור שיש להיכנס לפה.

מיכאל קליינר:

אני לא יודע. אני שואל שאלה, ואולי באמת צודק חבר הכנסת שוחט שזה שייך לוועדת הכנסת, אבל אני לא בקיא בפרטים.

אברהם שוחט:

אמרתי שזה יבוא לדיון, ושלפחות הוא צריך להגיד את זה ליושב ראש הוועדה ושהוא יגיד מה שהוא רוצה, כי ש"ס הצביעה בעד בגלל שימחקו את הדברים האלה, הרי זה ברור לחלוטין, זה מה שהיה במליאה.

יוסי קוצ'יק:

על איזה סעיפים?

אברהם שוחט:

6 ו-7.

מיכאל קליינר:

נניח מקרה שחבר כנסת מסויים שהיה חבר כנסת נכנס לסיעה מסויימת לכהונה של חצי שנה כי הוא היה ברוטציה או כדומה, והוא כבר פנסיונר של הכנסת. פירוש של דבר שהוא ימשיך להיות פנסיונר עד לנקודה המסויימת הזאת ובעתיד יהיה בפנסיה צוברת.

- 29 -

ועדת הכספים
6.1.1999

היו"ר אברהם רביץ:

לא.

אברהם שוחט:

כן, מי שהיה חבר כנסת ולא נבחר לתקופה, בתקופה החדשה שלו הוא יהיה בפנסיה צוברת.

מיכאל קליינר:

ואם הוא נבחר מחדש ברצף, זה בניגוד לעניין הפנסיה. כשאתה אומר לגבי שופטים שמעכשיו לא תהיה להם פנסיה של 7% אלא 2%, הכוונה היא רק לשופטים חדשים. לעומת זאת, חבר כנסת שהיתה לו פנסיה של 4% והמשיך להיות חבר כנסת, מהקדנציה הבאה הפנסיה שלו יורדת ל-2%.

סמדר אלחנני:

כי זאת עבודה חדשה. כל בחירה לכנסת זה חוזה חדש.

מיכאל קליינר:

אז למה שחבר כנסת לא יעבור לפנסיה צוברת?

סמדר אלחנני:

לפי דעתי כן.

מיכאל קליינר:

לא.

יוסי קוצ'יק:

מכיוון שאנחנו מבינים שאנחנו צריכים ליצור כלל אחד לגבי כולם, גם לגבי עובדים וגם לגבי חברי כנסת - -

אברהם שוחט:

וגם לגבי ראשי ערים.

יוסי קוצ'יק:

וגם לגבי ראשי ערים. האמת היא שהתלבטנו בשאלה הזאת, ובסוף הכרענו שלא נפגע בקיימים ולא נביא הצעה לגבי הקיימים ונאמר שעל מי שקיים ונבחר יחול אותו דין כמו לגבי כלל העובדים במשק.

אברהם הירשזון:

אבל נניח שלחבר כנסת יש פסק זמן של קדנציה אחת והוא נבחר אחר כך שוב - -

יוסי קוצ'יק:

זאת תהיה פנסיה צוברת.

ועדת הכספים
6.1.1999

מיכאל קליינר:

לא, כי בין 2% ל-4% לא עשית את זה. אמרת שגם אם יש המשכיות, אתה יורד מ-4% ל-2%.

חיים אורון:

זה פעל כך לגבי כולם, גם לגביו.

מיכאל קליינר:

גם לגבי עובדי מדינה מכהנים?

חיים אורון:

בטח.

אברהם שוחט:

עשינו כך לגבי כל המנכ"לים.

מיכאל קליינר:

אבל רק לגבי החדשים.

יוסי קוצ'יק:

לא.

אברהם שוחט:

במקום אחד לא עשו את זה, וזה בנק ישראל, אבל אתה כנראה מגן על עובדי בנק ישראל, אז גם בעניין הזה תגן עליהם.

מיכאל קליינר:

אתה יודע במה אני מגן עליהם.

אברהם שוחט:

שם לא הורידו.

מיכאל קליינר:

והשופטים.

סמדר אלחנני:

איך אתה יודע אם הורידו או לא כשאתה לא יודע דבר על תנאי השכר שלהם?

אברהם שוחט:

תאמיני לי שאני יודע.

אביטל רימון-קפלן:

ראיתי שהמכתב של מר עדי אלדר כבר הופץ בין חברי הוועדה, ואני רק רוצה להרחיב בנושא הזה לאחר שקיבלתי חיזוק לדבריי מהממונה על השכר שהדגיש שכל הנושא של המעבר לפנסיה צוברת הוא רק לגבי נבחרים חדשים ולא תהיה פגיעה בנבחרים קיימים. או שזאת היתה טעות סופר, ואני מעריכה עכשיו שזה מה שהיה, אבל בסעיף שמדבר על ראשי רשויות להבדיל מחברי כנסת ושרים, מועד התחולה הוא רטרואקטיבי ל-9 בנובמבר, כלומר: רטרואקטיבית משנים לראשי רשויות קיימים את תנאי הפנסיה שלהם, ואני רוצה להאמין שזה נעשה בטעות ובחוסר תשומת לב, אבל אנחנו בכל אופן מתנגדים לזה בכל תוקף.

יוסי קוצ'יק:

אנחנו מנסים להיות שיטתיים, ואנחנו אומרים לפני ואחרי שלגבי אותו ראש עיר שהיה ראש עיר ונבחר מחדש, אין כל בעיה.

אביטל רימון-קפלן:

טוב, זה גם לגבי חברי כנסת.

יוסי קוצ'יק:

ולגבי ראש עיר שהוא חדש, מכיוון שקיבלנו את החלטות הממשלה באוגוסט, אמרנו שאותו כלל שחל לגבי חברי הכנסת ובעלי משרות אחרות יחול גם לגבי ראשי ערים. אנחנו אומרים שמכיוון שיש פה איזו סמיכות של בחירות וזה לא איזה מצב שאנחנו מתעוררים שנתיים אחר כך - צפינו את זה, ידענו אז את תאריך הבחירות לראשי ערים, ידענו אז את תאריך החלטת הממשלה - ואמרנו שהפנסיה של ראש עיר חדש תהיה צוברת. אם הוא נבחר פעם נוספת, LET IT BE, ואם הוא ראש עיר חדש, זה המצב.

אביטל רימון-קפלן:

אבל זה יוצר בעיה משפטית שאני רוצה להבהיר אותה. אולי החלטת הממשלה התקבלה קודם ואולי הכוונה היתה קודם והרצון היה קודם, אבל מה שמחייב זה מועד העברת החוק. התוצאה היא שמבחינת חברי כנסת, נניח שאפילו החוק עבר בפברואר, אדם שהולך להתמודד בפריימריס ועומד לרוץ לכנסת, ביום שיחליט לרוץ יידע בדיוק מה הם תנאי השכר ומה הם תנאי הפנסיה שמחכים לו.

ראש רשות - ואני כרגע לא רוצה לדבר על נושא שכר, וזה גם לא שייך לוועדה, אבל גם פה מחכות לו הפתעות - רץ, שינה את מצבו לרעה - ופה אני אולי רוצה לדבר בשם הנבחרים, אבל גם הנבחרים הם בני אדם, וגם להם יש בעיות פרואציות של קיום - הסתמך על מצב מסוים, שדרך אגב, בשעתו היתה פנסיה 4%, והיום הוא יודע שהוא בא לפנסיה תקציבית של 2%, ואחרי שהוא כבר נבחר, מודיעים לו שמתקנים את החוק, ובעצם הוא מקבל פנסיה צוברת שהוא צריך להפריש חלק ממנה. במילים אחרות, משנים את מצבו לרעה לאחר מעשה, ומבחינת ראשי הרשויות זוהי חקיקה רטרואקטיבית ופגיעה באינטרס ההסתמכות שאני בספק אם זה יעמוד במבחן משפטי. לכן אנחנו מתריעים על זה מבעוד מועד.

אין סמיכות עם חברי הכנסת, כי אתם קבעתם תאריכים שונים. אם היית עושה סמיכות, היית אומר ה-31 בדצמבר, ואני מניחה שזה היה פותר את רוב הבעיות. אני נוטה להאמין שאולי לא חשבו על זה עד הסוף ואולי זה נובע מאיזושהי טעות או חוסר תשומת לב.

ועדת הכספים
6.1.1999

דוד מילגרום:

אני באמת חושב שאין כאן בעיה. החלטת הממשלה היתה בחודש אוגוסט. ידענו שיש בחירות בחודש נובמבר לרשויות מקומיות. לא היתה כוונה לתת כאן GRACE של חמש שנים שחברי כנסת שנבחרים מאוחר יותר יעברו לפנסיה צוברת וכך גם שרים, ואילו ראשי רשויות מקומיות שנבחרו רק בנובמבר יגררו את זה עוד חמש שנים עם פנסיה תקציבית. אין לזה כל הצדקה.

אביטל רימון-קפלן:

אז אולי היה צריך לעשות את זה קודם.

דוד מילגרום:

זה היה בהחלטת ממשלה. משרד הפנים היה מודע לכך.

אביטל רימון-קפלן:

הנימוק הזה רק ברמה הציבורית. ברמה העקרונית, הזכות לגמלאות בכלל זאת לא זכות שיש לגביה איזושהי - - -

ימימה מזוז:

אולי אפשר להתווכח על שלושת החודשים שעברו מאז שנבחרו ואולי אפשר להגיד שהם זכאים למשהו, אבל אין זכאות לפנסיה תקציבית בפרקי זמן כאלה.

אברהם שוחט:

האם זה מכסה גם ראשי מועצות דתיות?

ימימה מזוז:

כן.

אבי ניסן-כהן:

המהלך שעשתה ההסתדרות הוא אולי המהלך המשמעותי ביותר מבחינת יחסי עבודה בעשור האחרון. ההסתדרות הלכה פה בידיעה שהיא הולכת למהלך מהפכני, וכואב לעובדים החדשים גם בהיבט של ירידת שכר הנטו וגם בהיבט של פגיעה בתנאי הפנסיה.

היו"ר אברהם רביץ:

זאת היתה עסקת חבילה של משהו, לא?

אבי ניסן-כהן:

לא.

אברהם שוחט:

זה היה בהסכם השכר של שנת 1994.

- 33 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אבי ניסן-כהן:

בסך הכל זה מהלך שמתנהל כבר הרבה שנים.

היו"ר אברהם רביץ:

אתה עוד התחלת בו?

אברהם שוחט:

אני לא זוכר את הנוסח, אבל היה כתוב משהו, כמו: ינהלו משא ומתן.

אבי ניסן-כהן:

זה התחיל בהסכמי השכר של 1993-1996.

לאה אחדות:

זאת ירייה של המשק.

אבי ניסן-כהן:

זאת גם ירייה מערכתית כללית וגם כתוצאה ממשא ומתן. לא יכול להיות שהמהלך הזה יפול על העובדים בלבד.

היו"ר אברהם רביץ:

זה ברור.

אבי ניסן-כהן:

אין כל סיבה, ואסור לחברי הכנסת לתת דרור או פתח להתחמק מהמהלך הזה לגבי נבחרים, כי הוא ישליך על המעבר גם של העובדים. בסופו של דבר, הנבחרים לא יעברו, וזה ישליך על המעבר של קבוצות עובדים אחרות שההסתדרות לא מייצגת אותם, זה ישליך על המעבר של מערכת הביטחון. זה לא יכול להיות מנותק. זה גם יגרום תחושה של קיפוח של העובדים.

לגבי הנבחרים, גם אמרנו למדינה שהכוונה היא לנבחרים חדשים כמו שהכוונה היא לעובדים חדשים. אני עוזב את ההיבט המשפטי, אבל ההיבט של הצדק וההיבט הסוציאלי לא קיים. יכול להיות שנבחר חדש נכנס גם עס רקע של פנסיה צוברת, כך שאין פה שום צורך מבחינת המשך הרקע הזה של הפנסיה הצוברת לעומת מקומות עבודה קודמים.

גם צריך לזכור, כמו שאמרו פה, שאחרי שלוש שנים וחצי יצאו בלי זכאות לפנסיה תקציבית. אם אתה בפנסיה צוברת, אתה יכול להמשיך אחרי שאתה יוצא, ויש לך זכאות.

יש פה מהלך שלא יכול להיות מהלך מנותק של הנבחרים והעובדים. ההסתדרות עמדה על זה לכל אורך הדרך ויצאה מתוך נקודת הנחה שהמשלה תעמוד לצדה.

אברהם שוחט:

מה אמרתם למערכת הביטחון?

ועדת הכספים
6.1.1999

אבי ניסן-כהן:

אנחנו דורשים זאת גם ממערכת הביטחון.

סמדר אלחנני:

אי אפשר להגזים בחשיבות של המחלף הזה, אז גם כתבתי פה חומר רקע עד כמה הפנסיה התקציבית אינה נמדדת בכלל בחישוב הנכון כי מי שיוצא לפנסיה תקציבית, הפנסיה התקציבית מאפשרת לו פנסיה תקציבית מוקדמת. אז אם מר יוסי קוצ'יק אומד את עלות הפנסיה למעביד של פנסיונר רגיל בשירות המדינה בערך בתוספת של 25%-30%, ואחד בפנסיה תקציבית מוקדמת, בכלל כל החישוב הזה הוא פונקציה של הגיל שלו. שכרו הוא פונקציה של הגיל. ככל שהוא יוצא לפנסיה תקציבית מוקדמת בגיל יותר מוקדם, הערך הנוכחי של כל הסיפור הזה מחולק במספר השנים שהוא עבד הופך את זה לתוספת לשכר של לפחות 60% עד 80% ככה בלי חריגים אפילו.

אני תומכת במהלך הזה, אבל קיים פה עניין הפרשת המעביד והפרשת העובד. החישוב של השכר הממוצע במשק לוקח בחשבון את כל עלות העבודה שניתן לייחס אותו שמית לעובד, זאת ההגדרה של הביטוח הלאומי. ברגע שעכשיו הממשלה תתחיל להפריש לקופת פנסיה, חלקה של הממשלה בוודאי שהוא מיוחס שמית לעובד, ועכשיו נשאלת השאלה מה עם חלקו של העובד.

דוד מילגרום:

מה זה חשוב? זה הכל לפי שכר ברוטו.

סמדר אלחנני:

מה פתאום? השכר הממוצע במשק - -

לאה אחדות:

לא.

דוד מילגרום:

זה לא קשור לשכר הממוצע במשק.

אברהם שוחט:

זה קשור למעביד.

דוד מילגרום:

הפרשות מעביד הן לא חלק מהשכר הממוצע במשק, רק הברוטו.

סמדר אלחנני:

הדבר השני זה חלקו של העובד, כי בהפרשה לפנסיה צוברת זה בערך 2/3 ו-1/3 העובד. אני לא רואה איך אפשר יהיה להעביר את זה. אם אני מחשבת כיום את שכרי נכון כעובדת מדינה עם פנסיה תקציבית - -

אברהם שוחט:

ההסתדרות הסכימה.

- 35 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

אני שמחה שהיא הסכימה, אני רק שואלת איפה יחושב חלקו של העובד.

אברהם שוחט:

מהנטו שלו, הנטו שלו יירד. זה מה שההסתדרות הסכימה עליו.

ימימה מזוז:

כמו שקרה למנכ"לים.

דוד מילגרום:

אבל יש פה מערכת שלמה, החלק הפנסיוני רחב יותר.

סמדר אלחנני:

קופות הפנסיה עדיין אינן בנויות - או שצריך להתחיל במהלך מקביל לבנות קופות פנסיה - כך שתוכלנה להתחיל להתחרות על הכספים האלה, אולי כך שכל אחד יוכל לבחור לעצמו איזו קופת פנסיה הוא רוצה ולבנות את המנגנון, כי היום קופות הפנסיה לא יכולות בכלל להתחרות על השוק הזה כי הן לא בנויות לזה ולא קיימות.

אבי ניסן-כהן:

למה לא?

לאה אחדות:

אבל הקרנות החדשות - -

סמדר אלחנני:

הפנסיות הצוברות החדשות הן באמת בבעיה.

אברהם שוחט:

אתה יודע שמבטחים לוקחות את הרוב.

אבי ניסן-כהן:

אבל היא מדברת פה על הנבחרים.

אברהם שוחט:

לא, היא מדברת בסך כל ההחלטה.

סמדר אלחנני:

אני מדברת בכלל על הכיוון הזה.

אברהם שוחט:

היא צודקת, יש בעיה.

- 36 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

יש בעיה, אני לא יודעת אם זה צריך להיות בהסכם קיבוצי. למה זה צריך להיות בהסכם קיבוצי?

יוסי קוצ'יק:

אתם רוצים לקיים דיון על המעבר מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת של העובדים? אם אתם רוצים, נבוא ונפרוס לכם את העניין. עכשיו אנחנו מדברים על נושא הנבחרים.

אברהם שוחט:

זה מה שהיה צריך לעשות בדיון נורמלי על העניין הזה.

יוסי קוצ'יק:

אבל אנחנו לא מעלים עכשיו את המעבר מפנסיה תקציבית לצוברת של העובדים הרגילים. נתנו את דעתנו על העניין שאת מעלה, גברת אלחנני, בצורה מאד יסודית ומאד רצינית, ואני מציע עכשיו מפאת קוצר הזמן לא לטפל בזה.

היו"ר אברהם רביץ:

בשלב זה סיימנו את הדיון על הסעיף הזה.

אברהם שוחט:

ואתה תדבר עם חבר הכנסת פנחסי?

היו"ר אברהם רביץ:

בוודאי.

הגענו לסעיף 11.

אנה שניידר:

ביקשו לא לדון בו. אנחנו עוברים לסעיף 20.

היו"ר אברהם רביץ:

אנו עוברים לפרק ח'.

לאה אחדות:

מה זה אומר לא לדון? יש לנו הסכמה שלא עושים תיקון בחוק בלי הסכמה.

דוד מילגרום:

על מה את מדברת?

לאה אחדות:

על סעיף 11.

- 37 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

אבל בכלל לא דנים בזה.

דוד מילגרום:

אני רוצה להסביר את סעיף הצמדה למדד בצורה הטכנית והפשוטה ביותר. אחת הרעות החולות של המשק הישראלי זוהי שיטת ההצמדות שקיימת במדינה. היא דבר מאד ייחודי, שורשיו בתקופה של היפר אינפלציה, כשהכל רצו להגן על הכל. יצרנו מנגנוני הצמדה כאלו שהכל צמוד להכל, ואנחנו יוצרים ספירלות כאלו שאם רוצים לעשות שינוי ורוצים נניח לאפשר לאינפלציה לרדת ביתר קלות, אז יש לנו מנגנוני הצמדות שמזינים מצב שהוא דווקא מאיץ אינפלציה, כי כל אינפלציה יוצרת מייד הצמדות לעוד ועוד אינפלציה.

הגענו למצב שבו אנחנו באמת סבורים שרמת האינפלציה הבסיסית בישראל נמצאת בירידה. אנחנו גם רואים את האירוע של שלהי 1998 כארוע חריג שנובע משינוי שער חליפין, אבל אין ספק - אנחנו גם נראה את זה במדדים הבאים - שאנחנו נמצאים ברמות אינפלציה נמוכות יותר.

מאחר שכל ההצמדות במשק הן באמת רעה חולה, ועל כך יש אינסוף מאמרים ומחקרים, מאחר שהאינפלציה נמצאת בירידה, ואנחנו מגיעים לשיעורים נמוכים לאין ערוך מאלו שהיו בוודאי ובוודאי בשנות ה-80, עשינו סריקה טכנית - היום אנחנו יכולים להכניס קוד של הצמדה למדד במחשב - וקיבלנו את כל רשימת החוקים שבהם נכללה הצמדה למדד.

לאה אחדות:

אפשר לעשות את זה גם בתשלומים שאזרחים משלמים?

סמדר אלחנני:

בארנונה.

דוד מילגרום:

נעשה הכל בהדרגה.

זה לא שהטרידו אותנו מאד חוק ההגבלים העסקיים או חוק המגזר החקלאי, אלא אמרנו בגישה רוחבית במסגרת החלטת ממשלה ומדיניות כלכלית של ממשלה שלא רוצה אינפלציה גבוהה ושרוצה להוריד אינפלציה, לעבור משיטה של הצמדות אינפלציה תכופות - לפעמים פעם ברבעון, פעם בחצי שנה, פעם בחודש - לשיטה של עדכון אחת לשנה.

אברהם שוחט:

למה אתם באמת לא עושים זאת בארנונה, באגרת רישוי ובתשלומים למס הכנסה?

דוד מילגרום:

אנחנו לא מוציאים מכלל אפשרות שבהמשך - -

רענן כהן:

תביא את זה ביחד. איזה הגיון יש בזה? תביא את זה ביחד ונשקול בצורה רצינית את הצעתך. אני מבקש להוסיף בהסתייגות במליאה ריבית לחיילים המשוחררים.

אברהם שוחט:

אל תדאג, יהיה לך זמן להסתייגויות.

היו"ר אברהם רביץ:

חבר הכנסת רענן כהן, זה עוד לא מגיע להסתייגות.

דוד מילגרום:

אם אנחנו לא מתקנים את שיטות ההצמדה שבחלק מהחוקים - לא כולם - שבהם מדובר מנגנוני ההצמדה נקבעו בשנות ה-80 ברמות אינפלציה מאד גבוהות, המשמעות היא עלייה ריאלית בתשלומים.

אברהם שוחט:

מה יקרה אם יהיה שוב ארוע של 9% כמו שקרה בשנה שעברה? מה תעשו אז?

דוד מילגרום:

שנייה אחת. אם יש אינפלציה של 4% והעדכון הוא חד שנתי, הוא זהה לחלוטין לעדכון דו שנתי ואינפלציה של 8%. זה ברור ואפשר להוכיח את זה בחפיפות משולשים שלומדים בכיתה ד'.

המשמעות היא מאד ברורה, שאם לא מתוקנים הסעיפים הללו ברמת אינפלציה יורדת, הרי יש בכך גידול ריאלי שאיש לא התכוון בתשלומים הללו.

אברהם שוחט:

למה גידול ריאלי?

רענן כהן:

צריכים להעביר אותם קורס שילמדו מה זאת כלכלה במדינת ישראל.

יוסי קוצ'יק:

בואו ניקח מספרים יותר עגולים. נניח שיש אינפלציה של 10% והעדכון הוא דו שנתי. המצב הזה מבוסס על כך שיש לך סכום והוא נשחק קצת במשך חצי שנה, מעודכן שוב ונשחק במשך חצי שנה. ההפסד התיאורטי הוא המשולשים של השחיקה. אם האינפלציה יורדת ל-5% והעדכון הוא פעם בשנה, אזי אתה שומר על הערך הריאלי. זהה למה שהיה באינפלציה של 10%, השחיקה זהה לחלוטין. אבל אם אתה ממשיך לעשות עדכון פעמיים בשנה ורמת האינפלציה ירדה ל-5%, פירוש הדבר שהעלית ריאלית את אותו תשלום.

אברהם שוחט:

ומה יקרה אם פתאום יהיה 7%? אז תהיה שחיקה ריאלית נוספת.

ועדת הכספים
6.1.1999

רענן כהן:

במילים אחרות זוהי שדידת אזרחים, עזוב אותי כרגע מניתוחים שהולכים ללמוד באוניברסיטה, עם כל הכבוד. אנחנו עוסקים פה בבני אדם, באזרחים, בחיילים, ואני מציע שתדון לגופו של עניין, אל תעשה לנו ניתוחים עכשיו.

אברהם שוחט:

הרי העניין ברור. הבנתי בדיוק את מה שאמרתי והבנתי את מה שאמרת שזאת תהיה תוספת ריאלית באופן מעשי. אמרתם את זה ואתם יודעים שאתם לא שולטים בעניין ב-100% ואמרתם שהאינפלציה תהיה 4% בשנת 1998 והיא תהיה למעלה מ-8%, ופתאום זה קרה, ופתאום תהיה חקיקה. זה יכול לקרות גם באפריל שפתאום תהיה בריחה של דולר, ואז תהיה חקיקה ואף אחד לא יעשה דבר.

דוד מילגרום:

ההערה של חברי הכנסת - שהיא מאד לגיטימית וברורה - אומרת שאם האינפלציה יורדת, יש כאן גידול ריאלי אם זה לא מתוקן, ומצד שני, מי מבטיח לנו שהאינפלציה אכן תרד?

אברהם שוחט:

אל תתן מטרייה, אתה תביא את הארנונה, תשלומים למס הכנסה שגם לגביהם חל אותו דבר, אז זה 100% בסדר. אם האזרח צריך ליהנות פעם בשנה, אז גם שיהנה אותו דבר בתשלומים, בהנחה כפי שאתה אומר שתהיה אינפלציה נמוכה וכל מה שקרוב לזה. אני מדבר גם על הארנונות, גם על הפיגורים למס הכנסה.

דוד מילגרום:

הוא נהנה מזה בארנונה.

אברהם שוחט:

לא, זה פעם בשנה. זה לא יהיה צמוד.

דוד מילגרום:

ארנונה נקבעת פעם בשנה.

אברהם שוחט:

לא, אבל לאורך שנה אתה משלם את זה, אתה משלם הצמדה. אם יש אינפלציה נמוכה והכל בסדר, בטל את ההצמדה גם לגבי התשלומים, אין בעיה. אשכנע את חברי הוועדה לתמוך, אם אתה בא עם הצד השני של המשוואה.

דוד מילגרום:

חדבר לא דומה.

רענן כהן:

יש לכם הסכמים רב שנתיים לגבי האוניברסיטאות, לא מוכנים לשנות את ההצמדה באוניברסיטאות. איך אתה יכול להביא הצעה מגובשת כזאת? כשתביא הצעה, נדבר.

- 40 -

ועדת הכספים
6.1.1999

דוד מילגרם:

לכן אני מסכם את דבריי. נציגי משרד האוצר או הממשלה לא אמרו בואו נחשוב איך אפשר לפגוע בחיילים או בזה או בזה, חלילה וחס.

רענן כהן:

אז תוריד את זה. אתה בא לתת לי מכה ואחר כך אומר לי תרשה לי לתת לך עוד מכה? זה מוציא אותי מדעתי שמביאים דבר נוראי כזה.

דוד מילגרם:

לגבי החוקים שהם מנויים כאן בסעיפים 20 עד 26 - אני לא נכנס לפירוט של אחד מהם, כי זוהי מקשה אחת, העקרון זהה - סרקנו במחשב אילו חקיקות בחקיקה שנעשתה בשנים האחרונות משנות ה-80 יש בהן מנגנוני הצמדה שאנחנו רוצים להרגיל את המשק הזה למשק נורמלי.

אם תמצאו לי מדינה אחת בעולם המערבי גם ברמות אינפלציות האלה של 4%, 8%, לא קיימים מנגנוני הצמדה כאלה. אלה שאריות היסטוריות מתקופת היפר אינפלציה, וגם חקיקות מאוחרות יותר, לצערנו, העתיקו את המנגנונים האלה כי כך למדנו לחשוב.

חייבים לעשות כאן שינוי בחשיבה. ההזדמנות היא הזדמנות פז, כי ירידה ברמת האינפלציה מאפשרת לעשות את השינוי הזה מבלי לפגוע במקבלי אותם תשלומים, משום שאחרת אם לא נעשה את התיקון תהיה ירידת אינפלציה והם יקבלו תוספת ריאלית.

אומר חבר הכנסת רענן כהן: לא ביקשתי תוספת ריאלית, אל תפגע לכל היותר במה שיש. אבל אנחנו אומרים שאם האינפלציה יורדת ולא משנים מנגנוני הצמדה, פירוש הדבר תוספת ריאלית. מהטעם הזה - ואני מבקש שכך זה ייראה ולא באיזה "עליהום", לא על זה ולא על חיילים, חס וחלילה, אלא על דבר שיטתי שנוגע לדרך לא מקובלת בעולם מערבי של הצמדות על הצמדות על הצמדות - אנחנו עושים את זה בראייה רוחבית, וברמת אינפלציה נמוכה יותר אין בכך פגיעה.

אם ייאמר כאן על ידי חבר הכנסת: נניח שתהיה ירידה, ומה קורה אם תהיה שוב התפרצות אינפלציונית? אז באמת יכול להיות שזאת הערה שלא נוכל להתעלם ממנה, ולהגיד שתהיה איזו רשת ביטחון, כלומר: שאם נניח האינפלציה בחצי שנה תעלה על 4%, בכל זאת לא עוברים לעדכון חד שנתי, אלא זה יהיה עדכון פעמיים בשנה.

היו"ר אברהם רביץ:

תציע להכניס את זה לגוף החוק.

רענן כהן:

כבר אמרתי את שאמרתי ואסביר את העניין. אין דבר יותר חמור מהעלאת ההצעה לגבי החיילים המשוחררים. אחרי שנים רבות, אחרי מאבק של שנים, הכנסת הזאת קיבלה הצעת חוק חיילים משוחררים. אדוני היושב ראש, אני רוצה לומר לך מה הם מקבלים היום.

מיכאל קליינר:

תציע להגדיל את החוק בהזדמנות אחרת, אבל זה עניין עקרוני של ביטול הצמדות, ואתה לא יכול להיכנס לאיזה חוק ספציפי, אחרת תיכנס לכל השישה. זה לא רציני, יש פה עניין עקרוני.

- 41 -

ועדת הכספים
6.1.1999

רענן כהן:

חיילי ישראל מבטיחים את ביטחונה של מדינת ישראל בלבנון וביחידות השונות, וכל זאת כדי שנוכל לשבת כאן. כשנלחמנו וקיבלנו על דעת הכנסת את חוק חיילים משוחררים, מה הוא אומר? שהיום אחרי חמש שנים, אחרי כל ההצמדות, גברים אחרי 36 חודש מקבלים פקדון אישי עם ההצמדות 13,637 שקלים, וזה נכון לחודש נובמבר 1998. חיילת בתום שירותה מקבלת פקדון אישי 8,949 שקלים עבור כל התקופה כדי שתוכל ללמוד, כך שניתן יהיה לסייע לחיילים עם שחרורם מצה"ל לאותם דברים בסיסיים קיומיים.

אני רוצה לקבוע שעל פי החוק חיילי ישראל לא מקבלים ריבית על הכסף שהמדינה מעבירה להם מתוך הנחה שזה עול נוסף, והסכמנו כפשרה לא לתת ריבית על הכסף הזה. אני קובע שאם היינו נותנים ריבית, אולי הסכום היה מכפיל את עצמו, ובשיטת הסלמי למי מנסים להוריד? ועל מה מדברת ההורדה הזאת? על סכום של 1,170 שקלים.

דוד מילגרום:

מה?

רענן כהן:

תמיד יש פער, ותאמין לי שלפני שאני בא לכאן אני עושה עבודה.

בתום שירותו של החייל, הוא בעצם מפסיד - -

לאה אחדות:

תלוי איזו רמת אינפלציה לקחת.

רענן כהן:

10%. כמובן, קחי 9%, זה משתנה. קחי 8%, זה משתנה.

היו"ר אברהם רביץ:

כמה זה יוצא ב-4%?

עזי פרל:

ב-10% זה 1,500 שקל בשנה.

דוד מילגרום:

אני לא מבין.

רענן כהן:

זה החלק שהוא צריך לקבל אם הוא משתחרר - -

מיכאל קליינר:

אתה מדבר על מקסימום. אם זה נניח יהיה יום לפני השנה, אז הוא אולי צודק.

רענן כהן:

אתה מפסיד 1,500 שקל לאותו חייל. תלוי באיזו תקופה, אבל על כל פנים, זה לא כסף רב שמפסיד החייל.

עכשיו אני שואל איזה מצפון יש לך ואיך אתם מסוגלים לעזוב את כל המערכת הציבורית ולקחת 1,000 שקלים, 500 שקלים מאותו אדם שאחרי 36 חודשים מקבל 13,000 שקלים אחרי כל ההצמדות. האם אתה מסוגל לעמוד במליאה ולדבר ולהוריד לו את ה-500 שקלים? האם אתם לא מתביישים? איזו יכולת יש לכם להביא דבר כזה? האם ידך לא נפגעה כשבאת להציע את ההצעה הזאת? לקחת מאותו אדם שנמצא בלבנון כדי להגן עליך ועליי?

אני מציע לרדת מכל הרעיון הזה שהוא רעיון מטורף, לא אמיתי ולא הוגן, ואני מבקש גם להציע בהסתייגות להוסיף ריבית על כל הכספים. אם אתה רוצה לעשות עסקה, בבקשה. כמו שאתה משלם ריבית לכל סכום שאתה חייב, תן לו ריבית. קח אותו לפי כל הכללים, נחזיר שיטה הגיונית. אתה משלם היום 5% והצמדה? תן לו אותו דבר, ואז אין לי ויכוח איתך, ואז אתה גם נוקט בשיטה ישרה והגונה וגם אתה לא פוגע בחייל.

אני חושב שהגענו למצב שהחברה כולה הופכת להיות חברה קהילתית, חברה שנמצאת במתח אמיתי בין חילוניים ודתיים, חברה שנמצאת במתח פנימי והולכת להתפרק. לא נוכל להביט בעיניה של אוכלוסייה מסוימת, שהיא אהודה על כל החברה במדינת ישראל. דווקא בהם לפגוע? איפה ההגיון? יש לנו גם אחריות לאומית וציבורית. מה נותן לך הכסף הזה? כמה כסף זה? מה זה משפיע על המבנה התקציבי?

מיכאל קליינר:

אני מוכרח להגיד שחמש הדקות האחרונות בוועדה גרמו לי לחשוב מחשבות מייאשות על פירוש הדמוקרטיה ומהות הדיון בפרלמנט, ואני לא רוצה להיכנס לזה. ברור שפה מדובר על תיקון טכני גורף במסגרת ביטול אחת הרעות החולות שמכרסמות בחוסנה של החברה הישראלית, והוא כל המארה הזאת של הצמדות, וטוב עשה אגף התקציבים שהפעיל את המחשב ובאופן גורף ביטל את כל המקומות בהם יש הצמדה כל יום, כל שעה, כל רבע שעה, כל דקה, כל חודש.

בוודאי שיש פה מעגל קסמים. אם לא נבטל את ההצמדות ללא חריגים, כי אם יהיה חריג אחד הצודק ביותר בעולם, מחר יבואו עם חריג שהוא כמעט צודק באותה מידה. הדברים ידועים, ומי שלא רוצה לדעת אותם ומי שלא יכול או לא רוצה להבין אותם, יכול לקחת פה איזה נושא ולהאשים את אנשי אגף התקציבים. זה פופולרי בימים האחרונים להאשים את אגף התקציבים יחד עם עוד כמה אליטות במזימה שאדון מילגרום בא הנה מתוך מגמה לפגוע בחיילי צה"ל כאילו שלו או לאנשי אגף תקציבים אין ילדים בצה"ל. אני חושב שהגיע הזמן גם לשפר את סגנון הוויכוח, בוודאי בוועדות.

רענן כהן:

אתה האחרון שיכול להציע דבר כזה.

מיכאל קליינר:

אני לא הפרעתי לך.

רענן כהן:

אתה בכלל יכול לדבר על דמוקרטיה ועל יכולת הדיבור?

מיכאל קליינר:

כבר כולם שמעו אותך עם איזה נאום נלהב לא לעניין ולא לקונטקסט. לא הפרעתי לך.

אם יש בעיה, הצבעתי בזמנו בעד החוק שחבר הכנסת רענן כהן הציע. הייתי בין 500,000 האנשים שקיבלו מכתבים על חשבון הכנסת וחתמתי, הצבעתי והשתכנעתי. אם לא מספיק הסכום שניתן לחיילים המשוחררים, יואיל חבר הכנסת רענן כהן להביא הצעת חוק לשלם ריבית ולהעלות את הסכום, ויכול להיות שאתמוך בזה.

אני בעד ה-CASE לגופו של עניין שהוא מדבר עליו. אני בעד כל הצעה שתבוא לשפר את מצבם של אלה שמשרתים בצה"ל לעומת אלה שלא משרתים בצה"ל. אני מודיע שאתמוך בה, אבל למען השם, בואו לא נהרוס מלחמה אחרת, שהיא חשובה לא פחות, להפסיק את מארת ההצמדות.

צריך להעביר את הסעיף הזה, ואם חבר הכנסת רענן כהן רוצה לשפר לא ב-1,000 שקלים, אפילו אם היה מדובר בגרוש, הוא לא יכול לשבור את העקרון, כי מימון המפלגות יהיה השני, וישברו את העניין הזה של ביטול ההצמדות. אני חושב שצריך להצמיד פעם בשנה כל דבר. אז תגיש הצעת חוק לשפר את שכרם של חיילים משוחררים לא ב-1,000 שקלים אלא ב-5,000 שקלים, ואני אתמוך בך, אבל אל תערבב שמחה בשמחה עם נאומים דמגוגיים.

אברהם בירנבאום:

אדוני היושב ראש, נדמה לי שחברי ועדת הכספים אינם זוכרים שנציגי ציבור גדול, במקרה זה הסוחרים בעלי העסקים ששילמו דמי מפתח, באים ומציעים לכם שלא לקבל את הצעת שר האוצר להיטיב עימם על חשבון נציגי ציבור קטן, במקרה זה בעלי הבתים, ואני מתייחס לסעיף 21 לחוק. אנחנו עושים זאת, כיוון שזה לא צודק. אנחנו עושים זאת לשמו של עקרון.

כידוע לכם, בסעיף 52א לחוק הגנת הדייר נקבע שבאחד בינואר 1983 היתה תוספת של 300% בדמי השכירות המוגנים, וזאת היתה תוספת מעל לעליית המדד. בסעיף 52א(ב) לחוק נקבע שמאז תהיה הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן של דמי השכירות המוגנים והיא תתעדכן כל שלושה חודשים. בסעיף 57(1) לחוק נקבע שאם בעל הבית לא דרש את התוספת המגיעה לו על פי החוק והתקנות, הוא יכול לקבל אותה רטרואקטיבית כשהיא צמודה למדד ונושאת ריבית כחוק החל מהאחד באפריל 1983.

אז מה הוא העקרון? שני אזרחים חתמו מרצונם הטוב והחופשי על הסכם ביניהם, הדיירים בעסקים המוגנים ובעלי הבתים. מדוע זה תבוא ביום בהיר המדינה ותרע את מצבם של בעלי הבתים? היא לא צריכה להרע בחוק, כפי שרוצים לעשות חלק מחברי ועדת הכלכלה של הכנסת, נציגי בעלי הבתים של הכנסת. היא לא צריכה להרע את מצבם של הדיירים המוגנים והיא לא צריכה להרע את מצבם של בעלי הבתים.

אני רוצה להגיב על דבריו של מר מילגרום. הרי כל המשק צמוד. הפסיקו את ההצמדה לתכניות החסכון, לקרנות הפנסיה, לקופות הגמל. הרי אלה הן ההצמדות הגדולות במשק. בעל הבית הממוצע מקבל 720 שקלים דמי שכירות מוגנים לחודש. מדוע תפגעו בו?

לכן אנחנו מציעים לשמור על העקרון. לא תתערב המדינה בחקיקה בהסכם שבין הדייר המוגן לבין בעל הבית שמחזיק נכס מוגן. אני מציע להסיר את סעיף 21 מהחוק הזה.

- 44 -

ועדת הכספים
6.1.1999

צבי הנדל:

יש פה הצעת פשרה.

היו"ר אברהם רביץ:

שיוסיפו את הכסף.

רענן כהן:

נכון, שיבטלו ושיוסיפו, מה אכפת לך? אל תפגע בחיילים.

מיכאל קליינר:

אני בעד למצוא איזושהי הטבה אחרת לחיילים משוחררים. זוהי עמדותי העקרונית, ואני לטובת החיילים, אבל אסור לפגוע בשלמות החוק הזה.

חיים אורון:

חבר הכנסת קליינר, אין פה חוק שלם, יש פה ארבעה סעיפים.

מיכאל קליינר:

לא, הוא אומר שלקחו הכל.

חיים אורון:

מה זה הכל? שכר הדירה הדולרי צמוד או לא צמוד כל חודש?

מיכאל קליינר:

לא, אני מדבר על פי חוק, זה משהו אחר.

חיים אורון:

אני יודע שלא בחוק. אלה ההצמדות במשק.

מיכאל קליינר:

לא, הבעיה היא ההצמדות למדד, זה לא נכון. מה שגורם לאינפלציה הם הקשיחות של המדד. הרי ברגע שנשחרר את השכר מדד, האינפלציה היתה יורדת כמו אירופה.

אברהם בירנבאום:

הרי רק את שכר חברי הכנסת לפני כן הצעתם להצמיד. אז תפסתם ארבעה-חמישה סעיפים?

מיכאל קליינר:

לא למדד.

- 45 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

אלא למה? למדד.

אברהם בירנבאום:

כן למדד, אדוני.

מיכאל קליינר:

פעם בשנה, לא פעם בשלושה חודשים. פעם בשנה בשלב זה אין ברירה.

נחמיה דויד:

הייתי זועק זעקה גדולה ומרה אם הייתי יכול. אני רוצה להמחיש את גודל האבסורד. הגענו לוועדת השרים, אמרנו 70% מהחיילים מנצלים את הכספים ללימודים באוניברסיטה. באוניברסיטה החייל המשוחרר לא יכול לקבל את ההסדר הזה של ההצמדה.

היו"ר אברהם רביץ:

כי הוא צמוד שם.

נחמיה דויד:

יש הסדרים רב שנתיים שלא מאפשרים.

אמרתי שאני נגד שינוי חוק ההצמדה. תעשו מה שאתם רוצים, אבל למה חייל שנרשם בחודש אוקטובר הפסיד עשרה מדדים אבל באוניברסיטה רוצים שישלם מלא? למה הוא מוכה פעמיים? אי אפשר לעשות חצי עבודה. אני לא נגד העניין הזה של ההצמדות, אבל איך אפשר לקחת 500 או 1,000 שקלים?

מיכאל קליינר:

אומר לך למה בקריאת ביניים, בגלל ההצמדות האינפלציה לא יורדת ל-1% או 2%. כשהאינפלציה תהיה 1% או 2%, זה יהיה חסר משמעות.

נחמיה דויד:

כשפתח תקווה תהיה בידינו, בוא נדבר בפעם השנייה. היא לא בידינו.

חיים אורון:

לא בגלל הריבית, בגלל ההצמדות.

רענן כהן:

לא נותנים לחיילים ריבית.

חיים אורון:

לא, הריבית לא משפיעה.

- 46 -

ועדת הכספים
6.1.1999

נחמיה דויד:

עוד נקודה חשובה שנוגעת לעניין מיוחד לחיילים המשוחררים ונוגעת להפליה שאין כדוגמתה. חייל לא משתחרר במועד שהוא מחליט בעצמו, הוא משתחרר באופן מפורז על פני השנה. יוצא חייל אחד, משתחרר בינואר ויש לו סכום X שהוא מקבל מהקרן וחייל אחר משתחרר בנובמבר ומקבל סכום אחר. איך אפשר לעשות הפליה כזאת? מי יכול לקחת זאת על עצמו?

ימימה מזוז:

זה נכון השנה לגבי מי שהשתחרר בספטמבר - - -

רענן כהן:

מה זה חשוב? מה זה משנה?

נחמיה דויד:

אז הוא מפסיד בממוצע שישה מדדים.

ימימה מזוז:

לפי השיטה הזאת בכל יום צריך להצמיד.

מיכאל קליינר:

גברת ימימה מזוז, אבל זאת המנטליות האינפלציונית, וזה מה שנציגי בנק ישראל כל הזמן מדברים עליו. יש פה עדיין מנטליות אינפלציונית פסיכולוגית שהיא הבעיה.

נחמיה דויד:

הבעיה היא הכסף.

חיים אורון:

שער המטבע יורד בגלל המנטליות האינפלציונית.

לאה אחדות:

אני חושבת שאנחנו עדיין לא נמצאים במצב של ודאות ויציבות ברמת האינפלציה שאנחנו יכולים לעשות שינויים דרסטיים בתדירות העדכון, כי מדובר פה על תדירות העדכון. זוהי נקודה ראשונה.

על הנקודה השנייה כבר דיברתי ללא רשות דיבור. אנחנו מאד נשמח גם אם תהיה סריקה של התשלומים שאזרחים חייבים בהם, ונראה את זה ביחד.

נקודה שלישית. אני לא חושבת שזאת סיטואציה מתאימה - כפי שקרא לזה מר דוד מילגרום - גישה רוחבית גורפת. יש פה סעיפים שונים, כאשר הצרכים פה שונים. מעבר ליתרון הכללי, אני לא חושבת שאלה הם הסעיפים שיסייעו לנו להגיע לרמת אינפלציה של 2%. ההצמדות האחרות במשק עובדות.

- 47 -

ועדת הכספים
6.1.1999

אני רק מבקשת לומר שאי אפשר לנקוט פה גישה רוחבית גורפת. אי אפשר שסל קליטה לחיילים משוחררים יהיה יחד עם הלוואות חוץ בנקאיות או משהו כזה. צריך לדון בכל דבר ולראות מי היא האוכלוסיה שנפגעת מן העניין. אני לא אוהבת את העקרונות האלה. יש עקרון, הולכים עליו בעיניים עיוורות, כי יש עקרון. כבר למדנו שלפעמים יש לגישה הזאת חסרונות רבים שאחר כך לא ניתן לתקן אותם.

מיכאל קליינר:

אבל למה לא לפצות? נניח שיש דבר שהעוול בו הוא כבוד מאד, לדוגמה חיילים משוחררים. מה אכפת לך לפצות אותם על הסכום הזה בדרך אחרת ובלבד לא לשבור את העקרון?

סמדר אלחנני:

ואז הם יקבלו פיצוי גדול מדי.

לאה אחדות:

אז אני אומרת שהגישה צריכה להיות גישה הדרגתית. ראשית כל, להיות יותר ודאיים לגבי רמת האינפלציה, החודשים האחרונים ערערו אצלנו את הוודאות. תהליך שהפנמנו עדיין אנחנו לא בטוחים לגביו. אני חושבת שאנחנו צריכים לחכות. אני לא יודעת אם הנגיד יתחיל להוריד את הריבית, מה יקרה באמצע 1999. לא ברור לי ואף אחד לא יודע.

מיכאל קליינר:

זאת אומרת, את נגד הורדת הריבית.

לאה אחדות:

לכן התחזית לגבי רמת האינפלציה לא ברורה, כי לא יודעים מה יקרה לשער החליפין. היום האינפלציה שלנו זה שער חליפין. לכן הגישה צריכה להיות סלקטיבית, והייתי אומרת עם ודאות יותר גדולה לגבי ירידת האינפלציה. הדרגתיות, לא צריך לעבור מעדכון של כל חודש לעדכון חד שנתי. אפשר לשים קצת הדרגתיות, לא צריך ללכת ב"עליהם" על כל דבר.

סמדר אלחנני:

אני רק רוצה להעיר נקודה מאד עקרונית. יש כנגד המודל הזה שאומר שהצמדה מלאה היא הגורמת לאינפלציה מודל אחר שאומר שהצמדה מלאה היא שיכולה להבטיח ירידה מהאינפלציה. הירידה מההיפר אינפלציה הגדולה שהיתה בארץ לסביבת אינפלציה נמוכה יותר נעשתה במערכת של הצמדות מלאות, ועובדה שהצליחה. האפקט האינפלציוני, הקפיצה הגדולה שהיתה לנו בתקופה האחרונה, היתה אכסוגנית לחלוטין למשק הישראלי. כל מערכת ההצמדות המלאות סך הכל שמרה על הגנה. אז יש מודל אחר, המודל שהציגו פה הוא לא בהכרח המודל היחיד.

מכיוון שזה נעשה על ידי שליפה מהמחשב, יש פה דברים שאני לא יודעת למה הממשלה צריכה להתערב בהם, ואלה הלוואות חוץ בנקאיות.

אנה שגידר:

אבל זה כתוב בחוק.

- 48 -

ועדת הכספים
6.1.1999

סמדר אלחנני:

מה זה לקח? זה לקח את התקרה לסכום הלוואה שעליו ניתנת הגנת החוק, זה לקח את הסכום שחבר באגודה חקלאית צריך לשלם נוסף על חובו האישי.

אנה שניידר:

זאת כניסה לחוק עצמו.

סמדר אלחנני:

נכון, כדי להראות את זה, איפה יש לך הגנה. בחלקים היא רבעונית, בחלקים היא חצי שנתית, למשל: סך מחזור המכירות של התברות. אני לא נכנסת לעניין חיילים משוחררים וסל קליטה.

היו"ר אברהם רביץ:

קיבלתי בינתיים פתק מחבר הכנסת פנחסי שהוא מתנגד נחרצות לכך שנוריד פנסיה של חברי כנסת. אני לא יודע למה הוא לא דיבר על כך כאשר הוא הוציא את סעיפים 6 ו-7.

דוד מילגרום:

מי שדיבר איתו לא הבחיר לו במה מדובר.

ימימה מזוז:

זאת חקיקה בסמכות של הוועדה הזאת. מלבד העובדה שזה חוק ההסדרים, זאת בדרך כלל חקיקה של הוועדה הזאת.

סמדר אלחנני:

ממש לא.

חיים אורון:

גברת ימימה מזוז, אתן לך הצעה בחינם, אם אתם רוצים להרוג את זה סופית, תמשיכו בוויכוח הזה. אני תומך בחוק. אם אתם רוצים להרוג אותו, תמשיכו בוויכוח של הסמכויות. לכו לדבר איתו, ואז אולי יש סיכוי שזה יינצל.

דוד מילגרום:

באשר לכמה הערות שנאמרו פה. אחד - אנחנו לא מתערבים בהסכמים וולונטריים שקובעים שני צדדים. הוא מגיע להסכם - אני אשמח מאד שלא תהיה בו הצמדה - בין שני אזרחים במשק, אבל אם הם קובעים הצמדה ביניהם, אני לא מתערב. אבל אם החוק אומר: בהסדר שתעשו ביניכם אנחנו כופים איזושהי שיטת הצמדה, זה בהחלט לגיטימי, כשם שמי שחוקק את החוק קבע שיטת הצמדה מסויימת, זה לגיטימי שמשטנות הנסיבות או שיש אפשרות לתקן את זה בחוק. לכן אין כאן התערבות ביחסים שבין אזרחים באופן וולונטרי. זה משהו שמעוגן בחקיקה, ורק מה שעוגן בחקיקה בשיטת הצמדה מסויימת מוצע כאן לשנות.

שניים - לגבי דבריה של גברת סמדר אלחנני, זה במקרה אחר לגמרי שקשור לפרמיית סיכון. כשלא יודעים ונניח עושים שניים עסקה, או שבהסכם שכר לא יודעים מה תהיה האינפלציה, העובד תובע שכר גבוה יותר כדי להגן על עצמו מפני אינפלציה, אז אומרים שיש מודלים שאומרים שכשיש הצמדה זה מסייע. במצב של אי ודאות יש מודלים כאלה ויש גם מודלים הפוכים.

לא כך מדובר. פה מדובר על שיטות הצמדה שקבועות בחוק, ברורות, אין כאן עניין של פרמיה. גם מי שמדבר על כך שרוצים להגיע לאינפלציה מערבית, יש גרעין קשה של הירידה באחוזים האחרונים להגיע לאינפלציה מערבית, ורבים טוענים שחלק מהסיבה שאנחנו מתקשים להגיע אולי ל-1% או 2% אלה באמת אותם סיבובים שיש לנו כל הזמן שזה צמוד לזה צמוד לזה צמוד לזה. אם יש איזשהו אירוע בינלאומי, מייד אנחנו משווקים אותו - כמו שאמרת, תזזית בינלאומית שהגיעה אלינו דרך שער חליפין - ומייד משרשרים אותו לכולם. אז בוודאי שהוא אחרי זה מוטמע פה.

לאה אתדו:

התזזית הזאת היא לא בינלאומית, היא מקומית.

דוד מילגרומ:

לכן לא התחלנו ושאלנו מה אפשר לתקן בחוק היילים משוחררים או בחוק הזה, אלא באיזה חקיקות המחוקק התערב בנושא אינפלציה. אני חושב שההערה שאנחנו כן צריכים לתת עליה את הדעת היא מה קורה אם לא, מה קורה אם אתה אומר ברמת אינפלציה הוא לא נפגע. אנחנו מדברים פה על פגיעה. אם האינפלציה תרד לאחוזים בודדים בלבד והעדכונים יהיו אחת לשנה, אין פגיעה. אבל נשאלת השאלה - ונעשו פה חישובים - אם יהיה שינוי - -

סמדר אלחנני:

אז גם לא תהיה הצמדה.

דוד מילגרומ:

נשאלת השאלה אם יהיה שינוי ולא תהיה ירידה.

על כך אני אומר שאני חושב שזה הוגן לבוא אלינו בשאלה ולבקש התייחסות שלנו. אני חושב שעל זה יכולה להיות לנו תרופה שנוכל בהמשך להביא בפני הוועדה.

היו"ר אברהם רביץ:

תודה רבה. אני נועל את הישיבה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:00

נספח 16

**העתק מפרוטוקול הדיון שקיימה
ועדת הכספים עובר לתיקון החלטת
הגמלאות בשנת 2017**

עמ' 109

הכנסת

הכנסת העשרים מושב שלישי

פרוטוקול מס' 621
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, כ"ה בטבת התשע"ז (23 בינואר 2017), שעה 10:20

סדר היום:

שיעור ההפרשות לפנסיה עבור נושאי משרה שיפוטית, ושאר נושאי משרה ברשויות השלטון

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
איתן ברושי
יצחק וקנין
מיקי לוי
רחל עזריה
מיקי רוזנטל

חברי הכנסת:

רויטל סויד

מוזמנים:

– דורון סמיש	– רפרנט ממשל ומינהל באג"ת, משרד האוצר
– אייל טולדו	– רפרנט ממשל ומינהל באג"ת, משרד האוצר
– רבקה ראבילו	– יועצת משפטית, אגף שכר והסכמי עבודה, משרד האוצר
– חיים אבידור	– חשב והממונה על הגמלאות, הכנסת
– טובי חכימאן	– ראש מדור בכיר תנאי חברי הכנסת, הכנסת
– מיכאל שפיצר	– מנהל בתי המשפט, הנהלת בתי המשפט
– ורדה וירט לבנה	– סגנית נשיא ביה"ד הארצי לעבודה, הנהלת בתי המשפט
– עדי ליאון	– עו"ד בלשכה המשפטית, הנהלת בתי המשפט
– שירי לג	– עו"ד, הנהלת בתי המשפט
– מורן פרוינד	– עו"ד, הנהלת בתי המשפט
– חיה עז	– מנהלת אגף, הנהלת בתי המשפט
– שמעון יעקבי	– מנהל בתי הדין הרבניים, בתי הדין הרבניים
– רמי טרביה	– יועמ"ש, בתי הדין הדרוזיים
– אדם אבזק	– יוע"מ לבתי הדין השרעיים, בתי הדין השרעיים
– דוד דהאן	– נציג הארגונים החברתיים

ייעוץ משפטי:

שגית אפיק
שלומית ארליך
אייל לב ארי

מנהל/ת הוועדה:

טמיר כהן

יושם פרלמנטרי:

אסתר מימון

שיעור ההפרשות עבור נושאי משרה שיפוטית, ושאר נושאי משרה ברשויות השלטון

היו"ר משה גפני:

אנחנו עוברים לשיעור ההפרשות לפנסיה עבור נושאי משרה שיפוטית ושאר נושאי משרה ברשויות השלטון. אנחנו נתחיל עם השופטים והדיינים.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

והקאדים השרעים.

היו"ר משה גפני:

סליחה, והקאדים השרעים. כולם, כל נושאי משרה שיפוטית נכללים בעניין הזה. אני רוצה להקדים ולמר שניסיתי להגיע להסכמה על כל הנושא של נושאי משרה שיפוטית. ישבנו עם שרת המשפטים ועם הממונה על התקציבים במשרד האוצר. היתה פה ישיבה יחד עם הנציגים השונים של נושאי המשרה. לא הגענו להסכמה לצערי הרב. דווקא רציתי שנגיע להסכמה. לא התיאשתי מזה. נמשיך את הדיון. זה לא הדיון שעליו דיברנו. דיברנו פה שאנחנו לא יכולים שההסכם שהיה עם עובדי המדינה אתם לא תקבלו, לכן שמתי את זה על סדר-היום, אבל זה לא הדיון שעליו דיברנו, ואנחנו עדיין ממשיכים בניסיונות להגיע להסכמה. ביתניים משרד האוצר מתנגד, בעיקר אגף התקציבים, שהוא לא מסכים לעניין הזה, ולכן אני לא מביא את זה. אם היינו מגיעים להסכמה, הייתי מביא את זה כבר היום. לא הגענו להסכמה לצערי הרב ואי-אפשר היה להמשיך. ברגע שאני אראה סדק שאפשר להתקדם, אני אעשה ישיבה שוב.

מיקי לוי (יש עתיד):

האוצר הסכים וחזר בו?

היו"ר משה גפני:

לא.

ורדה וירט לבנה:

רגע, אני יכולה לעשות סדר?

היו"ר משה גפני:

כן, תעשי סדר. גם אני יכול לעשות סדר, אני כמעט חולם על זה בלילה.

ורדה וירט לבנה:

גם אני.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

על שופטים? מילא על דיינים...

היו"ר משה גפני:

זה לא בסדר. בלי קשר לעניין, אני חושב שהיה צריך להגיע להסכמה. האוצר לא היה שלב שהוא הסכים, מיקי, לשאלה שלך. ניסינו לשכנע אותם, גם שרת המשפטים וגם אני, לא הצלחנו, ולכן אנחנו עדיין תוך כדי הדיון.

קריאה:

שגית אפיק:

זה לא עלה.

היו"ר משה גפני:

זה כל מה שדיברנו בעבר.

מיכאל שפיצר:

זה ההשלכות של המעבר מפנסיה תקציבית לצוברת. זה נושא אחר.

היו"ר משה גפני:

בבקשה. מי מתחיל?

ורדה וירט לבנה:

אני אתחיל.

היו"ר משה גפני:

בבקשה.

ורדה וירט לבנה:

התלבטנו אם יושבת-ראש הנציגות צריכה לבוא, כי היה נראה שברור שהחלק הראשון של ועדת נסים מוסכם. אני מבינה שתברי ועדת הכספים לא כל-כך מעודכנים בעניין של ועדת נסים. ועדת נסים, רק במשפט אחד, זו ועדה ציבורית שהוקמה על-ידי שר המשפטים ושר האוצר כדי לבחון את תנאי הפנסיה של השופטים בפנסיה צוברת, לאור המסקנה של ועדה קודמת ציבורית שהיתה שם, של ועדת שריד, זכרו לברכה, שקבעה שהשופטים הם אלה שנפגעו בצורה הכי קשה מהמעבר לפנסיה צוברת, וזה מוכח גם במספרים.

אחרי ועדת שריד, שביקשה לחכות, כי זה היה רק בהתחלה של המעבר, ולראות איך זה ישליך על סקטורים אחרים, ראו שעשו כל מיני הסדרים מיוחדים, גם עם הצבא, גם עם כוחות הביטחון, פנינו שוב. ניהלנו משא-ומתן עם האוצר, ואז שר המשפטים דאז, פרופ' יעקב נאמן, זכרו לברכה, אמר שזה לא מתאים המשא-ומתן שהשופטים יושבים מול נציגי האוצר, ואפשר להגיד בלשון פשוטה "טוחנים מים", וזה לא מתאים שאנחנו באים ואומרים: אנחנו רוצים ככה, אתם רוצים ככה, נקים ועדה ציבורית.

הוקמה ב-1 בינואר 2013 ועדה ציבורית בחתימת שר המשפטים ושר האוצר, שתפקידה היה לבחון איך משפרים את תנאי הפנסיה של השופטים בפנסיה צוברת. זה היה המנדט של הוועדה. הוועדה כולה היתה מאנשי אוצר לשעבר. קודם כול, בראשה עמד שר המשפטים ושר האוצר לשעבר, משה ניסים, לצדו ישבו יובל רכלבסקי, שהיה הממונה על השכר במשך שנים רבות ובתקופה הזאת של המאבק, פרופ' עמיר ברנע, פרופ' בנציון זילברפרב, שהיה מנכ"ל משרד האוצר, והם ישבו על המדוכה שנתיים במקום כמה חודשים, שמעו אותנו, הבאנו נתונים, אנחנו דרשנו דברים מסוימים, אבל קיבלנו על עצמנו שמה שהוועדה תחליט, אנחנו לא מבקשים יותר ולא מבקשים פחות. זו עמדת נשיאת בית המשפט העליון.

ביחד אתה לקחנו סיכון, ויכול להיות שהוועדה היתה אומרת שלא מגיע לנו שום דבר, אבל אחרי שהאוצר נתן את העמדה שלו והנתונים שלו, הדיינים, הקאדים, הנהלת בתי המשפט, נשיא בית המשפט העליון דאז – כולם הביאו בפניהם – הם בעצמם הזמינו מנהלי קרנות פנסיה ומומחים כדי להבין, עברו שנתיים.

לפני שנתיים בדיוק הוציאו את ההמלצות וחתכו את התביעות שלנו, חתכו לגמרי, אבל בכל זאת מצאו שצריך לשפר במידה מסוימת. אנחנו אמרנו כדעת נשיאת בית המשפט העליון: לא דורשים יותר ולא פחות, אנחנו מכבדים את ההחלטה.

מאז חלפו שנתיים. כמו שאמר יושב-ראש הוועדה, הרב גפני, אנחנו מתקשקים אתם בלך ושוב. טוחנים מים, כמו שאמרתי. אבל הוועדה התייחסה לארבעה ראשים, אני לא אכנס לשני הראשים האחרים,

שעליהם אנחנו מדברים כבר שנתיים ולא מגיעים לשום מקום, אבל היו שני אדנים שדיברו על הגדלת הפרשות. זה היה אחד הדברים שביקשנו מוועדת נסים, גם להגדיל את ההפרשות כמו בכל המגזר הציבורי ל-7.5% מ-7% לפי החלטת השופט או העובד וגם להכניס את אחזקת הרכב והתוספת שהיא לא פנסיה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

הגדלת הפנסיה מכמה לכמה?

ורדה וירט לבנה:

מ-6% ל-7.5%, והעובד מ-5.5% ל-7%, וביקשנו שאחזקת הרכב, שהיא תוספת לא פנסיונית, תיכנס לבסיס הפנסיה, וממנה גם השופט וגם המעסיק יפרישו. מאחר שכל המשק עבר לצוברת בהסכם בזמנו – אני מדברת על לפני 17 שנה – הפיצוי על המעבר מתקציבית לצוברת היה הכנסת תוספות ורכיבים שהם לא פנסיוניים לתוך הפנסיה.

ועדת נסים עשתה פשרה. לגבי ה-7.5% וה-7% לא היתה לה ברירה, כי זה כבר מעוגן בתקנות מס הכנסה. לגבי אחזקת הרכב, שביקשנו את אותו שיעור של הפרשה, היא אמרה לא. היא אמרה: 6% פלוס 6%. השופט – 6%, המעסיק – 6%. לגבי השלמה לפיצויי פיטורים שחשבת – - -

היו"ר משה גפני:

מי אמר את ה-6%?

ורדה וירט לבנה:

הוועדה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

ועדת נסים. זה ההמלצות שלה.

ורדה וירט לבנה:

זאת היתה הפשרה שלהם.

ההשלמה לפיצויי פיטורים, זה באמת שטויות, כי הרי צריך לשלם את זה בכל מקרה בסוף כשהשופט פורש, מ-6% ל-8.3%, להוסיף את ה-2.3% האלה, כשעל זה השופט גם משלם מס הכנסה מהיום הראשון.

ישבו כאן, כמו שאמר כבוד יושב-ראש הוועדה, עם שרת המשפטים, עם ראש אגף התקציבים ועם יושב-ראש הוועדה, ואמר ראש אגף התקציבים בזו הלשון: לגבי שני הרכיבים של ההפרשות, אין לי בעיה שזה יעבור, לזה אנחנו מסכימים.

אני אזכיר לכם, התלבטנו, כי שרת המשפטים אמרה באותה ישיבה: תיקחו את זה לפחות, את שני הרכיבים האלה, והתלבטנו כי חשבנו שהמשא-ומתן יהיה קצר ונסוגר הכול. בינתיים כבר עברה שנה כמעט, והמשא-ומתן תקוע כמו שהוא היה.

אמרתם שחבל על כל חודש שעובר כשהשופטים מפסידים כסף, ובזכותכם הבנו שזה עובר בשלום. רק אתמול שמעתי שלאוצר יש הסתייגויות. ההחלטה הזאת, התואמת את ועדת נסים, נשלחה אליכם ולא שמענו שום הערות עד אתמול, ואנחנו ממש חושבים שזו לא דרך לעשות את הדברים בצורה כזאת ולנגוס בוועדת נסים בכל דרך אפשרית, את זה לפחות תעזבו. נשבור את הראש עם הדברים הקשים, אבל את זה? זה המינימום תודה.

היו"ר משה גפני:

משרד האוצר. מישחו רוצה מהדיינים, מהקאדים?

שגית אפיק:

אני רק רוצה להסביר לחברי הכנסת. בשנת 2011, לקראת שנת 2012, נחתם הסכם קיבוצי להגדלת ההפרשות לעובדי המדינה הבכירים, ולגבי עובדי המדינה הבכירים אוטומטית עודכנו השיעורים מכוח ההסכם הקיבוצי.

באותה עת פנו אלינו מהנהלת בתי המשפט וביקשו מאתנו להחיל את הדבר על השופטים. התלבטנו האם זה דורש תיקון חקיקה או תיקון החלטה, כיוון שחשבנו שנכון לתקן את חוק הגמלאות ולהקביל את השופטים לעובדי מדינה בכירים, ואז יחולו עליהם אוטומטית אותם הפרשים שנקבעו בהסכם הקיבוצי ביחס לעובדים בכירים. דרך אגב, אותה שאלה מתעוררת ביחס לחברי הכנסת, ביחס לשרים ולנשיא המדינה. זו שאלה ביחס לכל נושאי המשרה שקבועים היום בחוק הגמלאות והסכם קיבוצי לא חל לגביהם כי הם לא עובדים בכירים מהסוג הרגיל, אלא הם עובדים שוועדת הכספים קובעת לגביהם את ההפרשות.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

מה היה אז ההסכם של הגדלת הפרשות?

היו"ר משה גפני:

אותו דבר.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

לא. לכמה?

שגית אפיק:

כמו שהם מבקשים עכשיו.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אותם אחוזים?

שגית אפיק:

כן. אני אמשיך. בינתיים התלבטנו, והכנסת דאז סיימה את כהונתה והגיעה כנסת חדשה והמשכנו בהתלבטות מה הדרך הנכונה לעשות את זה - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אולי גם זאת תתפזר לפני - - -

שגית אפיק:

- - ובינתיים, אם אתם זוכרים, הוועדה כאן תיקנה את חוק שירותים פיננסיים, והחילה את זה לא רק ביחס לעובדים הבכירים מכוח הסכמים קיבוציים, אלא על כל עובדי המדינה, וזה תיקון שהוועדה עשתה כאן. ואז נוצר מצב שהוא כבר טיפה אבסורד, שביחס לכל העובדים יש הפרשים שקבועים בחקיקה וביחס לאותם נושאי משרה שציינתי, השופטים, השרים, חברי הכנסת ונשיא המדינה אין עדיין איזה תיקון שמעגן את הדברים.

היו"ר משה גפני:

רק שחברי הכנסת זה לא אנחנו, זה ועדת הכנסת.

שגית אפיק:

זה לא אנחנו, זה ועדת הכנסת, אבל גם שם המתינו שאנחנו נעשה את ההסדרת הזאת באופן סופי. ולכן המצב הוא כזה שאילו היינו מתקנים ביחס לשופטים לפי הבקשה המקורית, הם היו כבר שלוש שנים מקבלים את ההפרשות המוגדלות, מה שלא נעשה כאן, מצד אחד, מצד שני, הבקשה שלהם לא מסתמכת על אותו חוק והיא לא מסתמכת על אותו הסכם קיבוצי, אלא באים השופטים ואומרים: אנחנו מבקשים את ההפרשות בהתאם למה שקבעה ועדת נסים, כשהדבר היחיד השונה מבין כל יתר עובדי המדינה, זה הנושא של החזר הוצאות רכב, כשמדובר בשיעור של 1%, הקבוע היום ביחס לכלל העובדים. זו הפרשה שהמדינה נותנת בשיעור של 5%, ומבקשים השופטים שלגביהם תחול הפרשה בשיעור של 6%.

זה מה שעומד לפניכם, ומה שאנחנו נעשה, אנחנו נתקן את ההחלטות בהתאמה לאחוזים - - -

היו"ר משה גפני:

כמה העובדים מקבלים?

שגית אפיק:

היום כל העובדים. 5% לגבי הוצאות רכב. הבקשה פה היא 6%.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. משרד האוצר.

דורון סמיש:

אני לא אדון בכל המסגרת של ועדת נסים - - -

היו"ר משה גפני:

לא ועדת נסים, אפשרתי לשופטת להביא את הדברים, אבל הנושא הוא ההפרשות לפנסיה.

דורון סמיש:

אני אתייחס לנושאים שעל הפרק. אנחנו מאוד תומכים, הבענו את זה גם בכתב וגם בעל פה, זה שנים שישונו את התנאים של שופטים לעובדי מדינה. רוצה לומר על החזר הוצאות 5% ו-5%. אנחנו לא רואים סיבה נכונה להחריג דווקא את השופטים בין נושאי המשרה בנושא החזר הוצאות ל-6% בהשוואה לעובדי מדינה. כמובן שכל שינוי שיחול על עובדי מדינה, אנחנו תומכים שיחול על נושאי משרה.

עוד תיקון אחד קטן בנושא ה-8.3%, יש שינוי קטן מהמצב הקיים והנהוג במשק. המצב הנהוג במשק שמפרישים לאורך כל תקופת העבודה 6% - - -

היו"ר משה גפני:

לא שמעתי.

דורון סמיש:

מפרישים 6% במשך כל תקופת העבודה.

היו"ר משה גפני:

מי?

דורון סמיש:

המעסיק. ובמועד הפרישה משלימים ב-2.3% לפי המשכורת הקובעת במועד הפרישה, שהיא בדרך כלל יותר גבוהה מהמשכורת ההתחלתית.

ועדת הכספים
23/01/2017

ורדה וירט לבנה:

בפוליסות ביטוח מנהלים זה 8.3%.

דורון סמיש:

שנייה, אני רוצה לסיים את המשפט. השופטים מבקשים פה להפריש באופן שוטף 8.3%, למיטב ידיעתי זה כמעט ולא קיים.

ורדה וירט לבנה:

בביטוחי מנהלים – כן.

רבקה ראבילו:

בשירות המדינה היום שיעורי ההפרשות - - -

היו"ר משה גפני:

אי-אפשר ככה, רק שנייה. תשלים אתה ואז אני אאפשר לה.

דורון סמיש:

סיימתי.

היו"ר משה גפני:

לכן מה אתה מציע לעשות?

דורון סמיש:

הוועדה תחליט. אני חושב שנכון להתאים לעובדי מדינה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

חוץ מהוצאות רכב מה עם ההפרשות הרגילות?

דורון סמיש:

ב-7% ו-7.5% אנחנו יותר מתומכים. נכון שהשופטים נפגעו שלא בצדק, כשזה לא הוחל באופן אוטומטי.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

יש פה 6% ו-6.5%.

מיקי לוי (יש עתיד):

איך נפצה אותם על שלוש השנים?

דורון סמיש:

זה כסף מאוד גדול.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

הוא אומר 7% ו-7.5%.

היו"ר משה גפני:

רגע, רבותי. שנייה.

מיקי לוי (יש עתיד):

מגיע להם שלוש שנים רטרואקטיבית מיום שהחלטנו. איך נפצה אותם? סידרנו אותם, אני לא רוצה להגיד מילה יותר גסה. מה אתם מציעים?

ורדה וירט לבנה:

קיפחתם - - -

היו"ר משה גפני:

גברת.

מיקי לוי (יש עתיד):

רגע. אני רוצה שהוא יענה. בכל אופן ועדת נסים, שהיא אומנם לא על סדר-היום פה, היא זאת שהמליצה בעניין הזה. אתם מייניתם אותה ואתם היום מתכששים להחלטות שלה. איך זה עולה בקנה אחד?

דורון סמיש:

ממלא-מקום שר האוצר בני בגין, שמילא את מקומו של השר שטייניץ, שהוא בניגוד עניינים בנושא שכר שופטים, ביום האחרון או לפני האחרון - - -

היו"ר משה גפני:

לא שמעתי.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אתה לוחש שם. אולי תדבר בקול רם שנבין?

היו"ר משה גפני:

מיקי, שנייה. לא שמענו אותך בסוף. בני בגין ביום האחרון – מה?

דורון סמיש:

הוועדה מונתה, המליצה את המלצותיה שנתיים אחרי זה, לא את כל ההמלצות אנחנו מקבלים ככתבן וכלשונן ובגלל זה אנחנו במהלך משא-ומתן יחד עם השופטים איך אפשר ליישם - - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

זה שאתם לא מקבלים, הבנו. הנימוק שאתם לא מקבלים. למה אתם לא מקבלים את זה? אני מנסה להבין.

דורון סמיש:

אני אשמח לשבת אתך ולעבור סעיף-סעיף.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אתה לא רוצה להגיד את זה לפרוטוקול, הבנתי.

דורון סמיש :

לא. הסיבה של ה-6%-6% וה-5%-5%, כי זה החרגה ממה שמקובל במשק. אנחנו לא רואים הצדקה מקצועית להחריג את השופטים מכלל המשק.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

הבנו.

ורדה וירט לבנה :

לגבי החזר הוצאות רכב אני חייבת לציין שלפני שוועדת נסים קמה וגם כאשר ועדת נסים קמה האוצר התנגד לזה שהחזר הוצאות רכב ייכנס לבסיס הפנסיוני. זו היתה העמדה שלו.

דורון סמיש :

זה לא מדויק.

ורדה וירט לבנה :

זו היתה העמדה שלו. אנחנו נאבקנו על זה. אני יכולה להראות לך. אמרתם לנו שוב "השלכות רוחב", "השלכות רוחב". מה שקרה בפועל שוועדת נסים הבינה שכמעט לכל המשק מפרישים על תוספות לא פנסיוניות 5% ו-5%, ואנחנו, מכיוון שעברו כל-כך הרבה שנים, ובשל הבעיות שלנו מבחינת הבסיס – ועדת נסים רצתה לשפר את המצב שלנו, לשפר – - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

לתקן את הפגיעה שהיתה בכס.

ורדה וירט לבנה :

כל השנים שלא קיבלנו על אחזקת רכב. הם התנגדו. ניהלנו אתם על זה משא-מתן, והיתה מנטרה של השלכת רוחב – אנחנו לא יכולים להכניס החזר הוצאות רכב לפנסיה. ולכן היום אחרי שהפסדנו כל-כך הרבה שנים – - -

היו"ר משה גפני :

זה הנושא הכי קטן בכל הבעיה. אתם נלחמים על זה כאילו זו הבעיה הכי גדולה.

שגית אפיק :

ועדת נסים המליצה על 6% בהתמדה ודברים הרבה יותר דרמטיים.

קריאות :

- - -

היו"ר משה גפני :

לא כולם. רגע.

ורדה וירט לבנה :

אני לא מוכנה שכבר יתחילו לנגוס בי בוועדת נסים בדברים הקטנים שבאמת לא שווים הרבה לפני שמדברים על הדברים הגדולים, כשפה אנחנו מנהלים משא-ומתן בלב פתוח. אי-אפשר להגיד עלינו שלא. לכל ישיבה שהם קוראים לנו, אנחנו באים.

מיקי לוי (יש עתיד):

אני רוצה להגיד משהו על הצד המוסרי, לא המשפטי, יש כאן משפטנים טובים ממני. כ-90% מהשופטים מגיעים מהמגזר הפרטי, הם לא מתחילים להיות שופטים אחרי שהם סיימו את הפקולטה באוניברסיטה העברית, הם באים בשלב השני של החיים, לפעמים שלישי, ואז אנחנו נותנים להם לבוא בחוסר תנאים או בתנאים מופחתים, וכאשר הם הולכים אחר-כך הביתה מה שהם צברו אינו מספיק להם. זה באמת איזה פורום ייחודי שלא מתחיל לצבור מהיום הראשון.

ורדה וירט לבנה:

זו הסיבה - - -

היו"ר משה גפני:

גברת ורדה. מיקי, רצית להגיד משהו, וגם אוסאמה. רצית להציע משהו?

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אני חושב כדלקמן: לשלוח אותם לנהל משא-ומתן כשהמשא-ומתן מתנהל כבר זמן רב – או שנקצוב להם את זמן המשא-ומתן ונגיד להם: תראו, אם אתם לא מגיעים להסכמות בתוך X זמן – אני לא רוצה עכשיו להגיד את ההצעה שלי – אנחנו נחליט, ואנחנו נצטרך להחליט. אחרת, המשא-ומתן הזה יכול להימשך לנצח פחות או יותר. הפגיעה בשכר השופטים רטרואקטיבית, זו הבעיה המרכזית שנוצרת כאן. נוצרת בעיה של רטרואקטיביות משמעותית מאוד. מי יפצה את האנשים האלה?

היו"ר משה גפני:

אם אתה מקבל החלטה. אם אתה לא מקבל החלטה, אין רטרואקטיביות, בגלל שהאוצר מתנגד לזה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אני יודע, לכן הנזק המצטבר הוא משמעותי. אנחנו לא יכולים לאפשר לדבר הזה להתנהל לנצח. יש איזה משא-ומתן דמיוני או לא אמיתי, לא חשוב וכו'. אני כן חושב שהנקודה שהעלה מיקי היא קרדינלית. כל הזמן אומרים: יתר עובדי המדינה ככה, מה מותר השופטים? הנושא הזה שבעבר לשופטים היתה פנסיה תקציבית, העבירו אותם בצדק לפנסיה צוברת, דור ב' - - -

מיקי לוי (יש עתיד):

כמו כל המשק.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

זה נכון היה לעשות, כי אי-אפשר לעמוד בפנסיה התקציבית. מצד שני, שופט מתחיל את הקריירה שלו כאמור בגיל מאוחר מאוד.

ורדה וירט לבנה:

42 בערך.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

בסביבות גיל 40 או אפילו 42, והאפשרות שלו לצבור בפנסיה צוברת היא קטנה משל שאר העובדים במגזר הציבורי, ולפיכך צריך להתחשב בנתון הזה. זה היה הנימוק המרכזי של ועדת נסים, שהם אמרו שצריך לעשות הסדר ייחודי לשופטים. זה היה הנימוק המרכזי. היו עוד כמה נימוקים, אני לא רוצה לחזור עליהם, אבל זה היה הנימוק המרכזי. אי-אפשר להגיד שהם כמו כל העובדים במשק, מפני שהם לא כמו כל העובדים במגזר הציבורי.

ורדה וירט לבנה:

העובדה שקמה ועדה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

לא כדאי לכם לעזור לי כשאני עוזר לכם.

היו"ר משה גפני:

אוסאמה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אדוני היושב-ראש, אני לא רוצה להתייחס לכל ההמלצות ולדוח ועדת נסים. האם אתה זוכר שלפני כחודש התחלנו לדבר איך אפשר לקדם את שאר הנושאים?

היו"ר משה גפני:

כן. דיברת אתי כמה פעמים על הנושא הזה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

דיברתי אחרי זה גם עם היועצת המשפטית של הוועדה, שגית, איך אפשר להוציא את העניין הזה שתקוע הרבה זמן ולקדם אותו. אני מתפלא שעכשיו מביאים לנו את הדברים, אומנם הקטנים שבדוח ניסים, ומשאירים את הדברים הגדולים. גם פה לא מביאים את הדברים כהווייתם בדוח ועדת נסים. אם היו אומרים בתום לב: בואו נפרק את החבילה, יש דברים גדולים וקשים, עם עלויות גדולות, ונגמור עם הדברים הקטנים האלה, הייתי מבין. אבל כאשר באים עם הדברים הקטנים ורוצים לנגוס כבר פה, אני מבין את החשש של השופטים ושל הקאדים השרעים ושל הדיינים, שאם בדברים הקטנים מתחילים לגרוע, אז כשנגיע לדברים הגדולים, כבר לא יישאר כלום.

הצעתי היא, או שנדון במכלול, ואני מקבל את ההמלצה של חברי מיקי רוזנטל, שהגיע הזמן – מההסכם הקיבוצי ב-2012 עברו שנים והשופטים מפסידים ואי-אפשר רטרואקטיבית לפצות אותם – הגיע הזמן לקבל החלטות, ואני מבקש לדון בכל ועדת נסים כמקשה אחת, ואז יכול להיות שאני אלחץ על השופטים להוריד פה, אבל לעלות פה. אז אפשר להגיע למשהו הגון - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

הוא גם כולל.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

- - או שנשאיר את המלצות ועדת נסים עם ההפרשות כפי שהן ונשאיר את הדברים הגדולים, אם יגיע זמנם.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה.

רבקה ראבילו:

רק הבהרה שהתבקשה לעניין מצב ההפרשות לגבי עובדי המדינה. לעובדי המדינה ככלל יש שלושה רבדים בשכר שלהם, השכר הבסיסי, רכיבים של עבודה נוספת והחזר הוצאות. שני הרבדים הראשונים הם בסיס לפנסיה וההפרשות הן בשיעורים של 7.5% לתגמולים מעסיק, 7% לתגמולים עובד ו-6% לפיצויים. לא משנה מה ההסדר הפנסיוני, לכל סוגי הקופות, כולל מה שנקרא "ביטוח מנהלים", השיעורים הם זהים.

לגבי החזר הוצאות, לכלל המגזר הציבורי שיעורי ההפרשה הם 5% ו-6% זה שנים וזה לא השתנה, בשונה מהרבדים האחרים שהשתנו החל - - -

מיכאל שפיצר:

על איזה רכיבים?

רבקה ראבילו:

הרכיב העיקרי הוא החזר הוצאות רכב, יש גם אש"ל ואש"ל כלכלה. רכיבים זניחים.

מיכאל שפיצר:

לנו יש רק החזר הוצאות רכב.

ורדה וירט לבנה:

היינו צריכים גם על זה להיאבק.

רבקה ראבילו:

אני מסבירה שאצל השופטים השכר ברובו - - -

היו"ר משה גפני:

מה העמדה שלכם? אני יכול לדעת בסופו של דבר מה העמדה של משרד האוצר?

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

כמה שפחות....

היו"ר משה גפני:

בסדר. מה העמדה שלכם?

רבקה ראבילו:

העמדה של אגף תקציבים – ככלל הרעיון הוא להשוות את השיעורים לשיעורים של עובדי מדינה. זה מה שנאמר על-ידי משרד האוצר לאורך שנים.

היו"ר משה גפני:

למה לא ביקשתם על שרים? אם אתם רוצים להשוות - - -

דורון סמיש:

אין מניעה.

היו"ר משה גפני:

למה אתם לא יוזמים? הרי אתם מייצגים את הממשלה. למה השרים לא נמצאים פה? למה נשיא המדינה לא פה? למה אני צריך לשים את זה בדרך אגב? חשבתי שלא נכון שאנחנו נותנים לכולם. אני חושב שוועדת הכנסת צריכה לתת את זה בסמכויות שלה.

ורדה וירט לבנה:

גם על השופטים הם לא יזמו.

היו"ר משה גפני:

תאמיני לי שאני יודע את זה, פעם לא ידעתי. תודה לך. בבקשה, אדוני.

יצחק שחק:

אני מומחה בית משפט, כלכלן ומומחה פנסיוני. כאזרח לדעתי לא יהיה נכון ששופט יהיה חריג בגלל שהוא מתחיל בגיל מסוים. הוא לא צריך לצבור הוא כבר הגיע להיות שופט בזכות מה שהוא צבר עד שהוא מונה כשופט. זה נראה לי פגום כאזרח.

יחולו עליו כללים אחרים - - -

היו"ר משה גפני:

אני רק רוצה להעיר לך שאתה צריך להירשם כשאתה מגיע, שנדע מי אתה.

יצחק שחק:

בסדר.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש בפעם הבאה אם תרצה לבוא, להירשם לפני זה.

יצחק שחק:

אתם אומרים: השופט הגיע בגיל 40-45. הוא מודע לזה, הוא צבר ניסיון והוא צבר מה שהוא צבר לעצמו. אף אחד לא בודק עם איזה נכסים הוא בא, אלא ממנים אותו כשופט. לכן אין פה מידת החרמים שהוא לא הספיק לצבור ויש לו רק 20 או 30 שנה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

תודה רבה לך.

יצחק שחק:

תודה.

היו"ר משה גפני:

אני רוצה להציע כדלהלן. אני לא יודע מה זה לקבוע דד-ליין על המשא-ומתן הזה, אבל להודיע מיד לשרת המשפטים ולממונה על התקציבים שאנחנו מחדשים את המשא-ומתן.

אני מציע שאנחנו נאשר עכשיו את ההפרשות לפנסיה, כמו שהאוצר מסכים עליהן, ואנחנו מודיעים שאם בפרק זמן קצר העניין הזה לא יתקדם, אנחנו נעלה את זה, בגלל שיש את ועדת נסים וצריך לקבל לפחות חלק מהדברים.

היינו במשא-ומתן, אי-אפשר להגיד על הכול לא. אני גם לא מציע לשופטים, לדיינים – אני אאפשר אגב אם מישו ירצה מהדיינים או מהקאדים להביע עמדה – אני לא חושב שעל זה אנחנו צריכים לעשות את המאבק. המאבק צריך להיות על הפתרון הכולל. צריך להגיד מה כן בוועדת נסים, מה לא בוועדת נסים, מה כן צריך לתת, מה לא צריך לתת. הרי יש דיון. הדיון היה במהותו דיון מהותי.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אפשר לעשות את זה משפטי, אדוני היושב-ראש.

היו"ר משה גפני:

אי-אפשר לעשות את זה משפטית. הוועדה צריכה להתכנס ולהצביע.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

נגביל בזמן ונגיד להם: יש לכם חודשיים, אם לא, אנחנו נחליט.

היו"ר משה גפני:

אני מדבר על זמן קצר.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אדוני, אי-אפשר להתחיל עם הפרשות ואחרי זה - - -

היו"ר משה גפני:

אני אבקש מיד לכנס את אותו פורום שהתכנס כבר לפני שנה כמעט. אני מקווה שנוכל להתקדם עם העניין הזה, ונודיע עכשיו שאם נראה בפרק זמן קצר שלא מתקדם כלום, אני אביא עוד פעם את ההפרשות ואני אגיד "דוח ועדת נסים".

שגית אפיק:

אתה מדבר רק על החזר ההוצאות.

היו"ר משה גפני:

לא. אני מדבר על הכול. עכשיו אנחנו מדברים על ההפרשות לפנסיה. על זה אני מציע לקבל עכשיו את עמדת האוצר.

שגית אפיק:

יש בהפרשות לפנסיה שתי עמדות. יש עמדת האוצר - - -

היו"ר משה גפני:

אנחנו נפסיד מזה.

שגית אפיק:

לא.

היו"ר משה גפני:

אתה יכול לחזור עוד פעם? יש פה ויכוח מה אמרת. לגבי הרכב אמרת 5%?

דורון סמיש:

5% ו-5%.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

- - -

היו"ר משה גפני:

רגע. זה הבנתי.

דורון סמיש:

לגבי 8.3% ציינתי שבקשת השופטים שונה ממה שמקובל ברוב עובדי המדינה.

היו"ר משה גפני:

על עובדי המדינה הבכירים אנחנו מדברים.

מיכאל שפיצר:

הם מקבלים את זה בסוף איך שלא יהיה.

היו"ר משה גפני:

רגע. אי-אפשר.

דורון סמיש:

המצב המקובל במשק הוא - - -

היו"ר משה גפני:

עובדי המדינה הבכירים – כמה הם מקבלים?

דורון סמיש:

שנייה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

לא. תענה. די.

דורון סמיש:

משפט וזה יהיה ברור לכולם. היום מפרישים באופן שוטף 6% ובמועד הפרישה משלימים את ה-2.3%, לפי המשכורת הקובעת האחרונה, שהיא לרוב משכורת גבוהה יותר. מה שהשופטים מבקשים זה להפריש מראש את כל ה-8.3%. הערה אחת, זה חריג. הערה שנייה, כלכלית זה לא תמיד נכון יותר. אם המשכורת האחרונה יותר גבוהה, לפעמים עדיף בהתאם - - -

קריאה:

זו בעיה שלהם.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

מה לגבי שיעור ההפרשות?

שגית אפיק:

זה אותו דבר. זה 8.3% - - -

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

לא. אני מדבר על ה-7%.

ועדת הכספים
23/01/2017

דורון סמיש :

על ה-7% וה-7.5% . המלצנו כבר ב-2012 שיעלו ל-7%-ו-7.5%.

היו"ר משה גפני :

לבכירים.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

זו המחלוקת.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

אני רוצה להבין מהשופטים ברשותכם למה אתם מתעקשים - - -

נרדה וירט לבנה :

חברי הכנסת מדברים - - -

מיקי לוי (יש עתיד) :

אם חברי כנסת מקבלים 8.3% מההתחלה - - -

נרדה וירט לבנה :

חברי הכנסת מקבלים מההתחלה. למה אנחנו שונים?

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

אדוני היושב-ראש, אני רוצה להגיד לך שלושה דברים.

היו"ר משה גפני :

בבקשה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

ראשית, חברי הכנסת, אנחנו, מקבלים 8.3% עכשיו בכל משכורת, ויש עוד אגב. אני לא רוצה להיכנס לכל הרשימה. דבר שני - - -

חיים אבידור :

עובדים בכירים שבאים עם ביטוח מנהלים גם שמים להם 8.3%.

שגית אפיק :

העובדים הבכירים ביותר.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

דבר שני, אם היום המדינה מאוד רוצה אותך, רוצה את שירותיך, חותמת אתך הסכם, בחלק מההסכמים ההפרשות של 8.3% הן בשוטף, הן לא בסוף. זה קיים, זה קיים במדינה. לא שזה לא קיים, זה לא שאנחנו עכשיו מייצרים איזה תקדים.

דבר שלישי, אמר פה נציג האוצר שזה לרעת השופטים, והשופטים רוצים את רעתם... הם עצמם רוצים את רעתם... מבחינת התבונה ההשקעית לא ברור שהשופטים צודקים, אגב, גם אני לא בטוח שהם

צודקים מתי כדאי להם להפריש, כי בסוף יש להם משכורת יותר גבוהה, ולכן ה-2.3% הזה יהיה הרבה יותר גבוה, אבל הם רוצים, אז מה אכפת למדינה?

לכן אני מציע שאם אנחנו מקבלים 5%-5% עכשיו כהתחלה, אנחנו צריכים לקבל 8.3% התחלתי ואחרי זה שילכו לדבר.

מיכאל שפיצר:

אנחנו מבקשים בסעיף של ה-5%-5% לא להחליט בו, רק על החלק הפנסיוני, ה-8.3%.

שגית אפיק:

אי-אפשר לא להחליט. אנחנו לא יכולים לא להחליט. הוועדה מקבלת החלטה - - -

ורדה וירט לבנה:

אנחנו מבקשים לדחות.

מיכאל שפיצר:

אנחנו מבקשים לדחות את הדיון ברכיב הזה.

היו"ר משה גפני:

אני מודיע לוועדה: אנחנו הולכים על ההצעה הזאת, כפי שמיקי רוזנטל הציע. אנחנו נודיע אחרי הדיון הזה בוועדה שאנחנו מבקשים את הדיון הכולל. אם לא נתקדם עם הדיון הכולל, נקיים דיון מחדש על מה שאתם מבקשים. לא 5%, אלא 6%.

שגית אפיק:

להעלות ל-6%.

מיכאל שפיצר:

אדוני, אנחנו בשלב הזה מוותרים על ה-5% כדי לא להיכנס לפינה. אנחנו מבקשים לא לדון ברכיב ההוצאות. בשבילנו זו מכה הרבה יותר קשה לדון בעניין הזה עכשיו. אני מבקש להוריד את זה. סעיף קטן (ג), אפשר להוריד אותו.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

נדחה הכול למאי. מה הבעיה? אדוני היושב-ראש, תכנס את הוועדה - - -

מיכאל שפיצר:

אתמול הודיעו לנו על זה, אנחנו מבקשים להוריד את זה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

הם נפגעים בינתיים.

מיכאל שפיצר:

אנחנו מפסידים פה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אין על זה רטרואקטיביות.

שגית אפיק:

אומרים לכם כאן שאחרי שיהיה דיון בנושאים של ועדת נסים לתקן מ-5% ל-6%, ככל שזה מה שיוחלט במסגרת החבילה הכוללת, זה הרבה יותר פשוט.

ורדה וירט לבנה:

אנחנו לא רוצים שיתקבע שאנחנו הסכמנו לסטות מוועדת נסים. אנחנו לא מוכנים לסטות מוועדת נסים. בעניין הזה אנחנו ייחודיים, ואנחנו רואים את הניסיון של האוצר לנגוס בזה.

היו"ר משה גפני:

אני אכבד את הבקשה שלכם, אני רק רוצה שתדעו, אל תחשבו שלעולם חוסן. אגף התקציבים מתנגד מכול וכול, אתם ראיתם כמה דיונים וכמה קשה להתקדם אתם באיזה שלב. אני חושב שאתם עושים טעות גדולה בעניין הזה, כי הרטרואקטיביות תלך ותגדל. מאשרים כשאני אומר. ככה אני לא אתכם, תעשו מה שאתם רוצים. אני הבאתי את זה ביוזמתי. תדעו לאן פניכם מועדות, אתם יכולים ללכת נגד מה שאני מבקש לעזור לכם, הבנתי שזה מה שצריך לעשות. אני חושב שצריך לעשות את זה גם לשרים וגם לנשיא המדינה, זה דבר שהוא מחויב המציאות, זה צריך להיות כמו כולם. על עובדי מדינה בכירים, מה שאתם מבקשים – נאשר. אין לאשר חלקית. צריך לאשר הכול, כשאני מתחייב כאן שאם העניין לא יתקדם, אני אביא את ה-6%.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אתם עושים טעות.

היו"ר משה גפני:

תעשו מה שאתם רוצים.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אם אני היועץ שלכם – קחו.

מיכאל שפיצר:

קיבלנו. אבל בקשה - - -

היו"ר משה גפני:

אני לא מתכנן להיות שופט, על כל פנים לא בטווח הנראה לעניין.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אולי דיין.

היו"ר משה גפני:

גם דיין לא. הרב יעקבי, נכון? גם דיין אני לא מתכנן להיות.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

יש מישהו שמתנגד להצעה מהדיינים או הקאדים?

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אתם מתנגדים להצעה הזאת?

ועדת הכספים
23/01/2017

רמי טרביה:

אנחנו מצדדים.

היו"ר משה גפני:

חשב הכנסת, בבקשה.

חיים אבידור:

אני רוצה להזכיר שיש עוד כמה נושאי משרה ברשויות השלטון שמחכים להחלטה הזאת - - -

היו"ר משה גפני:

מי?

חיים אבידור:

גם חברי כנסת, סגני שרים ויש גם שרים.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

הוא מדבר על הרכב.

שגית אפיק:

לא על הרכב. הרכב לא רלוונטי לשרים ולחברי כנסת.

חיים אבידור:

אני מדבר על ה-7% וה-7.5%.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אני מאוד מכבד אותך, אבל הרכב לא שייך לעניין.

חיים אבידור:

אני לא מדבר על הרכב. אני מדבר על ה-7% וה-7.5%.

היו"ר משה גפני:

אפשר לתת לדבר? בבקשה.

חיים אבידור:

אני מדבר על ה-7% וה-7.5%. אנחנו מקבלים דרישות מחברי כנסת להעלות את ההפרשות לגביהם ואנחנו לא יכולים לעשות את זה, היות שהם לא מוגדרים כעובדי מדינה. אנחנו מחכים להחלטה הזאת על מנת שגם ועדת הכנסת תקבל את ההחלטה, מן הסתם גם להחלטה של ועדת הכספים לנושא השרים.

היו"ר משה גפני:

מה אתה מבקש?

חיים אבידור:

אני מבקש לפחות את ההפרשות הפנסיוניות, לא על הרכב – לקבל החלטה על ההפרשות הפנסיוניות הרגילות, על מנת שנוכל להמשיך גם עם השאר. על הרכב, תחליטו מה שתחליטו, מתי שאתם רוצים.

היו"ר משה גפני:

תודה.

שגית אפיק:

כמו שאמרנו קודם ההחלטה כאן היום תהיה גם לגבי נושאי משרה שיפוטית, שלגביהם רלוונטי הנושא של החזר הוצאות רכב. החזר הוצאות רכב לא רלוונטי ביחס לשרים, לחברי כנסת ולנשיא המדינה, כיוון שיש להם רכב צמוד, לכן הרכיב הזה לא רלוונטי.

יש לנו פה החלטת גמלאות גם ביחס לשרים, אנחנו תיכף נדון בה, גם ביחס לנשיא המדינה, השאלה מתעוררת גם ביחס למבקר המדינה ולנגידת בנק ישראל והמשנה שלה, שאלה שלוש משרות שלמעשה צמודות להחלטות השכר שמקבלת ועדת הכספים, וגם לגביהן התלבטנו האם נדרש תיקון ספציפי

היו"ר משה גפני:

בעבר.

שגית אפיק:

לא, עכשיו. היום.

- - האם נדרש תיקון ספציפי גם ביחס אליהם. בסופו של דבר הגענו למסקנה, לאחר ששוחחנו גם עם היועצים המשפטיים בבנק ישראל ובמבקר המדינה, שנכון לעכשיו כיוון שיש חוק שמסדיר את ענייניהם של עובדי המדינה, ביחס למבקר המדינה, לנגידה ולמשנה שלה לא נעשה תיקון דומה. המשרדים שלהם, בנק ישראל ומשרד מבקר המדינה, נכון לעכשיו אמרו שהם יודעים להתנהל עם ההפרשות מולם, כיוון שזה המשכי ביחס למבקר הקיים, לנגידה ולמשנה. ברגע שהם יתחלפו, יכול להיות שהם יפנו אלינו ויבקשו שנתקן את ההחלטה בהתאמה, אז זה לא עומד בפניכם כרגע.

היו"ר משה גפני:

קודם כול, הרב יעקבי.

שמעון יעקבי:

אנחנו מסכימים לעמדת השופטים, ואני מבין שהתכנסנו להצעה של היושב-ראש.

ורדה וירט לבנה:

כן, אבל עם הבהרה.

היו"ר משה גפני:

בסדר, אני תיכף אאפשר לך. הקאדים.

רמי טרביה:

אנחנו מצדדים בעמדת השופטים. אנחנו באותה סירה, המצב שלנו דומה וזהה, כך שאנחנו תומכים בזה.

אדם אבזק:

אנחנו תומכים בעמדת השופטים. לצערי הרב לגבי הקאדים, הם הפסידו רבות, רק לפני מספר שנים השוו את התנאים בפועל בזכות של כבוד היושב-ראש, שהצהיר לפרוטוקול, וזה נכתב שצריך להשוות, כאשר נותנים לשופטים, על כל השופטים, לא לעשות אפילו במשרות דומות. לא מקבלים רטרואקטיבית שום סכום – אם כך, תמיד צריך לקבל מה שיש, אחרת תפסידו יותר.

היו"ר משה גפני:

אחרי שנבחרתם ברוב גדול לייצג את כולם... בבקשה.

מיכאל שפיצר:

פה אחד, למה רוב גדול?

ורדה וירט לבנה:

אנחנו רוצים להיות כאן זהירים. אנחנו מוכנים לקבל את הצעת כבוד יושב-ראש הוועדה כדי לא לפגוע בהפרשות השוטפות, כשאנחנו נפגענו במשך שנים, ההפרשות של ה-7.5% וה-7% יוחלו עלינו, ה-8.3% וההפרשות של ה-5% וה-5%, בכפוף לזה ולהבהרה ברורה שהאחוז הנוסף יועלה שוב בהתאם להתפתחות של המשא-ומתן.

מיכאל שפיצר:

הוא יהיה חלק מהדיון בנושא הכולל.

ורדה וירט לבנה:

אנחנו לא מוותרים על זה, אנחנו לא מוותרים על האחוז ואנחנו לא מוותרים על הפיצוי על הרטרואקטיביות. זה שיהיה ברור.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

זה במסגרת המשא-ומתן.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש להעלות לחברים בוועדה שתי שאלות. שאלה אחת, אתם שומעים את מה שנושאי המשרה השיפוטית אומרים. אני אומר לכם שהמשא-ומתן הוא קשה, השתתפתי בו ולא פעם אחת, גם דיברתי בנפרד – אני אז ניסיתי, אם אתם זוכרים, ניסיתי לעשות שגם ההצמדה תהיה שווה – ישבתי עם נשיאת בית המשפט העליון. אני לא רוצה להגיד שיש הסכמה, אבל אני חושב שזה מה שצריך להיות. צריך להיות שווה, אי-אפשר לעשות את האפליה הזאת שזה מוצמד כך וזה מוצמד אחרת. הם לא מקבלים את מה שמגיע להם לפי דעתי, אגף התקציבים מתנגד.

אני סבור שצריך לאשר 5% ו-5%, את ה-8.3% - - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

זו הפרשה שוטפת.

היו"ר משה גפני:

נכון. כאשר אני מודיע שאני פונה גם לממונה על התקציבים וגם לשרת המשפטים, אני מבקש לחדש את הדיונים אתכם ולנסות להגיע להסכמות. אם לא יהיו הסכמות, האמירה הזאת של ה-5% וה-5% היא לא אמירה סופית. לא קבענו שזה 5%, קבענו שאם יש בתוך המכלול פתרון ופתרון מוסכם, אפילו שמתפשרים על חלק מהדברים, זה בסדר, אבל מגיעים להסכמה. זה חלק מהמכלול של ההסכמה, אני מניח את זה על השולחן. אם תהיה החלטת ועדה, אני מניח את זה על השולחן כחלק מהמשא-ומתן. לא כהחלטה סופית, אני לא רוצה שעוד פעם ניקלע לרטרואקטיבי, ועל זה אני אבקש להצביע.

יש לי שאלה נוספת. רבותי, אף אחד לא פנה לשרים, אף אחד לא פנה לנושאי המדינה, לכאורה למה אני צריך להביא את זה? אני סבור, ואני רוצה לדעת את הדעה שלכם, אני מביא את הנושא הזה לדיון בגלל שאני טוען שלא יכול להיות שיהיו אפילו. נושאי משרה – מדובר על הפרשות, מדובר על הסכם שעשו עם עובדי המדינה, יש תהליך עם עובדי המדינה הבכירים, אני חושב שצריך לתת את זה לנושאי משרה שיפוטית, אני חושב שצריך לתת את זה לנושאי משרה בשלטון, וועדת הכנסת בעקבות זאת צריכה לדון בחברי הכנסת, יכול להיות שחלק בכלל לא צריך פתרון.

אני בדעה, מאז שאני בתפקיד הזה, גם בקדנציה הקודמת שלי, שזה צריך להיות שווה, גם ההצמדה צריכה להיות שווה, גם הנושאים האלה. אי-אפשר להביע עמדה, לכל אחד מאתנו יש דעה על השופטים, על הדיינים, על הקאדים, על השרים על אחת כמה וכמה. אם אתם סבורים שצריך להצביע על הכול כמכלול, אני אצביע על הכול כמכלול. אם אתם סבורים שלא, אני אפריד את זה, נצביע רק על נושאי משרה שיפוטית. אני חושב שזה עוול. מה אתם אומרים?

מיקי לוי (יש עתיד):

מכלול.

יצחק וקנין (ש"ס):

לדעתי צריך.

היו"ר משה גפני:

מה אתה אומר?

יצחק וקנין (ש"ס):

זו גם דעתי.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

בהזדמנות זו גם נבטל את ההצמדה, זו פררוגטיבה של ועדת הכנסת, מנגנון ההצמדה.

מיקי לוי (יש עתיד):

זה לא אנחנו.

היו"ר משה גפני:

זה שלנו. ההחלטה שלנו.

שגית אפיק:

על השרים והשופטים זה שלנו.

מיקי לוי (יש עתיד):

שרים וחברי הכנסת.

היו"ר משה גפני:

חברי הכנסת – לא אנחנו.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אתה צודק ואתה אומר שצריך לעשות האחדה, צריך להיות מנגנון אחיד. אנחנו בהחלטה מנציחים את ההבדל - - -

היו"ר משה גפני :

המחוקק לא נתן לנו סמכות.

מיקי לוי (יש עתיד) :

זו לא סמכות הוועדה, מה לעשות, זו סמכות ועדת הכנסת.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

אני מסכים אתך.

היו"ר משה גפני :

אנחנו מעבירים את הבקשה שלנו לוועדת הכנסת.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

לוועדת הכנסת, שיבוטל מנגנון ההצמדה הזה, שיהיה מנגנון הצמדה אחיד לכלל נושאי המשרה הבכירים במשק. זו ההמלצה שלנו, לפחות לוועדת הכנסת. בלי זה, מה עשינו? אנחנו כאילו פועלים פה לטובת חברי הכנסת - -

היו"ר משה גפני :

לא.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

- - מה שבדיוק הפוך, אני יודע. אבל בפועל זו תהיה התוצאה. אנחנו מצביעים עכשיו על ביטול מנגנון - - -

היו"ר משה גפני :

אני מודיע, מיקי רוזנטל - - -

יצחק וקנין (ש"ס) :

גם אם זה היה מגיע לפה, לא היינו יכולים להצביע על חברי הכנסת. זה הולך לוועדת הכנסת.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

אני מסכים אתך, אבל אנחנו צריכים - - -

יצחק וקנין (ש"ס) :

בגלל זה אני לא צריך לקבל החלטות.

היו"ר משה גפני :

אני מודיע עכשיו שאנחנו מצביעים על המכלול של מה שתחת אחריותנו. תחת אחריותנו זה נושאי משרה שיפוטית, על כל המשתמע מכך, נושאי משרה בשלטון, כפי שמשתמע מכך, שזה גם שרים, גם נשיא המדינה, ואנחנו מודיעים לוועדת הכנסת שאנחנו מבקשים ששיטת ההצמדה תהיה שיטה אחידה. אנחנו מודיעים את זה לוועדת הכנסת. מי בעד אישור?

שגית אפיק :

רגע. לא, צריך להקריא.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

צריך לקרוא את החוק וצריך גם לתקן פה את המספרים.

שגית אפיק:

נקרא תוך כדי.

החלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נושאי משרה שיפוטית ושאיירהם) (תיקון), התשע"ז-

2017

בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, מחליטה ועדת הכספים של הכנסת לאמור:

הוספת סעיף 12א. 1. בהחלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נושאי משרה שיפוטית ושאיירהם), התשמ"א-1981, אחרי סעיף 12 יבוא:

"הפרשות לקופת גמל 12א. (א) לנושא משרה שיפוטית שהוא עמית בקופת גמל בהתאם לסעיף 1א לחוק הגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, יופרשו בתקופת כהונתו, מסכום השכר המשולב כהגדרתו בהחלטת המשכורת ובצירוף התוספות לפי סעיפים 4 עד 14 להחלטת המשכורת (בסעיף זה – משכורתו של נושא המשרה), לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, שיעורים אלה:

(1) שיעור של 6% ממשכורתו של נושא המשרה למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 6.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים ממשכורתו של נושא המשרה, שישולמו מאוצר המדינה.

(ב) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), נושא משרה שיפוטית רשאי לבקש ששיעור ההפרשות לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, יהיה בשיעורים אלה:

(1) שיעור של 7% ממשכורתו של נושא המשרה למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 7.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים ממשכורתו של נושא המשרה, שישולמו מאוצר המדינה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

היתה פה מחלוקת האם זה בסוף או בשוטף - - -

שגית אפיק:

8.3%, לא כתוב - - -

מיכאל שפיצר:

זה בסדר.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

רק רציתי לוודא.

שגית אפיק:

אתה צודק.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אף פעם לא קרה שום נזק מזה שבדקתי עוד פעם.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

זאת זכות בחירה שיבקש 6%-6.5% או 7% - 7.5%?

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

כן.

שגית אפיק:

עכשיו אני מקריאה את סעיף הוצאות הרכב.

(ג) נושא משרה שיפוטית רשאי לבקש כי יופרשו לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית השיעורים הבאים מתוך התשלומים המשולמים לו בעד החזר הוצאות רכב לפי סעיף 9א להחלטת המשכורת:

(1) שיעור של 5% עד 7% למרכיב התגמולים, לפי בחירתו של נושא המשרה השיפוטית;

(2) שיעור של 5% למרכיב התגמולים, שישולמו מאוצר המדינה.

פה יכול להיות שיהיה שינוי ל-6% בהמשך. כרגע זה 5%.

(ד) בסעיף זה –

"עמית", "קופת גמל לקצבה" – כהגדרתם
בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות
גמל), התשס"ה-2005.

תחילה 2. תחילתה של החלטה זו ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

זה לגבי השופטים.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אני רוצה להוסיף שזה לא בחוק. הנושא הרטרואקטיבי כפוף למשא-ומתן שלהם.

ורדה וירט לבנה:

איפה את כותבת את ההגדלה של האחוז בעתיד?

שגית אפיק:

אני לא כותבת את זה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

אנחנו לא כותבים את זה.

מיקי לוי (יש עתיד):

היא כותבת זה בפרוטוקול.

שגית אפיק:

בפרוטוקול של הוועדה.

היו"ר משה גפני:

אני יכול להיות יועץ שלכם בחינם, אני לא מבקש קופת גמל, לא מבקש שום דבר, אני גם לא לוקח
את ההצמדה. יש עכשיו בתקופה הזאת אהדה לנושאי המשרה, הוועדה על כל חלקיה - - -

מיכאל שפיצר:

הבנו.

היו"ר משה גפני:

אתם יכולים להגיד: אנחנו לא במשחק הזה. הרי אי-אפשר לכתוב בהחלטה כזאת מה אנחנו
מתכוונים לעשות בעתיד. אנחנו יכולים להגיד לפרוטוקול. אנחנו בצד שלכם. גם משרד האוצר צריך לדעת
את זה, אנחנו בצד של נושאי המשרה השיפוטית או נושאי המשרה בכלל. צריך להגיע לפתרון. אי-אפשר
להשאיר את זה עד אין סוף. אם נראה שלא מתקדמים, אמרתי, נביא את זה פעם נוספת. ההחלטה הזאת
על 5% היא לא החלטה סופית. היא החלטה שעכשיו אנחנו מקבלים, כל חברי הוועדה אמרו את זה, מכל
המפלגות, מכל הצדדים, ואני מציע לכם לקבל את זה. אם אתם לא מקבלים את זה, אז אמרתי - - -

מיכאל שפיצר:

קיבלנו. אני מבקש מילה אחת, אדוני - - -

ועדת הכספים
23/01/2017

ורדה וירט לבנה:

אני רוצה להגיד תודה.

מיכאל שפיצר:

קודם כול לומר תודה בשם כולנו, בשם חברי הקאדים והדיינים, ואני מבקש עוד מילה לומר, יש עניין נוסף שמכה בשופטים בפנסיה צוברת, אולי זה לא לכאן, אבל צריך לראות אותו מול העיניים, זה נושא המיסוי. בשנה שעברה בעקבות גידול בשכר גם ההפרשה מאליה צמחה, אבל המס על ההפרשות הפנסיוניות, הוריד את התקרה, כך שזה די איין את ההגדלה. הנטו לא עלה בשכר, למרות התוספת, כי המס על הפרשה ירד.

חיים אבידור:

כמו כל המשק.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

כמו כל העובדים במשק, אין מה לעשות.

מיכאל שפיצר:

בהפרשה הפנסיונית יש בעיה.

היו"ר משה גפני:

רבותי, הייתי בטוח שאנחנו גומרים את כל סדר-היום בחצי שעה, בסוף התברר לי שפה הולך להיות שמח.

רבקה ראבילו:

רק הערה אחת, שהעברנו גם במהלך העבודה על הנושא הזה, לעניין ה-8.3%. כשלעובד מפרישים 8.3% דואגים שיחול עליו - - -

קריאות:

- - -

היו"ר משה גפני:

רבותי, תקשיבו.

רבקה ראבילו:

סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין - - -

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

זה במקום.

רבקה ראבילו:

- - -

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

נכון. זה אותו דבר.

ועדת הכספים
23/01/2017

רבקה ראבילו:

כאן לא מדובר על עובדים, לא מדובר בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. היה מן הראוי שיבוא לידי ביטוי בצורה כלשהי – אני משאירה, שגית, את העניין של הניסוח – שזה למעשה ממצה את הזכויות לפיצויים. יש מקרים שבהם בנסיבות מסוימות מתייחסים לנושאי משרה שיפוטית כמו לעובדים ---

היו"ר משה גפני:

לא הבנתי.

ורדה וירט לבנה:

גברת נכבדה, אם עכשיו ---

היו"ר משה גפני:

רק שנייה. את יותר מוכשרת ממני והבנת מהר. אני עוד לא הבנתי. בבקשה.

רבקה ראבילו:

כאשר מפרישים בשוטף 8.3% לפיצויי פיטורין, חלק מההסדר שזה ממצה את כל ---

מיכאל שפיצר:

הבעיה שזה רק מכאן ואילך, זה לא יכול לכסות.

ורדה וירט לבנה:

מה עם כל השנים? יש שופטים שכבר 17 שנה כך. את יודעת את זה?

רבקה ראבילו:

אני לא מתווכחת.

ורדה וירט לבנה:

מה את רוצה, שזה יהיה במקום ---

היו"ר משה גפני:

לא הבנתי.

ורדה וירט לבנה:

באמת, יש גבול.

רבקה ראבילו:

גם לעובד שמפרישים מכאן ואילך, זה יכול מכאן ואילך.

ורדה וירט לבנה:

לא. רק לשופט חדש שזה יכול מכאן ואילך. לא יהיה דבר כזה.

רבקה ראבילו:

ועדת הכספים
23/01/2017

ורדה וירט לבנה:

לא יהיה דבר כזה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה.

חיים אבידור:

עושים חישוב יחסי.

ורדה וירט לבנה:

בדיוק.

חיים אבידור:

זה מה שהיא אומרת.

ורדה וירט לבנה:

היא לא אומרת את זה.

היו"ר משה גפני:

הגברת ורדה. תעשה לי טובה - - -

מיכאל שפיצר:

אם הייתי יכול להשתלט עליה, מצבי היה טוב.

היו"ר משה גפני:

היא יותר גרועה מגפני. אי-אפשר לדבר בלי רשות דיבור. אמרת את דבריך, הם נרשמו בפרוטוקול, זה לא נכנס בנושא שעליו אנחנו מצביעים. יש כאלה שנמצאים 10 שנים, 20 שנה, אין להם את זה. על מי שזה חל - חל; ועל מי שזה לא חל - זה לא חל.

מיקי רוזנטל (המתחנה הציוני):

עושים את זה בחלק היחסי, זה מה שמקובל.

ורדה וירט לבנה:

- - -

היו"ר משה גפני:

דבריך נרשמו בפרוטוקול.

רבקה ראבילו:

אכן התכוונתי מכאן ואילך.

היו"ר משה גפני:

מה שהתכוונת זה בסדר, הכול בסדר. הלאה.

מיקי לוי (יש עתיד):

גמרנו. מכאן ואילך הם מסכימים.

היו"ר משה גפני:

הלאה.

שגית אפיק:

אני מקריאה את החלטת הגמלאות לשרים.

היו"ר משה גפני:

לא לשרים, לכולם. זה גם נשיא המדינה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

נשיא המדינה ושאייריו.

שגית אפיק:

שרים ושאייריהם עכשיו.

החלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (שרים ושאייריהם) (תיקון), התשע"ז-2017

בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, מחליטה ועדת הכספים של הכנסת לאמור:

הוספת סעיף 10א. 1. בהחלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (שרים ושאייריהם), אחרי סעיף 10 יבוא:

"הפרשות לקופת גמל 10א. (א) לשר או לסגן שר שהוא עמית בקופת גמל בהתאם לסעיף 1א לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, יופרשו בתקופת כהונתו, משכר היסוד כמשמעותו בהחלטת שכר שרים וסגני שרים, התשמ"ב-1982 (בסעיף זה – החלטת שכר שרים וסגני שרים), ואני מוסיפה פה "ובצירוף דמי כלכלה, לפי סעיף 9 להחלטת השכר", כיוון שהאחוזים נלקחים משכר היסוד פלוס התוספות. אצל השרים התוספת הרלוונטית היא דמי כלכלה – לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, שיעורים אלה:

(1) שיעור של 6% משכר היסוד של השר או של סגן השר למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 6.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים משכר היסוד של השר או של סגן השר, שישולמו מאוצר המדינה.

(ב) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), שר או סגן שר רשאי לבקש ששיעור ההפרשות לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, יהיה בשיעורים אלה:

(1) שיעור של 7% משכר היסוד של השר או של סגן השר למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 7.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים ממשכורתו של השר או של סגן השר, שישולמו מאוצר המדינה.

(ג) בסעיף זה –

"עמית", "קופת גמל לקצבה" – כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

תחילה 2. תחילתה של החלטה זו ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

עכשיו לגבי נשיא המדינה.

החלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נשיא המדינה ושאריו) (תיקון), התשע"ז-2017

בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, מחליטה ועדת הכספים של הכנסת לאמור:

הוספת סעיף 2א 1. בהחלטת גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון (נשיא המדינה ושאריו), התשמ"א-1981, אחרי סעיף 2 יבוא:

"הפרשות לקופת גמל 2א. (א) לנשיא המדינה שהוא עמית בקופת גמל בהתאם לסעיף 1א לחוק הגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, יופרשו בתקופת כהונתו, ממשכורתו כמשמעותה בהחלטת משכורת נשיא המדינה, התשמ"ב-1982, לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, שיעורים אלה:

(1) שיעור של 6% ממשכורתו של נשיא המדינה למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 6.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים ממשכורתו של נשיא המדינה, שישולמו מאוצר המדינה.

(ב) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), נשיא המדינה רשאי לבקש ששיעור ההפרשות לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית, יהיה בשיעורים אלה:

(1) שיעור של 7% ממשכורתו של נשיא המדינה למרכיב התגמולים;

(2) שיעור של 7.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב פיצויי הפיטורים ממשכורתו של נשיא המדינה, שישולמו מאוצר המדינה.

(ג) בסעיף זה –

"עמית", "קופת גמל לקצבה" – כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

תחילה 2. תחילתה של החלטה זו ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

נחזור רגע להחלטת שרים.

שלומית ארליך:

מה שאת מבקשת לעשות, טובי, זה להכניס בסעיף נפרד שיתייחס לדמי הכלכלה, שהוא יהיה 5% לגבי הפקדת המעביד, אבל לגבי הפקדת העובד – 5%-7%.

טובי חכימיאן:

כן. שרים וסגני שרים.

היו"ר משה גפני:

אני מבקש לומר לחברים לפני ההצבעה. אנחנו לא עוסקים פה באנשים שמשכורתם נמוכה. אנחנו עוסקים באנשים שמשכורתם אפילו גבוהה, אנחנו מדברים על כל נושאי המשרה. אני נגד האפליה. לא רציתי להביא את זה, רציתי להביא את זה יחד עם המכלול. ניסינו, לא עלה בידנו, לא יכולנו להמשיך ולגרור את העניין הזה. לאחר שהתקבלה החלטה וגם חקיקה לגבי הנושא של ההפרשות לפנסיה, גם עובדי המדינה הרגילים וגם עובדי המדינה הבכירים, אי-אפשר היה להשאיר את זה. נושאי המשרה השיפוטית ביקשו, ועד לרגע זה אני לא שלם עם עצמי שהעניין לא נגמר הדיון. צריך לעשות סוף לדיון הזה. צריך לקבל החלטה, וההחלטה צריכה להיות אחידה. אני מקווה שנגיע לזה, ולכן אני אומר, וחוזר ואומר: ההחלטה של היום היא לא החלטה שאנחנו נשארים אתה לאורך זמן, זאת החלטה שנקיים דיון. כפי שאמרתי, נבקש משרת המשפטים, ממשרד האוצר – אני אבקש להמשיך את הדיון הזה ולקבל החלטה לטוב או לרע, כל אחד מנקודת ראותו. אני לא יכול להסכים שזה נמשך ונמשך, ואנחנו לא מקבלים שום החלטה בעניין הזה, ועכשיו אנחנו כבר מדברים על רטרואקטיביות של שלוש שנים, זה לא בסדר. זה לא שהשרים,

השופטים, הקאדים והדיינים הם במשכורת נמוכה, הם לא במשכורת נמוכה, אבל אי-אפשר להתנהל בצורה כזאת, ואני מקווה שנגיע לפתרון.

דורון סמיש :

א', תודה. אני שמח שזה עובר, זה כבר ארבע שנים על השולחן וחשוב שזה יעבור.

היו"ר משה גפני :

אני מקנא בכם. תשמע, זו אומנות...

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

יש לזה עכשיו שם חדש בתרבות, קוראים לזה "עובדות אלטרנטיביות".

היו"ר משה גפני :

אמרתי את זה בתור קומפלימנט, אני לומד מכס כל השנים. הבאתם לממשלה את סולם השקילות הישראלי כדי לעודד נשים לצאת לעבודה, והתוצאה היתה שמסבסדים אותן בפחות. אני אומר את זה גם בהרצאות שלי. תאמין לי, אני יודע על מה מדובר. כל הכבוד...

דורון סמיש :

לגבי ה-8.3%, השינוי אומר שהם מקבלים באופן שוטף, ולכן חשוב לציין - - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

לא, השינוי אומר שהם יכולים להחליט כך או כך, כל שופט וכל דיין.

דורון סמיש :

השינוי לא אומר את זה. כרגע לפי הנוסח זה אומר שמפרישים באופן שוטף 8.3% - - -

ורדה וירט לבנה :

לא, לבקשת השופט.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני) :

אני אומר לך מה קראנו.

היו"ר משה גפני :

אני לא יודע לגבי השופטים, אבל אני יודע לגבי הקאדים. אם הקאדי מחליט שלא, אז לא.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

הוא צודק, זה לא כתוב. כתוב 8.3%.

קריאה :

לא נכון.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

מה לא? שיעור של 6.5% למרכיב התגמולים ושיעור של 8.33% למרכיב הפיצויים.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

על אף האמור רשאי נושא משרה שיפוטית - - -

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

על ה-7% וה-7.5%.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

לא נכון: "רשאי לבקש ששיעור ההפרשות לקופת גמל לקצבה שבה הוא עמית יהיה בשיעורים אלה", ואז מפורט.

שירי לנג:

לא, בסעיף (א) זה לא כתוב, זה לא לפי בחירה.

מיכאל שפיצר:

מדברים על סעיף (א).

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אתם רוצים שה-8.3% יהיה לבחירת השופט?

מיכאל שפיצר:

לא. לפי ההחלטה זה לא. לפי ההחלטה זה - - -

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

אתם רוצים 8.3% קבוע?

מיכאל שפיצר:

לכולם.

היו"ר משה גפני:

אתה מברך על זה ומה עוד?

דורון סמיש:

המשמעות שמפרישים באופן שוטף 8.3%, שהם לא יכולים בסוף לקבוע את ההשלמה לפי משכורת קובעת, שזה מה שניתן לעובדי מדינה - - -

חיים אבידור:

אדוני, אפשר לבטל את זה. זה חשוב מאוד מה שהוא אומר.

דורון סמיש:

צריך לציין את זה בנוסח.

ורדה וירט לבנה:

רק לחדשים.

ועדת הכספים
23/01/2017

חיים אבידור :

לא רק לחדשים, גם לוותיקים, מרגע זה ואילך הוא לא יוכל. מה שנצבר לו עד עתה, הוא יוכל לבקש הפרשה.

מיכאל שפיצר :

מה זה הפרשה?

חיים אבידור :

אם מהיום מפרישים לו 8.3%, זאת אומרת מהיום ואילך הוא לא יוכל לדרוש השלמה של המשכורת הקובעת בסוף עבודתו.

מיכאל שפיצר :

על העבר בוודאי.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

על העבר כן, בוודאי.

מיכאל שפיצר :

על 27 שנה הוא יוכל?

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

על 17 שנה הוא יוכל.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

בטח. זו הפסיקה שלכם.

מיכאל שפיצר :

אף שופט לא יקבע.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת) :

זו הפסיקה שלכם.

ורדה וירט לבנה :

זו הפסיקה שלנו.

דורון סמיש :

על העבר בוודאי.

היו"ר משה גפני :

תודה. רבותי השופטים, הדיינים והקאדים. אתם רוצים שנצביע ככה על זה גם לאור מה שהוא אומר?

מיקי לוי (יש עתיד) :

אני מבקש שהדברים שחשב הכנסת אמר יירשמו בפרוטוקול.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

זה בפרוטוקול, וברור שזה ככה. הפסיקה במדינת ישראל היא שאתה לא יכול לתבוע גם את מה שקיבלת במשך השנים ואחר-כך עוד רטרואקטיבית. זאת הפסיקה, ולכן אין מה לכתוב את זה בחוק.

מיקי לוי (יש עתיד):

זה בבית הדין לעבודה.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

זה נרשם בפרוטוקול וזה בסדר גמור.

היו"ר משה גפני:

ורדה, מה את אומרת?

ורדה וירט לבנה:

לא מגיע פעמיים. על התקופה שמפרישים 8.3% לא מגיע פעם נוספת. זה ברור.

היו"ר משה גפני:

גבירותי ורבותי, אני מבקש להביא להצבעה את הנוסח שקראנו קודם, גם לגבי נושאי המשרה - - -

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

לפני שמצביעים אני נורא מבקש שתהיה פה קריאה של ועדת הכספים וועדת הכנסת להכין את הדברים שהוחלטו פה עכשיו גם על חברי כנסת. אחרת, כל הרעיון - - -

היו"ר משה גפני:

הקריאה הזאת - - -

דורון סמיש:

הרב גפני, אנחנו מנסחים את ההערה הזאת?

ורדה וירט לבנה:

זה כפוף לדין.

היו"ר משה גפני:

רבותי, לא הבנתי מה זה פה. זה בית משפט עליון? זה בסך-הכול ועדת הכספים.

רחל עזריה (כולנו):

אנחנו מנסחים או לא?

היו"ר משה גפני:

ניסחנו.

רחל עזריה (כולנו):

לגבי ההערה, למה שלא ננסח?

היו"ר משה גפני:

אי-אפשר לעשות דבר כזה. המדינה נותנת את הכסף. אי-אפשר.

רחל עזריה (כולנו):

אני רוצה בדברים כאלה שאנחנו נהיה אלה שמכריעים.

מיקי לוי (יש עתיד):

אדוני, אני רוצה להתייעץ אתך. אם אני עושה רביזיה כתנאי להמשך הנושא - - -

היו"ר משה גפני:

לא. הם צריכים לקבל את הכסף. אחרת, בשביל מה הבאתי את זה? הם לא רוצים, אני לא מביא.

מיקי רוזנטל (המחנה הציוני):

השוט שיש לנו להחליט הוא להעלות ל-6%.

מיכאל שפיצר:

אנחנו לא מבקשים כסף פעמיים, שלא תהיה שום אי-הבנה.

מיקי לוי (יש עתיד):

- - -

היו"ר משה גפני:

מיקי, אתה לא צריך רביזיה, אתה צריך דיון. אם אכן יתברר שלא מגיעים להסדר עם האוצר, נצטרך להתכנס פעם נוספת. אמרתי את זה 600 פעם לפרוטוקול. יכול מאוד להיות שלא נגיע להסכמה. אני אומר לחברים שיכול להיות שלא נגיע להסכמה עם האוצר, מאוד יכול להיות. זה סיפור לא קל.

מי בעד אישור ההפרשות לפנסיה עבור נושאי משרה שיפוטית ושאר נושאי משרה ברשויות השלטון, כולל נשיא המדינה, ירים את ידו. מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד – פה אחד

החלטת גמלאות לנושאי משרה שיפוטית ושאר נושאי משרה ברשויות השלטון, כולל נשיא המדינה, אושרה.

היו"ר משה גפני:

האישור ניתן. אני מודה לכם. נהגתם בתבונה.

ורדה וירט לבנה:

תודה לכם.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה לכם.

הישיבה ננעלה בשעה 11:48.